

Lagrådsremiss

Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 27 mars 2025

Gunnar Strömmer

Marie Häggkvist
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslår regeringen en ny lag som ska komplettera EU:s förordning om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

Lagrådsremissen innehåller förslag som innebär att en ansökan om registrering av en geografisk beteckning med ursprung i Sverige ska lämnas direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet och att Patent- och registreringsverket ska kontrollera efterlevnaden av skyddet för denna typ av geografiska beteckningar. Varumärkeslagens regler om skadestånd och andra sanktioner ska kunna tillämpas i samband med intrång.

I lagrådsremissen föreslås också att varumärkeslagens regler om sanktioner ska vara tillämpliga i samband med intrång i geografiska beteckningar som skyddas av EU:s handelsavtal med Nya Zeeland och Chile.

Slutligen föreslås vissa ändringar i lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar och varumärkeslagen i syfte att förenkla handläggningen av skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar och internationella varumärkesärenden.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2025.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar	7
2.3	Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar	10
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	11
3	Ärendet och dess beredning	14
4	En ny EU-förordning om geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter	14
4.1	Ett utvidgat skydd för geografiska beteckningar	14
4.2	Närmare om den nya EU-förordningen	15
5	Behov av kompletterande regler till den nya EU-förordningen	18
5.1	En ny lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter	18
5.2	Svenska ansökningar ska ges in direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet	19
5.3	Patent- och registreringsverket ska ansvara för kontrollerna	24
5.4	Befogenheter att utföra kontrollerna	27
5.5	Delegering av vissa kontrolluppgifter	33
5.6	Bemyndiganden för kontroller	37
5.7	Civilrättsliga sanktioner vid intrång	38
5.8	Avgifter för kontrollerna	39
5.9	Överklagande av beslut	39
5.10	Geografiska beteckningar och varumärken	41
5.11	Anmälan om skydd enligt Lissabonsystemet	43
6	Skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar	45
7	Skydd för beteckningar som omfattas av EU:s handelsavtal med Nya Zeeland och Chile	47
8	En effektivare handläggning av internationella varumärkesregistreringar	48
8.1	Delning av en internationell registrering	48
8.2	Prövning av hinder mot registrering	50
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	54
10	Konsekvenser	55
11	Författningskommentar	59

11.1	Förslaget till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter.....	59
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar	64
11.3	Förslaget till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)	64
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar	67
11.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	67
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753	71
Bilaga 2	Sammanfattning av departementspromemorian Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken (Ds 2024:18)	127
Bilaga 3	Lagförslagen i promemorian	128
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	137

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. Lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter,
2. lag om ändring i lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar,
3. lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877),
4. lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar,
5. lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Denna lag kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EU-förordningen), och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (anslutningsförordningen).

Behörig myndighet för kontroller

2 § Patent- och registreringsverket är behörig myndighet för kontroller av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter enligt artikel 50 i EU-förordningen.

Kontroller och ingripanden

3 § För att utföra kontroller enligt EU-förordningen får Patent- och registreringsverket förelägga den som är föremål för kontroll att lämna de handlingar och uppgifter i övrigt som behövs för kontrollen.

4 § Patent- och registreringsverket får ingripa om en geografisk beteckning används i strid med EU-förordningen.

Ett ingripande får ske genom ett föreläggande om att vidta rättelse inom en viss tid.

Ett ingripande får även ske genom ett förbud mot att fortsätta med ett visst agerande.

5 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur kontroller ska bedrivas, och

2. skyldighet för ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person som utför delegerade kontrolluppgifter att lämna information och handlingar till Patent- och registreringsverket.

Avgifter

7 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för ansökningar om internationell registrering av en geografisk beteckning som görs enligt artikel 2 i anslutningsförordningen.

Behörig domstol

8 § Patent- och registreringsverkets beslut enligt denna lag, enligt EU-förordningen och anslutningsförordningen eller enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

En talan om utdömande av vite enligt denna lag förs vid Patent- och marknadsdomstolen av Patent- och registreringsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar

dels att 5 § ska upphöra att gälla,

dels att 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Konungen kan, efter avtal med främmande stat eller mellanstatlig organisation, förordna att bestämmelse i 1 § om statsvapen eller annan där avsedd beteckning skall äga motsvarande tillämpning i fråga om viss mellanstatlig organisations vapen, flagga, emblem eller benämning eller förkortning för sådan benämning.

Utan hinder av förordnande enligt första stycket skall dock den som vid tiden för sådant förordnande brukade viss beteckning få utan tillstånd bruka beteckningen under en tid av tre år, räknat från den dag då förordnandet trätt i kraft.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att 1 § om statsvapen eller annan beteckning ska tillämpas i fråga om en mellanstatlig organisations vapen, flagga, emblem, benämning, eller förkortning av benämning.

Den som använder en beteckning när föreskrifter som meddelas med stöd av första stycket träder i kraft, får fortsätta använda beteckningen utan tillstånd i ytterligare tre år.

4 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 1 eller 2 § eller mot förbud som gäller på grund av förordnande med stöd av 3 § dömes till böter.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 1 eller 2 § eller mot ett förbud som gäller på grund av en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 § döms till böter.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

2.3 Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Härigenom föreskrivs i fråga om varumärkeslagen (2010:1877)

dels att 5 kap. 9 och 10 §§ och rubriken närmast före 5 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 kap. 10 a §, och närmast före 5 kap. 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

Beslut om att den internationella varumärkesregistreringen inte ska gälla i Sverige

Hinder mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige

9 §

Har Patent- och registreringsverket lämnat ett besked till Internationella byrån enligt 8 § tredje stycket, ska verket tidigast tre månader efter det att beskedet lämnades besluta att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, om det då fortfarande finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§.

Om sökanden yttrar sig över ett besked enligt 8 § tredje stycket, ska Patent- och registreringsverket besluta att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, om det då fortfarande finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§.

Om sökanden inte yttrar sig inom föreskriven tid, förfaller ansökan i den del som beskedet avser.

En förfallen ansökan ska återupptas om sökanden inom två månader från det att ansökan förföll begär det och yttrar sig över beskedet. Sökanden ska betala föreskriven återupptagningsavgift.

10 §

Finns det inte något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§, ska Patent- och registreringsverket föra in varumärket i varumärkesregistret och kungöra att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige.

Om Patent- och registreringsverket har beslutat att den internationella varumärkesregistreringen delvis inte gäller i Sverige, ska varumärket föras in i varumärkesregistret och kungöras för återstående varor eller tjänster när beslutet har vunnit laga kraft.

Om det delvis finns hinder mot att den internationella varumärkesregistreringen ska gälla i Sverige, ska varumärket föras in i varumärkesregistret och kungöras för återstående varor eller tjänster när ett beslut enligt 9 § första stycket har fått laga kraft eller när

tiden för återupptagande enligt 9 § tredje stycket har löpt ut.

Delning av en internationell varumärkesregistrering

10 a §

Den som har ansökt om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige eller som har en sådan registrering som gäller i Sverige får ansöka om att registreringen ska delas i två eller flera registreringar.

För en ansökan om delning som görs under den tid som frågan om registreringen giltighet är under prövning tillämpas 2 kap. 3 §. För en ansökan om delning som görs efter ett beslut om att registreringen ska gälla i Sverige tillämpas 2 kap. 32 §.

Den som ansöker om delning ska betala föreskriven ansökningsavgift.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.
 2. De nya bestämmelserna tillämpas även på internationella varumärkesregistreringar som har beviljats skydd i Sverige före ikraftträdandet.
 3. Ansökningsärenden som inletts före ikraftträdandet handläggs enligt äldre bestämmelser.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §¹

Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m., växt-förädlarrättslagen (1997:306) och patentlagen (2024:945),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, lagen (2018:1653) om företagsnamn och lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, lagen (2018:1653) om företagsnamn, lagen (2018:1654) om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar och lagen (2025:000) om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter,

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964), lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, lagen (2020:514) med kompletterande bestämmelser till EU:s plattformsförordning och lagen (2023:730) om grupptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen, och

4. annan lag.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel samt 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Lag om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar

1 §¹

Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787 av den 17 april 2019 om definition, beskrivning, presentation och märkning av spritdrycker, användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker, användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker samt om upphävande av förordning (EG) nr 110/2008, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen, *eller*

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabon-

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen,

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabon-

¹ Senaste lydelse 2021:563.

överenskommelsen om ursprungs-
beteckningar och geografiska
beteckningar, i *den ursprungliga
lydelsen*.

överenskommelsen om ursprungs-
beteckningar och geografiska
beteckningar, i *lydelsen enligt
Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2023/2411, eller
6. Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2023/2411
av den 18 oktober 2023 om skydd
av geografiska beteckningar för
hantverks- och industriprodukter
och om ändring av förordningarna
(EU) 2017/1001 och (EU)
2019/1753, i den ursprungliga
lydelsen*.

2 §²

Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4),

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23),

8. avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, av den 17 juli 2018 (EUT L 330, 27.12.2018, s. 3),

9. frihandelsavtalet mellan Euro-
peiska unionen och Republiken
Singapore, av den 19 oktober 2018
(EUT L 294, 14.11.2019, s. 3),
eller

9. frihandelsavtalet mellan Euro-
peiska unionen och Republiken
Singapore, av den 19 oktober 2018
(EUT L 294, 14.11.2019, s. 3),

10. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam, av den 30 juni 2019 (EUT L 186, 12.6.2020, s. 3).

10. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam, av den 30 juni 2019 (EUT L 186, 12.6.2020, s. 3),

11. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Nya Zeeland, av den 9 juli 2023 (EUT L, 2024/866, 25.3.2024), eller

12. avancerade ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, av den 13 december 2023 (EUT L, 2024/1759, 30.7.2024).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.
 2. De nya bestämmelserna tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet.
 3. De nya bestämmelserna som avser hänvisning till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Den 9 oktober 2023 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EU-förordningen). Den nya förordningen ska börja tillämpas den 1 december 2025. Förordningen finns i *bilaga 1*.

Med anledning av den nya förordningen har promemorian Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken (Ds 2024:18) tagits fram inom Justitiedepartementet. I promemorian föreslås kompletterande regler till EU-förordningen. Utöver det föreslås sanktionsbestämmelser vid intrång i en beteckning som skyddas enligt EU:s handelsavtal med Nya Zeeland och Chile. Slutligen föreslås ändringar i lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar när det gäller skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar och i varumärkeslagen när det gäller Patent- och registreringsverkets handläggning av ärenden om internationella varumärkesregistreringar.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2*. Lagförslagen i promemorian finns i *bilaga 3*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Promemorian och remissvaren finns tillgängliga på regeringens webbplats ([regeringen.se](https://www.regeringen.se)) och i Justitiedepartementet (Ju2024/01712).

I denna lagrådsremiss behandlas förslagen i promemorian.

4 En ny EU-förordning om geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter

4.1 Ett utvidgat skydd för geografiska beteckningar

En geografisk beteckning är en beteckning – vanligtvis ett namn – som används på produkter som har ett visst geografiskt ursprung och där produktens kvalitet, anseende eller andra egenskaper har en särskild koppling till det ursprunget.

Att en geografisk beteckning är skyddad medför att endast producenter som uppfyller vissa krav som gäller för beteckningen får använda sig av den vid märkning eller marknadsföring av en produkt. Dessa krav kan gälla tillverkningsmetoden eller på vilken plats tillverkningen sker. Skyddet innebär också att den som har rätt att använda en geografisk beteckning kan hindra andra från att använda beteckningen för produkter – bland annat olika typer av efterbildningar – som inte uppfyller de krav som uppställs för beteckningen.

I dag finns inom EU ett skydd för geografiska beteckningar som omfattar vin, spritdrycker och andra jordbruksprodukter samt livsmedel.

Skyddet regleras i ett antal EU-förordningar. Exempel på skyddade beteckningar är Kalix Ljörom, Champagne och Parmaskinka.

Den nya EU-förordningen innebär att skyddet för geografiska beteckningar nu utvidgas till att omfatta även hantverks- och industriprodukter. Det handlar till exempel om produkter som glas, keramik, natursten, smycken och textil. Några exempel på beteckningar som skulle kunna få skydd enligt den nya regleringen är Muranoglas, Carraramarmor, Solingen bestick och Donegal tweed.

4.2 Närmare om den nya EU-förordningen

Förordningen är indelad i åtta avdelningar och innehåller sammanlagt 73 artiklar. Till detta kommer 80 skäl i förordningens ingress.

Förordningens första avdelning innehåller allmänna bestämmelser. Här regleras förordningens innehåll (artikel 1), syfte (artikel 2), tillämpningsområde (artikel 3), definitioner (artikel 4) och vem som är att anse som personuppgiftsansvarig (artikel 5). Här anges också vilka krav som gäller för att ett namn på en hantverks- eller industriprodukt ska kunna få skydd (artikel 6). Det krävs att produkten har ett geografiskt ursprung, att dess särskilda kvalitet, anseende eller andra egenskaper i allt väsentligt beror på det ursprunget och att minst ett av produktionsleden utförs i det geografiska området.

I den andra avdelningen finns bestämmelser om registrering av geografiska beteckningar. Avdelningen är indelad i tre kapitel. I det första kapitlet finns allmänna bestämmelser. Här anges att registreringsförfarandet ska bestå av två faser (en på nationell nivå och en på EU-nivå) men att det finns möjlighet att få ett undantag från kravet på ett nationellt förfarande (artikel 7). Här finns också bestämmelser om vem som kan ansöka om skydd (artikel 8) och vad en ansökan ska innehålla (artiklarna 9–11). Bland annat ska producenter som huvudregel ansöka om skydd gemensamt, men enskilda producenter får ansöka om det bara finns en producent i området som vill lämna in en ansökan. Det anges också att ansökan ska innehålla en produktspecifikation, en sammanfattning och viss annan dokumentation. Det är i produktspecifikationen som sökanden ska visa att kraven för skydd är uppfyllda. Vidare finns bestämmelser om den nationella fasen och skyldighet för medlemsstater att utse en behörig myndighet för att ta emot ansökningar (artikel 12). En ansökan ska lämnas in till en myndighet i den medlemsstat där produkten har sitt ursprung (artikel 13). Vidare finns bestämmelser om myndighetens granskning av ansökan (artikel 14) och om att myndigheten ska genomföra ett nationellt invändningsförfarande (artikel 15). Om kraven för skydd är uppfyllda ska myndigheten fatta ett beslut om att överlämna ansökan till EU:s immaterialrättsmyndighet, EUIPO (artikel 16). Det finns en allmän bestämmelse om att det nationella förfarandet ska vara effektivt (artikel 17). Vidare kan en medlemsstat bevilja ett tillfälligt nationellt skydd i samband med att ansökan överlämnas till EUIPO (artikel 18). Kapitlet innehåller också bestämmelser om att en medlemsstat kan ansöka om undantag från skyldigheten att handlägga ansökningar på nationell nivå (artikel 19) och om förfarandet för direktregistrering som i sådana fall ska tillämpas (artikel 20). I allt

väsentligt gäller samma bestämmelser som vid det nationella förfarandet, men sökanden ger in sin ansökan till EUIPO i stället för en nationell myndighet.

I det tredje kapitlet finns bestämmelser om förfarandet på unionsnivå. Förfaranden på unionsnivå kan gälla ansökningar som överlämnats från nationella myndigheter, som lämnats in enligt direktregistreringsförfarandet eller som lämnats in från ett tredje land (artikel 21). Bestämmelserna handlar om vad ansökan ska innehålla (artikel 22), granskningen av ansökan (artikel 23) och vad som händer om ett nationellt beslut överklagas under unionsfasen (artikel 24). Det finns bestämmelser om invändningsförfarandet (artiklarna 25 och 26) och möjlighet att lämna synpunkter på ansökan (artikel 27). Det finns också en möjlighet för EUIPO att bevilja fortsatt användning av ett produktnamn som strider mot skyddet av en beteckning under en övergångsperiod (artikel 28). EUIPO fattar det slutliga beslutet om registrering av en geografisk beteckning (artikel 29). I vissa fall kan dock kommissionen ta över ett ärende från myndigheten (artikel 30). Kommissionen har till exempel rätt att besluta i fråga om registreringar som skulle kunna äventyra unionens handel eller yttre förbindelser. Det finns också bestämmelser om förfarandet för att ändra i en produktspecifikation (artikel 31), om förutsättningarna för att avregistrera en geografisk beteckning (artikel 32) och om överklagande av beslut om registrering (artikel 33).

I resterande delar av avdelningen finns bestämmelser om EUIPO:s organisation och uppgifter. Bland annat ska det inrättas en särskild avdelning för geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter (artikel 34) och en rådgivande nämnd som ska bestå av företrädare från medlemsstaterna och kommissionen (artikel 35). Det ska också finnas överklagandenämnder (artikel 36) och ett unionsregister över geografiska beteckningar som ska vara enkelt åtkomligt (artiklarna 37 och 38). EUIPO ska bistå kommissionen med granskning av tredje länders geografiska beteckningar som föreslås få skydd i EU enligt andra internationella avtal (artikel 39). Det rör sig om skydd enligt den så kallade Genèveakten och EU:s frihandelsavtal.

Den tredje avdelningen innehåller bestämmelser om skyddet av geografiska beteckningar. Avdelningen inleds med en allmän bestämmelse om vad en geografisk beteckning skyddas mot (artikel 40). En registrering ger skydd mot bland annat all användning som innebär att den skyddade beteckningens anseende exploateras, försvagas, skadas eller liknande. Skyddet gäller mot varje form av missbruk, imitation eller anspelning på den skyddade beteckningen, även när uttryck som ”stil”, ”typ” eller ”imitation” används. Skyddet gäller även alla former av vilseledande av konsumenter. Det gäller också användning av domännamn och varor som endast ska skickas vidare till ett land utanför EU (så kallade transitvaror).

Vidare innebär skyddet att geografiska beteckningar inte kan bli generiska, det vill säga bli en allmän benämning för en vara. Det kan dock vara tillåtet att använda en beteckning om produkten utgör en del eller komponent av en annan produkt (artikel 41). En generisk term får inte heller registreras som en geografisk beteckning (artikel 42). Det finns vidare bestämmelser om så kallade homonyma namn, vilket är namn som låter likadant men betyder olika saker (artikel 43) och om förhållandet till varumärken (artikel 44). Bland annat regleras att äldre varumärken i vissa

fall får fortsätta att användas vid sidan av en geografisk beteckning och att ansökningar om registrering av ett varumärke ska avslås respektive hävas om dess användning skulle stå i strid med skyddet av en geografisk beteckning. En ansökan om registrering av en geografisk beteckning ska också avslås om registreringen, mot bakgrund av ett varumärkes anseende, skulle innebära att konsumenter vilseleds om produktens rätta ursprung.

Vidare tillskrivs producentgrupper vissa uppgifter (artikel 45) och det anges att geografiska beteckningar ska erkännas som rättigheter i förfaranden för alternativ tvistlösning som rör domännamn (artikel 46).

Rätten att använda en geografisk beteckning tillkommer var och en som tillverkar en produkt som följer kraven i produktspecifikationen och producenter som använder en geografisk beteckning är skyldiga att säkerställa att deras produkter följer kraven (artikel 47). Slutligen anges när unionssymbolen för geografiska beteckningar får användas (artikel 48).

I den fjärde avdelningen finns bestämmelser om kontroller och säkerställande av skydd. Kontrollerna består dels av verifiering av att produkter stämmer överens med produktspecifikationen, dels av övervakning av användningen av geografiska beteckningar på marknaden (artikel 49). Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter som ansvarar för kontrollerna (artikel 50) och det anges övergripande hur verifieringen och övervakningen ska gå till (artiklarna 51–54). Vidare finns bestämmelser om att vissa kontrolluppgifter kan delegeras till produktcertifierings organ eller fysiska personer (artiklarna 55–57), om offentliggörande av kontaktuppgifter, och om ackreditering av organ (artiklarna 58 och 59). En bestämmelse kopplar samman skyddet av geografiska beteckningar med EU:s förordning om digitala tjänster (artikel 60). Vidare krävs att medlemsstaterna inför regler om sanktioner för överträdelse av förordningen (artikel 61). Medlemsstaterna är också skyldiga att bistå varandra och samarbeta när det gäller skyddet av geografiska beteckningar (artikel 62).

I avdelning fem finns bestämmelser om ändringar i andra rättsakter som reglerar EUIPO:s nya uppgifter (artiklarna 63 och 64). Avdelning sex handlar om avgifter (artikel 65) och avdelning sju innehåller kompletterande bestämmelser om förfarandespråk (artikel 66), IT-system (artikel 67) och kommittéförfarande (artiklarna 68 och 69).

I den sista avdelningen finns slutbestämmelser och övergångsbestämmelser. Under en övergångsperiod ska det finnas ett skydd för befintliga namn i medlemsstaterna (artikel 70). Medlemsstaterna ska senast i december 2026 anmäla vilka av dessa namn de önskar skydda enligt förordningen. Det gäller medlemsstater som i dag har nationella skydd för geografiska beteckningar och medlemsstater som inte har något sådant skydd men har inarbetade namn. Vidare framgår att medlemsstaterna har rapporteringsskyldighet (artikel 71) och att kommissionen ska göra en översyn av genomförandet av förordningen (artikel 72). Kommissionen ska också utvärdera möjligheten att inrätta ett informations- och varningssystem mot missbruk av geografiska beteckningar inom domännamnsystemet. Slutligen finns bestämmelser om ikraftträdande (artikel 73).

5 Behov av kompletterande regler till den nya EU-förordningen

5.1 En ny lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

Regeringens förslag: Det ska införas en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

FICPI Sweden ifrågasätter behovet av en ny lag och menar att befintlig lagstiftning på jordbruks- och livsmedelsområdet i stället kan kompletteras. *FICPI Sweden* efterfrågar också en hänvisning i den nya lagen till motsvarande regler på jordbruks- och livsmedelsområdet.

Skälen för regeringens förslag: En EU-förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat. Till skillnad från ett direktiv får en förordning inte införlivas i eller omvandlas till nationell rätt. Det innebär att medlemsstaterna är förhindrade att utfärda bestämmelser i frågor som regleras i en EU-förordning. De enskilda medlemsstaterna ska endast införa kompletterande nationella bestämmelser i den mån en förordning överlämnar vissa frågor åt medlemsstaterna att reglera. Medlemsstaterna har också en skyldighet att se till att en EU-förordning kan tillämpas i praktiken och får ett effektivt genomslag i medlemsstaten. I många fall förutsätter en EU-förordning därför att medlemsstaterna inför nationella regler av verkställande karaktär.

Den nu aktuella EU-förordningen överlämnar uttryckligen vissa frågor till medlemsstaterna att reglera. Det handlar främst om vilka myndigheter som ska vara behöriga myndigheter respektive kontaktpunkt för EU:s immaterialrättsmyndighet, viss komplettering avseende utförandet av kontroller av geografiska beteckningar och befogenhet för myndigheterna att ingripa vid intrång och införande av sanktioner som ska kunna tillämpas vid bristande efterlevnad av förordningen.

Eftersom frågorna bland annat rör myndighetsutövning mot enskilda måste bestämmelserna införas i lag. I dag finns det regler i Sverige som kompletterar de EU-förordningar som skyddar beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel. Reglerna finns huvudsakligen i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och i förordningen (2009:1425) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Regler om sanktioner vid överträdelser av rätten till en skyddad beteckning finns i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Vissa regler om förhållandet mellan skyddade beteckningar och varumärken finns i varumärkeslagen (2010:1877).

Som *FICPI Sweden* anför kan det finnas vissa fördelar med att samla de svenska bestämmelserna som rör geografiska beteckningar och alltså

komplettera befintlig lagstiftning med de regler som behövs med anledning av den nya EU-förordningen om skydd för hantverks- och industriprodukter. Som påpekas i promemorian kommer dock såväl ansökningsprocessen som kontrollförfarandet att skilja sig åt när det gäller geografiska beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel respektive hantverks- och industriprodukter. När det gäller hantverks- och industriprodukter föreslås också i avsnitt 5.3 att Patent- och registreringsverket ska ansvara för att kontrollera efterlevnaden av EU-förordningen i Sverige. På jordbruks- och livsmedelsområdet är det i stället Livsmedelsverket som är ansvarig myndighet. Även på EU-nivå kommer det vara olika myndigheter som ansvarar för registrering av de geografiska beteckningarna. Övervägande skäl talar därför för att det är mest ändamålsenligt att de kompletterande reglerna till den nya EU-förordningen placeras i en egen ny lag. Enbart en komplettering av befintlig lagstiftning riskerar att göra regelverket svåröverskådligt och mindre tillgängligt för enskilda företagare och andra som ska tillämpa reglerna. En ny lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter bör därför införas. I vissa avseenden kan dock befintliga regler användas (se avsnitt 5.7 och 5.10).

Den nya lagen ska läsas tillsammans med EU-förordningen. Det är därför nödvändigt att hänvisa till förordningen i lagen. *FICPI Sweden* efterfrågar en hänvisning till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1143 av den 11 april 2024 om geografiska beteckningar för vin, spritdrycker och jordbruksprodukter samt garanterade traditionella specialiteter och frivilliga kvalitetsbegrepp för jordbruksprodukter (EU-förordningen om geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel). Även om förordningarna delvis innehåller liknande bestämmelser och det därför kan bli aktuellt att jämföra praxis på de olika områdena vid tillämpning av respektive förordning, är förordningen om jordbruksprodukter och livsmedel inte tillämplig på hantverks- och industriprodukter. Någon hänvisning i den nya lagen till den förordningen bör därför inte göras.

Det finns två sätt att hänvisa till unionslagstiftning i nationell rätt, antingen genom statiska hänvisningar eller genom dynamiska hänvisningar. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i en viss angiven lydelse. En följd av denna hänvisningsteknik är att den nationella författningen normalt behöver ändras varje gång EU-bestämmelsen ändras. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. För att eventuella ändringar i förordningen ska få omedelbart genomslag i Sverige är det lämpligt att hänvisningar i den nya lagen är dynamiska.

5.2 Svenska ansökningar ska ges in direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet

Regeringens förslag: En ansökan om registrering av en svensk geografisk beteckning på en hantverks- eller industriprodukt ska ges in till EU:s immaterialrättsmyndighet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det. *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* pekar på att systemet med ansökningar till EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO) för EU-varumärken och EU-formgivning fungerar väl. SFIR framhåller också att möjlighet kvarstår att vid ett senare skede utse en nationell myndighet om intresset för registrering av geografiska beteckningar visar sig vara större än förväntat. *Svenska Patentombudsföreningen (SEPAF)*, *Nämnden för hemslöjdsfrågor*, *Svenskt Näringsliv* och *Svenska Patentbyråers Förening (SPOF)* instämmer i promemorians bedömning att intresset för skydd av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter troligtvis är lågt och att ansökningar därför bör kunna lämnas direkt till EUIPO.

Internationella Handelskammaren (ICC Sverige), som inte ifrågasätter att det för närvarande endast finns ett begränsat intresse i Sverige för skydd av geografiska beteckningar, anser att en nationell fas ändå bör övervägas och att Patent- och registreringsverket (PRV) bör utses som nationell myndighet för hantering av svenska ansökningar eftersom det skulle underlätta för mindre svenska företag. *Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet* anser att promemorians analys är korrekt vad avser att intresset för att skydda livsmedel och jordbruksprodukter med geografiska beteckningar länge varit lågt jämfört med resten av EU. Stockholms universitet pekar dock på att det i EU:s nordiska region är Sverige som har flest registreringar och att denna potential bör utnyttjas. Enligt universitetet kan det vara svårt för svenska företag att vända sig till EUIPO med sin ansökan. För att öka intresset för geografiska beteckningar anser universitetet att det är viktigt att en svensk myndighet utses dit svenska företag kan vända sig. PRV anser att det är svårt att få en uppfattning om vilket intresse som finns i Sverige för de aktuella beteckningarna och att det finns behov av mer djupgående analys av förhållandena på den svenska marknaden.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Som huvudregel prövas en ansökan om registrering i två faser

Som utgångspunkt består ansökningsförfarandet för skydd av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter av en nationell fas och en EU-fas (artikel 7.1). Enligt detta tvåstegsförfarande ska varje medlemsstat utse en nationell myndighet med ansvar för att ta emot och granska ansökningar om registrering av en geografisk beteckning (artikel 12). En ansökan ska lämnas in till myndigheten i den medlemsstat där produkten har sitt ursprung (artikel 13) och den ansvariga myndigheten ska då pröva om ansökan uppfyller kraven för skydd och i övrigt är fullständig (artikel 14). Myndigheten ska också genomföra ett nationellt invändningsförfarande för personer bosatta eller etablerade i medlemsstaten (artikel 15). Om ansökan uppfyller kraven för skydd och det inte finns något annat hinder mot en registrering ska myndigheten besluta om att överlämna ansökan till EUIPO (artikel 16).

I den andra fasen – som sker på EU-nivå – ska ansökan granskas av EUIPO (artikel 23). Inom EUIPO ska det finnas en särskild avdelning för geografiska beteckningar som ska fatta beslut om ansökningarna (artikel 34). Det ska också inrättas en rådgivande nämnd som ska bestå av experter

från medlemsstaterna och representanter från kommissionen (artikel 35). Den rådgivande nämndens yttranden är inte bindande.

EUIPO ska genomföra ett internationellt invändningsförfarande (artikel 25). Invändningsgrunderna är desamma på nationell nivå och unionsnivå (artiklarna 15 och 26). Det är därutöver möjligt att lämna in synpunkter på en ansökan (artikel 27). Ett sådant meddelande betraktas inte som en invändning men kan till exempel peka på felaktigheter i en ansökan.

EUIPO ska därefter fatta det slutliga beslutet om huruvida ansökan ska beviljas och i sådant fall föra in beteckningen i ett särskilt EU-register. När beteckningen har förts in i registret är det registrerade namnet skyddat. EUIPO kommer att ansvara för registret där det kommer finnas information om alla geografiska beteckningar som skyddas i EU.

Enligt ett undantag kan i stället ansökningar ges in direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet

I stället för ett ansökningsförfarande i två faser kan medlemsstaterna bestämma att ansökningar ska lämnas in direkt till EUIPO (artikel 20.1). I sådant fall behöver medlemsstaten inte utse en nationell myndighet som tar emot och granskar ansökningarna. Däremot ska det finnas en kontaktpunkt i medlemsstaten som kan bistå EUIPO i frågor som rör ansökan (artikel 19.5).

För ansökningar som ges in direkt till EUIPO gäller i huvudsak samma regler som för standardförfarandet (artikel 20.2). Skillnaden är att ansökningar om registrering, ändring av produktspecifikationen eller begäran om avregistrering ska ges in direkt till EUIPO och inte till en nationell myndighet. Vidare ska EUIPO genomföra ett invändningsförfarande där alla personer med ett legitimt intresse kan invända eller lämna synpunkter (artikel 20.3). Vid behov kan EUIPO be kontaktpunkten att granska delar av ansökan eller verifiera vissa uppgifter i den (artikel 20.5).

För att ansökningar om registrering ska kunna ges in direkt till EUIPO krävs att medlemsstaten ansöker om ett sådant undantag och att kommissionen godkänner ansökan. I ansökan behöver medlemsstaten visa att den inte har något nationellt skydd för geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter och att intresset för att skydda dessa beteckningar är lågt (artikel 19.1). En ansökan om undantag kan återkallas av medlemsstaten och kommissionen kan återkalla ett beviljat undantag under vissa förhållanden (artikel 19.3 och 19.4). För att aktualisera undantaget måste en medlemsstat ha ansökt om det senast den 30 november 2024 (artikel 71.2). Sverige har ansökt om nämnda undantag.

En svensk ansökan bör ges in direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet

Syftet med undantaget är att erbjuda medlemsstater som saknar en tradition av att använda geografiska beteckningar ett mer effektivt och mindre kostsamt sätt att hantera ansökningar om skydd för geografiska beteckningar (skäl 24).

I Sverige bedöms efterfrågan på denna typ av skydd vara lågt. Enligt två olika studier från 2013 och 2020 som utförts på uppdrag av kommissionen ska det finnas cirka 300–800 hantverks- och industriprodukter i EU som skulle kunna kvalificera för skydd. Enligt en annan undersökning från 2019 som också utfördes på uppdrag av kommissionen identifierades fem

svenska produkter som skulle kunna kvalificera för skydd. Som bland annat *PRV* anför är det möjligt att en fördjupad utredning skulle kunna ge en mer heltäckande bild av hur intresset för att skydda produkter med geografiska beteckningar ser ut i Sverige. Som konstateras i promemorian har det emellertid än så länge inte framkommit att det skulle finnas någon större efterfrågan i Sverige på denna typ av skydd. Den bilden stöds också av flertalet remissinstanser.

Till det kommer att intresset för att skydda livsmedels- och jordbruksprodukter med geografiska beteckningar historiskt har varit lågt i Sverige. Detta jämfört med andra medlemsstater som har en längre tradition av att använda denna typ av skydd. I dag är drygt 20 svenska livsmedel och tre svenska spritdrycker med beteckningar registrerade. Även i våra nordiska grannländer finns endast ett fåtal registrerade beteckningar. Detta bör jämföras med andra europeiska länder, så som Frankrike, Spanien och Italien som har flera hundra skyddade beteckningar registrerade. Totalt finns ungefär 3 500 skyddade beteckningar i hela EU. De svenska förhållandena kan delvis förklaras med att Sverige är ett land med en stark varumärkes-tradition där företag konkurrerar på den inre marknaden och i tredje land främst med sina varumärken, snarare än med produkternas geografiska ursprung.

Som *ICC Sverige* och *Stockholms universitet* anför finns det fördelar med att utse en svensk myndighet som tar emot och granskar svenska ansökningar. Det kan vara enklare att kommunicera direkt med en svensk myndighet och en svensk myndighet kan tänkas bidra till ökad kunskap om och användning av skyddet i Sverige. En ökad användning av skyddade beteckningar kan i förlängningen gynna svenska företag, eftersom beteckningar skulle kunna höja värdet på deras produkter, särskilt på en exportmarknad.

Dessa fördelar måste dock vägas mot de kostnader inrättandet av en nationell organisation för hanteringen av ansökningar skulle medföra för Sverige. Utifrån erfarenheten från livsmedelsområdet är granskningen av enskilda ansökningar ofta mycket arbetskrävande för myndigheten.

I ljuset av att antalet ansökningar om skyddade beteckningar i Sverige hittills har varit få och efterfrågan på skydd för hantverks- och industriprodukter bedöms vara begränsat framstår dessa kostnader inte som motiverade. En direkt ansökningsprocess till EUIPO skulle därför vara till fördel för Sverige. Svenska producenter kommer dessutom genom det direkta förfarandet att kunna ansöka om och få skydd på samma villkor som om Sverige hade utsett en nationell myndighet. Det kommer också att vara möjligt att ge in sin ansökan på svenska.

Flera remissinstanser instämmer i denna bedömning. Som *SFIR* framhåller finns det också möjlighet att i framtiden, om intresset för denna typ av beteckningar visar sig vara mer omfattande än vad som förutsetts, på nytt överväga om Sverige bör utse en nationell myndighet för hantering av svenska ansökningar.

Mot denna bakgrund anser regeringen att svenska ansökningar bör ges in direkt till EUIPO.

Kontaktpunkt till EUIPO i frågor som rör ansökan

En medlemsstat som inte behöver utse en myndighet för ansökningsförfarandet ska i stället utse en kontaktpunkt för EUIPO (artikel 19.5). Syftet med en kontaktpunkt är att EUIPO ska kunna få hjälp med granskningen av en ansökan i vissa tekniska frågor som kräver lokalkännedom (skäl 26). Kontaktpunkten kan till exempel tillfrågas om att verifiera vissa uppgifter som anges i ansökan.

I avsnitt 5.3 föreslås det att PRV utses som behörig myndighet att utföra kontroller enligt EU-förordningen. PRV är också ansvarig myndighet för immaterialrätt i Sverige och verket har redan ett etablerat samarbete med EUIPO på varumärkes- och formskyddsområdet. PRV bistår dessutom Livsmedelsverket med att undersöka om det finns varumärken som skulle kunna utgöra hinder mot registrering av en geografisk beteckning på en livsmedels- eller jordbruksprodukt.

Mot denna bakgrund framstår det som lämpligt att överväga PRV som kontaktpunkt. Livsmedelsverket har visserligen kunskap om ansökningar om skydd av geografiska beteckningar på livsmedelsområdet, men har inte något etablerat samarbete med EUIPO. Vilken myndighet som ska utses kan dock regleras i förordning.

Den myndighet som utses som kontaktpunkt bör också representera Sverige i den rådgivande nämnd som ska inrättas inom EUIPO och som kan tillfrågas att lämna yttranden i frågor som rör en ansökan om registrering (se artikel 35 i EU-förordningen).

Anmälan om skydd av befintliga namn

Senast den 2 december 2026 ska intresserade medlemsstater meddela kommissionen och EUIPO vilka av deras skyddade namn eller, vad gäller medlemsstater som inte har ett särskilt nationellt skyddssystem, vilka av deras inarbetade namn de önskar registrera och skydda i enlighet med den nya förordningen (artikel 70.2). De namn som anmäls och som uppfyller kraven för skydd ska registreras utan att någon kan invända mot registreringen (artikel 70.4).

Ungefär hälften av EU:s medlemsstater har i dag nationella skydd för geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter. Dessa medlemsstater har alltså möjlighet att genom en anmälan få sina redan skyddade namn registrerade och skyddade i det nya systemet. Efter den 2 december 2026 upphör alla nationella skydd. Men även länder som Sverige, som inte har något särskilt nationellt skydd för geografiska beteckningar, kan alltså anmäla inarbetade namn som de önskar skydda enligt förordningen.

För producenter som önskar registrera en geografisk beteckning finns fördelar med att anmäla namn genom detta förenklade förfarande. Bland annat genomförs inget invändningsförfarande, och det krävs inte heller någon ansökningsavgift. I denna lagrådsremiss föreslås att PRV på olika sätt ska få ansvar för det nya skyddssystemet i Sverige. Det framstår därför som lämpligt att PRV även får ansvar för att informera enskilda och företag om möjligheten för dem som har inarbetade namn att använda det förenklade förfarandet och i den mån enskilda eller företag uttrycker önskemål om detta också anmäla dessa till kommissionen och EUIPO. Bestämmelser om detta behöver dock inte tas in i lag.

5.3 Patent- och registreringsverket ska ansvara för kontrollerna

Regeringens förslag: Patent- och registreringsverket ska ansvara för att utföra kontroller av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det.

Skälen för regeringens förslag

Det behövs ett nytt kontrollsystem för geografiska beteckningar

Medlemsstaterna är skyldiga att säkerställa att geografiska beteckningar kontrolleras och skyddas på deras territorium (artikel 49). Varje medlemsstat måste därför utse en eller flera myndigheter som ansvarar för att kontrollera att skyddet efterlevs (artikel 50).

Kontrollsystemet består av huvudsakligen två delar. De producenter som använder geografiska beteckningar ska kontrolleras så att deras produkter följer ställda krav. Vidare ska marknaden övervakas i syfte att stoppa och förhindra missbruk av geografiska beteckningar.

Kontrollen av producenterna ska baseras på ett system med egenförsäkran (artikel 51). Systemet innebär att en producent som vill använda en geografisk beteckning är skyldig att intyga att den aktuella produkten uppfyller kraven i produktspecifikationen, det vill säga att produkten är tillverkad på det sätt som krävs för att få använda den aktuella beteckningen. I försäkran ska producenten intyga att nödvändiga kontroller har vidtagits för att säkerställa att produkten följer dessa krav. En försäkran ska lämnas in till den behöriga myndigheten innan produkten sätts på marknaden och därefter vart tredje år. En uppdaterad försäkran ska ges in vid väsentliga ändringar i produktspecifikationen. Myndighetens uppgift är att göra en formell granskning av uppgifterna i egenförsäkran och därefter utfärda ett certifikat med tillstånd att använda den geografiska beteckningen.

För produkter som omfattas av en egenförsäkran ska myndigheten vid behov utföra ytterligare kontroller (artikel 51.5). Behovet av uppföljande kontroller ska utföras baserat på en riskanalys – det vill säga risken för att produkterna inte tillverkas i enlighet med kraven i produktspecifikationen – eller efter anmälningar från enskilda. Om det visar sig finnas brister ska myndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att rätta till dessa (artikel 51.6).

Medlemsstaterna kan, i stället för att ha ett system med producenternas egenförsäkran, välja att utse myndigheter som självständigt ska granska att producenterna följer kraven för att få använda beteckningen (artikel 52). På samma sätt som beskrivs ovan ska myndigheten utfärda tillståndscertifikat och vid behov utföra ytterligare kontroller och ingripa om det upptäcks brister. Sverige bör dock ha ett system som baseras på producenternas egenförsäkran (se avsnitt 5.5).

Utöver kontrollen av producenterna ska en eller flera myndigheter utses för att övervaka marknaden, för att kontrollera användningen av skyddade

beteckningar (artikel 54.1). Även utförandet av dessa kontroller ska baseras på en riskanalys eller på anmälningar från enskilda (artikel 54.2). Syftet är att förhindra otillåtet utnyttjande av geografiska beteckningar. Vid behov ska myndigheten ingripa mot överträdelser med administrativa och rättsliga åtgärder (artikel 54.2).

Patent- och registreringsverket bör ansvara för kontrollerna

Fråga är då vilken eller vilka myndigheter som bör utses för att utföra kontrollerna. En första utgångspunkt bör vara att endast en behörig myndighet ska utses, det vill säga samma myndighet bör ansvara för kontrollen av producenterna och övervakningen av marknaden. Ett samlat ansvar innebär effektivitetsvinster, inte minst mot bakgrund av att den myndighet som får uppgiften kommer att behöva bygga upp viss kunskap och kompetens. Det är därför också naturligt att uppgifterna anförtros en befintlig myndighet. En central myndighet med ett samlat uppdrag blir enkelt och tydligt för producenterna, konsumenterna och andra användare.

Geografiska beteckningar har använts under lång tid inom EU och är numera erkända som immateriella rättigheter. Det nya skyddet för hantverks- och industriprodukter är alltså en del av EU:s immaterialrätts-system. EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO) har utsetts som ansvarig myndighet på EU-nivå. Med hänsyn till att Patent- och registreringsverket (PRV) är Sveriges myndighet för immaterialrätt är det också lämpligt att i första hand överväga om PRV bör ansvara för kontrollerna. PRV har en bred kompetens på immaterialrättsområdet och deltar redan i internationellt samarbete med utländska myndigheter, inte minst med EUIPO.

Vidare kräver kontrolluppdraget kompetens när det gäller just rättsområdet geografiska beteckningar och bedömningen av beteckningarnas skyddsomfång. När det gäller bedömningar som tar hänsyn till skyddsomfånget för en immaterialrätt, måste PRV anses ha mycket god kompetens. Verket har också specifik kompetens när det gäller EU:s nuvarande regelverk för skyddade beteckningar och dess förhållande till varumärken.

PRV har också sedan ett antal år tillbaka ett tillsynsuppdrag på området för kollektiv förvaltning av upphovsrätt (se 12 kap. i lagen [2016:977] om kollektiv förvaltning av upphovsrätt). PRV har därmed under ett antal år byggt upp en organisation och skaffat sig kompetens när det gäller tillsynsarbete. Det bör därför inte vara en särskilt omfattande uppgift för verket att nu utvidga sin tillsynsverksamhet till att även omfatta skyddet av geografiska beteckningar.

Andra myndigheter med bredare erfarenhet och kompetens från tillsynsverksamhet och som skulle kunna utses att ansvara för kontrollerna är Livsmedelsverket, Konsumentverket eller Konkurrensverket. Kontrollerna på livsmedelsområdet sker emellertid helt integrerat i den ordinarie livsmedelskontrollen och det bedöms därmed inte lämpligt att utse Livsmedelsverket. Konsumentverkets tillsynsarbete sker enbart med hänsyn till konsumentskyddsintresset och Konkurrensverket arbetar för en effektiv konkurrens i hela näringslivet och bör därmed inte ha fokus på enbart en viss typ av produkter. Därmed framstår dessa myndigheter som mindre lämpliga för uppdraget än PRV.

PRV är alltså den myndighet som har närmast anknytning till det nya systemet i dess helhet och får anses ha goda förutsättningar att svara för

den kompetens och erfarenhet som krävs för uppdraget. PRV bör därför utses som behörig myndighet för kontroller enligt artikel 50 i EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

Marknadsövervakning som utförs av Konsumentverket och Tullverket

Konsumentverket har ansvar för att granska företags marknadsföring och reklam så att den inte är vilseledande eller på andra sätt otillbörlig. Det innebär att Konsumentverket med nuvarande regelverk kan ingripa mot användning av geografiska beteckningar som bedöms vara i strid med marknadsföringslagstiftningen och konsumentintresset. Skyddet av geografiska beteckningar kommer därmed att vara delvis överlappande med marknadsföringslagens (2008:486) regler om vilseledande och otillbörlig marknadsföring. Även om Konsumentverket inte ska vara ansvarig myndighet för det nya skyddet, bör Konsumentverkets verksamhet betraktas som ett komplement till det uppdrag som PRV nu föreslås få.

Samma bedömning gäller Tullverket, vars verksamhet redan i dag bidrar till att säkerställa skyddet av geografiska beteckningar och andra immateriella rättigheter, se Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003. Tullverket kan till exempel ingripa mot varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet, inbegripet en rättighet som avser en geografisk beteckning. Verket kan vidare göra undersökningar i transportmedel, containrar och andra utrymmen där varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet förvaras (3 kap. 10 § tullbefogenhetslagen [2024:710]). Genom de befogenheter som Tullverket redan har tillgodoses alltså till viss del EU-förordningens krav på kontroller av marknaden. Detta är särskilt relevant i fråga om varor som befinner sig i lager eller som transiteras och där det kan vara svårt för PRV att utföra kontroller. Även Tullverkets verksamhet utgör alltså ett komplement till det uppdrag som PRV föreslås få, utan att det anses nödvändigt att utpeka Tullverket som behörig myndighet.

Rapporteringskyldighet

EU-förordningen ställer krav på medlemsstaterna att återkommande rapportera till kommissionen (artikel 71). En rapport ska lämnas senast den 2 december 2029 och därefter vart femte år. Rapporteringskyldigheten berör främst strategin för och resultaten av de kontroller som utförts. Rapporteringskyldigheten ska vidare göras avseende verifiering av överensstämmelse på grundval av egenförsäkran och övervakning av användningen av geografiska beteckningar. Med hänsyn till att PRV föreslås ansvara för kontrollerna ligger det nära till hands att verket också bör ansvara för rapporteringen. Inte heller i detta behöver dock regleras i lag.

5.4 Befogenheter att utföra kontrollerna

Regeringens förslag: Patent- och registreringsverket (PRV) ska ha rätt att inhämta de handlingar och andra uppgifter som behövs för att utföra kontrollerna.

Vid brister eller överträdelser ska PRV ha rätt att förelägga om rättelse och förbud.

Ett föreläggande och förbud ska kunna förenas med vite.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås en delvis annan utformning av bestämmelserna om ingripanden och vite.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen. PRV anför att det bör förtydligas om ett förbud ska kunna förenas med vite. Några remissinstanser, däribland *Svenskt Näringsliv* och *Internationella Handelskammaren (ICC Sverige)* efterfrågar tydligare regler för när PRV är skyldigt att ingripa, särskilt mot piratkopiering. PRV och Svenskt Näringsliv anser också att PRV utöver möjligheten att ingripa genom förelägganden mot den som använder en geografisk beteckning i strid med EU-förordningen också bör ges befogenhet att väcka talan i domstol. PRV och Svenskt Näringsliv påpekar vidare att det är oklart hur bestämmelserna om egenförsäkrans ska förstås.

Skälen för regeringens förslag

Det behövs kompletterande regler om kontroller och ingripanden

Enligt EU-förordningen ska kontroller utföras i syfte att säkerställa att skyddet av geografiska beteckningar enligt förordningen efterlevs. Medlemsstaterna är också skyldiga att fastställa regler om sanktioner för överträdelser av bestämmelserna i förordningen (artikel 61). Hur kontrollerna ska utföras och vilka sanktioner som ska finnas på plats överlämnas till medlemsstaterna att bestämma. Det behövs därför kompletterande regler i dessa avseenden.

Ett system som bygger på producenternas egenförsäkrans ska tillämpas

När det gäller kontrollen av att produktspecifikationerna följs är utgångspunkten i EU-förordningen att kontrollen ska göras genom producenternas egenförsäkrans (artikel 51). Som framgår av avsnitt 5.3 innebär egenförsäkrans att en producent som vill använda en geografisk beteckning är skyldig att intyga att den aktuella produkten uppfyller kraven i produktspecifikationen. Det är dock inte obligatoriskt för medlemsstaterna att använda systemet med egenförsäkrans. Kontrollen kan utföras direkt av en myndighet (artikel 52).

Systemet med egenförsäkrans har emellertid flera fördelar. Det utgör ett enkelt och effektivt sätt att säkerställa efterlevnaden av skyddet av geografiska beteckningar och EU-förordningen. Det är också rimligt att ansvaret för säkerställandet av att en produkt stämmer överens med produktspecifikationen i första hand läggs på den som vill använda beteckningen. Det är producenten som har bäst kännedom om sin produkt och därmed bäst förutsättningar att säkerställa efterlevnaden. Om verifieringen i stället sker

genom kontroller som utförs av PRV alternativt ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person som fått sådana kontrolluppgifter delegerade till sig, skulle det medföra att ett större ansvar för efterlevnaden läggs på PRV. Det framstår därför som mer ändamålsenligt att huvudansvaret läggs på producenterna själva, varvid PRV:s roll begränsas till att göra en formell granskning av egenförsäkran och därefter vid behov utföra kontroller som kan leda till ingripanden. Det bör framhållas att systemet med egenförsäkran inte hindrar producenterna från att också använda sig av tredje-partsverifiering.

Sammantaget bör alltså ett system med egenförsäkran tillämpas. Någon särskild reglering i lag om att kontrollen av producenterna ska ske enligt huvudregeln i artikel 51 behövs dock inte. Artikel 51 är utformad så att den ska kunna tillämpas direkt av den behöriga myndigheten.

PRV och Svenskt Näringsliv efterfrågar ett förtydligande när det gäller till vilket lands behöriga myndighet en egenförsäkran ska lämnas in. Systemet med egenförsäkran innebär att en producent av en produkt med en geografisk beteckning med ursprung i ett medlemsland ska lämna in en egenförsäkran till det landets behöriga myndighet. Om produkten blir föremål för kontroll i ett annat land kan producenten visa upp det tillståndscertifikat som den behöriga myndigheten i ursprungslandet ska utfärda efter att kontrollen av egenförsäkran har godkänts. Certifikatet utgör då ett bevis på att producenten har tillstånd att använda den geografiska beteckningen (jfr skäl 62). När det gäller produkter med ursprung i Sverige ska alltså PRV verifiera produktens överensstämmelse med produktspecifikationen. När det gäller produkter med ursprung i andra länder har PRV inget sådant ansvar.

När det gäller marknadsövervakningen och kontrollen av användningen av geografiska beteckningar på marknaden omfattas emellertid alla produkter, oavsett geografiskt ursprung, så länge de skyddas enligt EU-förordningen (artikel 54).

Patent- och registreringsverket ska ha rätt att begära in upplysningar och handlingar

För att ha möjlighet att utreda misstänkta brister eller överträdelser och för att kontrollerna ska fungera i praktiken bör PRV ha rätt att begära in upplysningar, handlingar och annat material som behövs för kontrollen. För att kontrollen ska fungera effektivt bör ett sådant föreläggande kunna förenas med vite.

Frågan är då om det behövs ytterligare utredningsbefogenheter. Inom annan tillsynsverksamhet är det inte ovanligt med andra former av befogenheter, såsom rätt att göra inköp av varuprover under dold identitet, få tillträde till lokaler eller andra affärsutrymmen eller genomföra platsundersökningar. Sådana befogenheter finns till exempel för kontrollerna av skyddade beteckningar på livsmedelsområdet. På det området finns emellertid förhållandevis utförliga regler om hur kontrollen ska utföras, till exempel i fråga om märkning av och information om livsmedel, inbegripet kontrollen av skyddade beteckningar, vilket delvis följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan (EU:s kontrollförordning). Till exempel krävs att kontrollmyndig-

heter ska kunna omhänderta en vara och låta förstöra den på ägarens bekostnad. Det krävs vidare att myndigheten får tillträde till lokaler och andra utrymmen där varan finns. Att det finns särskilda regler på livsmedelsområdet är naturligt eftersom det handlar om konsumenters rätt att få korrekt information om produkter som är avsedda att förtäras. Det övergripande syftet med reglerna är att skydda människors hälsa. När det gäller skyddet för beteckningar på hantverks- och industriprodukter är syftet ett annat och samma typ av allmänintressen gör sig inte gällande. Det finns därför inte några tungt vägande skäl för att införa samma långtgående befogenheter som finns på livsmedelsområdet.

Även inom andra närliggande tillsynsområden förekommer mer långtgående tillsynsbefogenheter. Vid tillsynen över marknadsföringslagstiftningen kan Konsumentombudsmannen (KO) till exempel besluta om inspektioner och köpa produkter under dold identitet (42–46 §§ marknadsföringslagen). När det gäller produktsäkerhet har Konsumentverket bland annat rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen (28–30 §§ produktsäkerhetslagen [2004:451]). Dessa regler har dock ett starkt konsumentskyddsintresse och skiljer sig delvis från skyddet för geografiska beteckningar, som i första hand syftar till att stärka vissa producenter genom att främja deras produkter.

Det bör också beaktas att PRV inom sin nuvarande tillsynsverksamhet på upphovsrättsområdet inte har några mer långtgående befogenheter än att besluta om förelägganden. Kontroller som innefattar platsbesök, omhändertagande av varor eller inköp under dold identitet skulle därför innebära en betydande utvidgning av den typ av tillsynsverksamhet som PRV bedriver i dag. Behovet av sådana åtgärder för hantverks- och industriprodukter måste därför också ställas i relation till de kostnader det skulle innebära för myndigheten att utföra sådana utredningsåtgärder.

Det kontrollsystem som nu införs bygger i stor utsträckning på att producenterna själva bidrar till skyddet av geografiska beteckningar. Även om PRV kan agera på eget initiativ förväntas producenterna stödja PRV i övervakningen av marknaden och underrätta verket vid brister eller eventuella intrång. Producenterna är också ansvariga för att kontrollera att deras produkter överensstämmer med produktspecifikationen (se artikel 47.2 och skäl 63 i EU-förordningen).

Sammantaget bedöms förelägganden som kan förenas med vite vara ett tillräckligt effektivt medel för att utreda eventuella överträdelser och utföra de kontroller som krävs.

Förelägganden om rättelse

Om en produkt som omfattas av en producents egenförsäkran inte uppfyller kraven i produktspecifikationen måste PRV kunna vidta åtgärder för att rätta till situationen (artikel 51.6). Det framstår i detta avseende som lämpligt att PRV får möjlighet att förelägga producenten att vidta rättelse inom en viss tid. Ett sådant föreläggande om rättelse bör också vara möjligt att använda då producenter och andra aktörer avviker från de krav EU-förordningen ställer upp (artikel 54.2). Även en rättelseanmaning bör kunna förenas med vite. Vitet utgör i sig ett sätt att säkerställa att Sverige har de sanktioner på plats som EU-förordningen kräver (artikel 61).

Förelägganden om att upphöra med ett visst agerande (förbud)

Om en geografisk beteckning används på ett otillåtet sätt på marknaden måste PRV kunna ingripa med rättsliga eller administrativa åtgärder (artikel 54.2). Ett ingripande ska syfta till att få den otillåtna användningen att upphöra.

Det vanliga sättet att komma till rätta med immaterialrättsintrång är förbud vid vite. Oftast är det rättighetshavaren som har rätt att begära förbud vid vite vid domstol, se exempelvis 8 kap. 3 § varumärkeslagen. Även när det gäller marknadsföring som strider mot god marknadsförings-sed eller på annat sätt är otillbörlig mot konsumenter, kan KO meddela förbud vid vite, se 28 § marknadsföringslagen. Konsumentverket kan också besluta om förelägganden som omfattar förbud enligt 27 § produkt-säkerhetslagen. Föreläggande som kan förenas med vite är också det sätt på vilket ett ingripande mot missbruk av skyddade beteckningar kan ske på livsmedelsområdet (se 13 och 14 §§ lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).

Om PRV ska ha tillgång till lämpliga och effektiva sanktioner för att förhindra och stoppa överträdelser på marknaden är det rimligt att myndig-heten kan förbjuda den som på ett otillåtet sätt använder en geografisk beteckning att fortsätta med det. För att förmå mottagaren att följa ett sådant förbud, och för att säkerställa att sanktioner finns på plats om så inte sker, bör förbudet kunna förenas med vite.

Svenskt Näringsliv och *ICC Sverige* efterfrågar ett förtydligande av reglerna för när PRV ska ingripa. Att PRV vid behov ska vidta lämpliga åtgärder mot intrång framgår direkt av EU-förordningen (artikel 54.2). Det kan dock uppkomma situationer när PRV inte bör ingripa, till exempel om det redan pågår ett ingripande mot samma aktör i ett annat land. Den nationella kompletterande regeln om ingripande bör därför ges en fakultativ utformning. Det innebär att PRV i varje enskilt fall kan göra en lämplighetsavvägning om ett föreläggande eller förbud ska meddelas.

PRV och *Svenskt Näringsliv* anser att en möjlighet för PRV att väcka talan om förbud direkt i domstol skulle vara önskvärt, särskilt vid omfattande piratkopiering. Som alternativ till att PRV själv får meddela förbud vid vite kan man tänka sig att verket ska ansöka hos Patent- och marknadsdomstolen om ett sådant förbud. Befogenheten att besluta om förbud tillkommer i sådant fall domstolen. Det förekommer till exempel inom marknadsföringsrätten, där KO kan väcka talan i domstol i syfte att förmå en näringsidkare att upphöra med en viss marknadsföring (47 § marknadsföringslagen). Nämnad möjlighet att väcka talan direkt i domstol hör samman med att KO:s befogenhet att meddela förelägganden med förbud eller ålägganden är begränsad till fall som inte är av större vikt (28 § marknadsföringslagen). KO kan därför väcka talan när rättsläget är oklart, frågan har principiellt intresse eller om en överträdelse kan föranleda marknadsstörringsavgift (se prop. 2015/16:168 s. 20).

Rättsområdet för skyddade beteckningar har hittills utvecklats genom avgöranden från EU-domstolen och då på talan av berörda producent-organisationer. Med hänsyn till det relativt begränsade rättsområdet och de resurser som det skulle kräva för PRV att driva domstolsprocesser framstår det inte som motiverat att verket ska väcka talan i domstol. De befogenheter som PRV nu ges att förelägga om rättelse och förbud förenat

med vite gäller emellertid oavsett ärendets karaktär och omfattning. Det innebär att verket ges ett enkelt och effektivt medel att komma åt felaktigheter och överträdelser. Regeringen anser därmed inte att det finns skäl att ge PRV ytterligare befogenheter utöver de som föreslås. Vid sidan av PRV:s befogenheter finns dessutom de civilrättsliga sanktionsreglerna som medför att en rättighetshavare har möjlighet att vända sig direkt till domstol för att få sin sak prövad rättsligt (se avsnitt 5.9).

En möjlighet till något motsvarande en marknadsstörningsavgift eller annan sanktionsavgift bedöms därmed inte heller vara motiverat vid överträdelser.

Sammanfattningsvis bör alltså PRV kunna förbjuda den som gör intrång i en geografisk beteckning att fortsätta med det. En sådan åtgärd bedöms också vara en tillräckligt ingripande åtgärd för att komma till rätta med överträdelser som sker på den svenska marknaden.

När det gäller den närmare utformningen av bestämmelsen om vite bör den, i likhet med vad PRV anför, förtydligas så att det tydligare framgår att även ett förbud kan förenas med vite.

Risk för parallella förfaranden

I tidigare lagstiftningsärende om skyddade beteckningar på livsmedelsområdet övervägdes det om det skulle kunna uppstå en situation där ett föreläggande om förbud vid vite meddelas en företagare enligt både det offentligrättsliga och civilrättsliga förfarandet (prop. 2009/10:22 s. 40). Det skulle då bli fråga om två förelägganden avseende samma överträdelse. Som konstaterades i det lagstiftningsärendet bör endast ett vitesföreläggande meddelas i sådana fall. Samtidigt gjordes bedömningen att sannolikheten för att problem i form av dubbla förelägganden skulle uppstå var mycket liten. Det bedömdes därför inte krävas någon särskild reglering av frågan.

Även i det nu aktuella ärendet föreslås regler som innebär att en myndighet – i detta fall PRV – ges befogenhet att besluta om förelägganden och förbud vid vite och ansöka om utdömande av vitet när föreläggandet fått laga kraft. Parallellt föreslås det också att reglerna i varumärkeslagen om möjlighet för en domstol att inom ramen för ett civilrättsligt förfarande vid vite förbjuda intrång i en skyddad beteckning ska gälla (se avsnitt 5.7).

När det gäller livsmedelsområdet kan det nu, flera år efter införandet, konstateras att några problem med dubbla förelägganden inte har förekommit. Risken för att det på detta område skulle uppstå problem i form av dubbla förelägganden för samma överträdelse framstår också som mycket liten. Risken för dubbla förelägganden borde dessutom vara mindre i detta fall eftersom det föreslås ett mer sammanhållet system, där PRV är kontrollmyndighet och där Patent- och marknadsdomstolen föreslås vara exklusivt behörigt att ta emot överklaganden av verkets beslut och hantera mål om utdömande av vite (se avsnitt 5.10). Patent- och marknadsdomstolarna prövar också förbud enligt det civilrättsliga förfarandet.

Om en sådan situation ändå skulle uppstå anser regeringen att det är tillräckligt att PRV – genom regelns fakultativa utformning – kan avstå från ingripande (jfr prop. 2016/17:22 s. 228). Det är därför inte nödvändigt att särskilt reglera denna situation.

Samarbete mellan myndigheter

Medlemsstaterna är skyldiga att bistå varandra vid utförandet av kontrollerna och säkerställandet av skyddet enligt EU-förordningen (artikel 62). Det innebär bland annat att den myndighet som ansvarar för kontrollerna och övervakningen av marknaden på lämpligt sätt ska samarbeta och utbyta information med andra berörda myndigheter.

När det gäller samarbete med andra svenska myndigheter gäller enligt 8 § förvaltningslagen (2017:900) att en myndighet inom sitt verksamhetsområde ska samverka med andra myndigheter. Samverkansskyldigheten preciseras också i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, på så sätt att en myndighet på begäran av en annan myndighet ska lämna uppgifter som finns hos myndigheten. Skyldigheten gäller dock inte sekretessbelagda uppgifter och inte heller om utlämnandet skulle hindra arbetets behöriga gång (6 kap. 5 §).

Krav på samarbete mellan statliga myndigheter finns också i myndighetsförordningen (2007:515). Förvaltningsmyndigheter under regeringen ska verka för att genom samarbete med myndigheter och andra ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda och för staten som helhet (6 §).

En myndighet ska också tillhandahålla information om myndighetens verksamhet och följa sådana förhållanden utanför myndigheten som har betydelse för verksamheten. Dessa regler kring samordning gäller även i fråga om tillsyn. Det är därmed inte nödvändigt att särskilt reglera samverkan mellan PRV och andra myndigheter.

När det gäller samarbete med andra behöriga myndigheter inom EU kan det finnas anledning att överväga regler om samarbete och informationsutbyte. Detta regleras dock lämpligen i förordning.

Sekretess i Patent- och registreringsverkets verksamhet

I OSL regleras visst skydd för bland annat myndigheters verksamhet för inspektion, kontroll eller annan tillsyn och för enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. OSL kompletteras av bestämmelser i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF.

De föreslagna kontrollerna kommer att omfattas av bestämmelserna om sekretess till skydd för PRV:s kontroll (17 kap. 1 § OSL). När det gäller den information som producenter och andra näringsidkare kan komma att behöva lämna kan denna innehålla uppgifter om affärs- eller driftförhållanden.

Enligt 30 kap. 23 § OSL gäller sekretess för sådana uppgifter endast om regeringen meddelar föreskrifter om det och i den utsträckning det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften lämnas ut. Det är naturligtvis angeläget att de aktörer som berörs av PRV:s kontrollverksamhet inte riskerar att lida skada till följd av att uppgifter som lämnas inom ramen för tillsynen röjs. Som konstateras i promemorian finns det alltså skäl att överväga en sådan komplettering i OSF.

5.5 Delegering av vissa kontrolluppgifter

Regeringens bedömning: Det bör inte i lag införas några särskilda bestämmelser med anledning av att vissa uppgifter som ingår i kontrollen kan delegeras till ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett antal remissinstanser, däribland *AIPPI Sverige*, *Sveriges advokatsamfund* och *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* anser att det bör införas en bestämmelse om tystnadsplikt för den som i enskild verksamhet utför delegerade kontrolluppgifter. De framhåller också vikten av att det, för den enskilda aktören, på ett tydligt sätt framgår att det är ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter som begär information, att det är frivilligt att lämna information och hur informationen kommer att hanteras. Även *Kulturrådet* framhåller att det tydligt bör framgå att information inte måste lämnas till den som utför delegerade uppgifter.

Skälen för regeringens bedömning

Allmänt om delegering

Enligt EU-förordningen får den behöriga myndigheten delegera vissa uppgifter som ingår i kontrollen till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer (artikel 55). Det gäller framför allt de riskbaserade kontrollerna. Det är dock endast en myndighet som kan ingripa vid överträdelser, men organen eller personerna som utför kontroller är skyldiga att anmäla brister till myndigheten. Med produktcertifieringsorgan avses ett organ, oberoende av dess juridiska form, som anförtros uppgiften att intyga att produkter med en geografisk beteckning överensstämmer med produktspecifikationen (artikel 4.7). Bestämmelserna om delegering i förordningen är direkt tillämpliga. Om förutsättningarna för delegation är uppfyllda kommer Patent- och registreringsverket (PRV) alltså kunna överlåta uppgifter till ett organ eller en fysisk person direkt med stöd av förordningen.

En liknande möjlighet att delegera vissa kontrolluppgifter till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer finns i dag på området för skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel finns vissa bestämmelser som ska tillämpas om uppgifter delegeras (5, 5 a, 8, 10, 10 a, 11, 18, 20 och 20 a §§). Delegering till sådana organ eller fysiska personer förekommer även på andra områden, bland annat på livsmedelsområdet, djurhälsoområdet och miljöområdet. De flesta av dessa regler har införts till följd av EU:s kontrollförordning (se prop. 2019/20:137 och prop. 2020/21:43).

Den möjlighet till delegering som finns i fråga om skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel – och som funnits sedan 1995 – har dock inte utnyttjats i Sverige. Viss delegation av uppgifter till enskilda har dock skett på området för ekologisk produktion och på djurhälsoområdet (se prop. 2020/21:43 s. 136).

Intresset för att skydda hantverks- och industriprodukter i Sverige förväntas vara lågt. Även om det därför för närvarande är svårt att bedöma

i vilken utsträckning skyddssystemet kommer att användas i Sverige, är det tydligt att det på kort sikt endast kommer att krävas mycket begränsade kontrollinsatser (jfr avsnitt 5.4). Mot den bakgrunden är det svårt att avgöra om det kommer finnas något behov av att överlåta kontrolluppgifter till enskilda utförare. Det är inte heller säkert att det kommer att finnas några organ eller personer som är lämpliga och villiga att utföra kontroller av aktuellt slag. Eftersom särskilda bestämmelser om kontroll efter delegation har införts på livsmedelsområdet bör det ändå övervägas om det bör införas några motsvarande bestämmelser i den föreslagna nya lagen.

Förutsättningar för att delegera uppgifter

I EU-förordningen anges vilka kontrolluppgifter som kan delegeras (artikel 55.1). Det gäller uppgiften att kontrollera att produkter med en geografisk beteckning uppfyller kraven i produktspecifikationen och uppgiften att övervaka marknaden. Det innebär att kontrollen av en producents egenförsäkran inte kan delegeras och därmed inte heller rätten att utfärda certifikat med tillstånd att använda den berörda produkten. Vidare är det endast den behöriga myndigheten som har rätt att ingripa vid brister eller missbruk av geografiska beteckningar.

För delegeringen gäller ett antal krav (artikel 55.2 och 55.3). Organet eller den fysiska personen måste ha de befogenheter som krävs för att utföra uppgifterna. Delegeringen ska också innehålla en beskrivning av de uppgifter som ska utföras och villkoren för utförandet. Organet eller den fysiska personen ska vidare ha den sakkunskap, utrustning och infrastruktur som krävs för att utföra uppgiften. För ett organ gäller dessutom att det ska vara ackrediterat i enlighet med relevanta standarder (artikel 59).

Det krävs också att det finns rutiner som säkerställer en effektiv och verkningsfull samordning mellan de delegerande behöriga myndigheterna och de organ eller fysiska personer som utför delegerade uppgifter (artikel 56). Det krävs att organen och de fysiska personerna ska meddela resultaten av de uppgifter som utförts till den delegerande myndigheten. Om resultatet visar bristande efterlevnad ska myndigheten omedelbart underlättas. En delegering ska återkallas om det visar sig att organet eller den fysiska personen inte utför uppgifterna på ett korrekt sätt (artikel 57.1). En delegering får återkallas även av andra skäl. Myndigheten får vid behov genomföra revisioner eller inspektioner av organ eller fysiska personer (artikel 57.2 och 57.3).

Behov av kompletterande regler när uppgifter delegeras

EU-förordningen ställer inte upp några krav på medlemsstaterna att införa särskilda befogenheter för organ eller fysiska personer som utför delegerade uppgifter. Som *AIPPI Sverige* framför skulle en befogenhet att inhämta upplysningar och ta del av handlingar visserligen kunna underlätta utförandet av kontrolluppgifterna som delegeras (jfr 10 a och 11 §§ lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Kontrollorganens huvuduppgift är emellertid att kontrollera att en vara, som säljs under en geografisk beteckning, stämmer överens med produktspecifikationen. Kontrollen består då i att till exempel kontrollera att produktens egenskaper, produktionsmetod och tillverk-

ningsplats stämmer överens med produktspecifikationen. Det innebär att kontrollen huvudsakligen är av teknisk karaktär.

Regeringen delar därför bedömningen i promemorian att det för dessa uppgifter inte är nödvändigt att införa några särskilda befogenheter för organ eller fysiska personer som utför delegerade kontrolluppgifter.

Ett organ eller en fysisk person som fått uppgifter delegerade till sig kommer alltså inte ha rätt att kräva in upplysningar och handlingar. Ett organ eller en person som på begäran inte får tillgång till nödvändiga upplysningar och handlingar för att fullgöra sitt uppdrag, får i stället rapportera detta till PRV som då kan vidta lämpliga åtgärder.

Mot bakgrund av de kontroller som ett organ eller en fysisk person kan utföra görs bedömningen att dessa inte kan utmynna i ett beslut som har verkan mot en enskild. Kontrollerna kan bara utmynna i att PRV underrättas om resultatet av kontrollen. Uppgifterna blir då en del av ett ärende hos PRV och utgör underlag för myndighetens beslut.

Som konstateras i promemorian saknas det därför skäl att göra förvaltningslagens bestämmelser om handläggning och beredning av ärenden samt om beslut med mera tillämpliga när organ eller fysiska personer utför delegerade uppgifter (jfr 5 a § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Därmed krävs det inte heller några särskilda bestämmelser om överklagande av beslut (jfr 20 och 20 a §§ lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).

Eftersom delegation innebär att organen och de fysiska personerna ska utföra uppgifter som PRV annars hade utfört kommer organen och personerna ändå i viss utsträckning fullgöra förvaltningsuppgifter. Redan av 1 kap. 9 § regeringsformen framgår att domstolar och förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen samt iakttä saklighet och opartiskhet. Med uttrycket ”andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter” omfattas också privaträttsliga subjekt när de fullgör förvaltningsuppgifter som har överlämnats till dem. Med beaktande av den här regleringen kommer organ och personer som utför förvaltningsuppgifter vara skyldiga att agera sakligt och opartiskt i verksamheten.

Dessa grundläggande krav på god förvaltning kompletterar de bestämmelser i EU-förordningen som ställer krav på den verksamhet som organ eller fysiska personer bedriver på uppdrag av en myndighet.

På samma sätt som det finns skäl att överväga sekretess för enskildas affärs- och driftförhållanden i PRV:s kontrollverksamhet, finns det också skäl att överväga sekretess om uppgifter delegeras till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer. För personer och organ som inte räknas till det allmännas verksamhet gäller inte sekretess om den inte säkerställs genom antingen bestämmelser i en lag vid sidan av den allmänna sekretesslagstiftningen, sekretessavtal eller utlämnande av sekretessbelagda uppgifter med förbehåll (prop. 1979/80:2 Del A s. 128).

På livsmedels- och miljöområdet finns regler om tystnadsplikt i enskild verksamhet för personer som utför eller har utfört offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet (se 8 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Innebörden är att dessa personer inte obehörigen får röja eller utnyttja det som han eller hon har fått kännedom om medan uppgifterna utfördes. Regeln om tystnadsplikt

har införts för att Sverige ska uppfylla kraven i EU:s kontrollförfordning, där det finns krav på regler om tystnadsplikt för organ eller personer som delegerats kontrolluppgifter (se prop. 2020/21:43 s. 140 f.). Någon motsvarande bestämmelse om krav på tystnadsplikt finns inte i EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

AIPPI Sverige, SFIR och Sveriges advokatsamfund efterfrågar en liknande regel om tystnadsplikt i den nya lagen. Remissinstanserna pekar på risken att enskilda lämnar uppgifter som utgör affärshemligheter, utan att dessa skyddas. De menar att enskilda kan få uppfattningen att uppgiftslämnandet inte är frivilligt och att uppgifter som lämnas kommer att hanteras och skyddas på samma sätt som om de hade lämnats direkt till den delegerande myndigheten.

Som konstateras i promemorian utgör en författningsreglerad tystnadsplikt en inskränkning av yttrandefriheten, oavsett om den följer av OSL eller av bestämmelser om tystnadsplikt. En begränsning av yttrandefriheten får göras genom lag och endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningen får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har motiverat den. För yttrandefriheten gäller vidare att den får inskränkas bland annat om särskilt viktiga skäl föranleder det. Vid bedömningen av vilka begränsningar som får göras ska särskilt beaktas vikten av vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet i politiska, religiösa, fackliga, vetenskapliga och kulturella angelägenheter (2 kap. 20 § första stycket, 21 § och 23 § första och andra styckena regeringsformen).

Kontrollen av geografiska beteckningar syftar huvudsakligen till att verifiera att aktuell produktspecifikation följs. Specifikationen lämnas in i samband med ansökan och finns efter registrering tillgänglig för var och en. Det innebär att uppgifter som lämnas inom ramen för en kontroll och som endast visar att den aktuella specifikationen följs typiskt sett inte bör innehålla några affärshemligheter. Det kan vidare antas att kontrollen av geografiska beteckningar främst kommer att gå ut på att verifiera påståenden om geografiskt ursprung. Sådan information bör inte heller anses vara en uppgift av sådan karaktär att den skulle omfattas av sekretess om den förekom i allmän verksamhet.

I denna lagrådsremiss föreslås inte att organ eller fysiska personer som utför kontroller efter delegation ska ha rätt att besluta om förelägganden om inhämtande av uppgifter eller handlingar eller utföra inspektioner. Dessa ges alltså inte rätt att kräva in uppgifter från enskilda med hjälp av offentligrättsliga förelägganden. Någon skyldighet för företagen att till ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter lämna affärshemligheter eller andra uppgifter som skulle kunna leda till skada för företaget om de offentliggjordes finns alltså inte. Ett företag skulle därmed kunna välja att inte lämna de uppgifter som efterfrågas. I sådana fall får organet eller personen rapportera detta till PRV som kan vidta lämpliga åtgärder.

Som *Kulturrådet* med flera påpekar är det dock viktigt med tydlighet mot enskilda aktörer om kontrolluppgifter utförs av produktcertifieringsorgan eller fysiska personer. Det kan i sammanhanget nämnas att PRV som villkor för en delegation kan ställa upp krav på att den som utför kontrollerna ska informera den enskilde om att uppgifter inte kommer att omfattas av tystnadsplikt. En annan lösning är att ett eventuellt behov av tystnads-

plikt för anställda i enskild verksamhet tillgodoses genom avtal om tystnadsplikt (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 128).

Sammantaget delar regeringen alltså promemorians bedömning att det inte finns tillräckliga skäl att införa en tystnadsplikt i fall då kontroller utförs i privat verksamhet.

Några särskilda kompletterande regler i den föreslagna nya lagen, för den situationen att kontrolluppgifter delegeras till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer bör alltså inte införas (se dock nedan avsnitt 5.6 angående förslag om bemyndigande om inhämtande av uppgifter från organ eller fysiska personer som utför delegerade uppgifter).

5.6 Bemyndiganden för kontroller

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om utförandet av kontrollerna och om skyldighet för ett organ eller en fysisk person som utför delegerade uppgifter att lämna information och handlingar till Patent- och registreringsverket.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser yttrar sig inte särskilt om förslaget. *FICPI Sweden* anför att Patent- och registreringsverket (PRV) uttryckligen bör anges i bestämmelsen som den myndighet som utöver regeringen ska få meddela föreskrifter.

Skälen för regeringens förslag: Enligt EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska medlemsstaterna utföra kontroller för att säkerställa efterlevnaden av skyddet för geografiska beteckningar. I avsnitt 5.3 föreslås att PRV ska utföra dessa kontroller. Det finns dock behov av mer detaljerade föreskrifter om hur kontrollerna ska genomföras i praktiken. Ett bemyndigande som möjliggör att sådana föreskrifter meddelas bör därför tas in i den nya lagen.

EU-förordningen kräver också att Sverige löpande ger in rapporter till kommissionen när det gäller den kontroll som utförs i Sverige (se avsnitt 5.3). I den utsträckning kontroller delegeras till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer bör information från dessa kunna inhämtas för att rapporteringsskyldigheten ska kunna fullgöras (jfr organens och personernas skyldigheter enligt artikel 56). Ett bemyndigande som möjliggör detta bör därför tas in i lagen.

När det gäller *FICPI Swedens* förslag att direkt i lag peka ut PRV som behörig att meddela föreskrifter bedömer regeringen att det i detta fall saknas skäl att i lagen styra till vilken myndighet en vidaredelegering av normgivningen får ske.

5.7 Civilrättsliga sanktioner vid intrång

Regeringens förslag: Varumärkeslagens regler om skadestånd och andra sanktioner ska tillämpas vid intrång i en geografisk beteckning som skyddas enligt EU-förordningen. En hänvisning till EU-förordningen ska därför föras in i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska byta namn till lagen om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslagen eller yttrar sig inte särskilt om dem. *AIPPI Sverige*, *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* och *Sveriges advokatsamfund* påpekar att det inte bör vara en förutsättning att ett intrång är pågående för att ett förbud ska kunna meddelas.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 1 § lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel gäller redan att varumärkeslagens bestämmelser om skadestånd och andra civilrättsliga sanktioner tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av EU-förordningarna om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. De sanktioner som kan bli aktuella är bland annat vitesförbud, intrångsundersökning, skadestånd, informationsföreläggande och åtgärder som avser intrångsgörande varor, till exempel att varorna förstörs så kallade korrigeringsåtgärder. Den som har lidit skada till följd av en otilåten användning av en beteckning kan också få ersättning för skadan. Reglerna har införts med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (det civilrättsliga sanktionsdirektivet). Direktivet syftar till att underlätta för rättighetshavare att ingripa vid intrång och är tillämpligt på alla immateriella rättigheter – inräknat geografiska beteckningar. Det civilrättsliga sanktionsdirektivet är därmed också tillämpligt för geografiska beteckningar som skyddas med stöd av den nya EU-förordningen om skydd för hantverks- och industriprodukter. Varumärkeslagens regler om sanktioner bör därför göras tillämpliga även vid intrång i en geografisk beteckning som skyddas enligt den nya EU-förordningen.

Som remissinstanserna anför är en förutsättning för ett förbud enligt varumärkeslagen att ett intrång har begåtts, men inte att intrånget är pågående (se NJA 2007 s. 431 och prop. 2008/09:67 s. 186). När det gäller förutsättningarna för när en domstol kan meddela ett vitesförbud som civilrättslig sanktion i ett mål om intrång i en geografisk beteckning, föreslås inga ändringar i denna lagrådsremiss. Förslaget innebär alltså endast att sanktionerna ska vara tillämpliga vid intrång i en beteckning som skyddas av EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

I likhet med övriga EU-förordningar som omfattas av lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör hänvisningen till EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter avse förordningen i dess ursprungliga lydelse, så kallad statisk hänvisning. Om förordningen skulle komma att ändras behöver det

därmed övervägas om detta motiverar någon ändring i regleringen av sanktioner.

Eftersom det görs vissa ändringar i anslutningsförordningen genom artikel 64 i EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter behöver också hänvisningen till anslutningsförordningen ändras så att den avser den nya lydelsen.

Med hänsyn till att lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel kommer att omfatta även hantverks- och industriprodukter bör namnet på lagen ändras. Lagen bör i stället heta lagen om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar.

5.8 Avgifter för kontrollerna

Regeringens bedömning: Patent- och registreringsverket bör inte få ta ut några avgifter för att utföra kontroller.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på bedömningen eller yttrar sig inte särskilt om den.

Skälen för regeringens bedömning: Medlemsstaterna har viss valfrihet att bestämma om kontrollerna av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska finansieras med avgifter eller offentliga medel (artikel 65). För uppgiften att utföra kontroller finns det alltså förutsättningar att låta PRV ta ut avgifter, om än i begränsad omfattning. Av skäl 71 till EU-förordningen framgår till exempel att avgifter inte bör tas ut för inlämnandet av producenternas egenförsäkran. Situationen för små och medelstora företag ska också beaktas vid beräkningen av avgifternas storlek.

Omfattningen av kontrollen av hantverks- och industriprodukter kan förväntas bli begränsad. Det är inte rimligt att jämföra situationen med de avgifter som betalas på livsmedelsområdet. På livsmedelsområdet betalas ingen särskild avgift för kontrollen av skyddade beteckningar utan den kostnaden ingår som en del av avgiften för livsmedelskontrollen i stort.

Sammantaget talar flera skäl därför för att de kostnader som uppstår för att utföra kontroller bör täckas av allmänna medel. Som konstateras i avsnitt 10 bedöms dessa kostnader rymmas inom PRV:s befintliga anslag.

5.9 Överklagande av beslut

Regeringens förslag: Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut ska kunna överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

En talan om utdömmande av vite ska föras vid Patent- och marknadsdomstolen av PRV.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslagen eller yttrar sig inte särskilt om dem.

Skälen för regeringens förslag: PRV:s beslut bör kunna överklagas till domstol. En fråga är då om PRV:s beslut ska handläggas i de allmänna förvaltningsdomstolarna eller i patent- och marknadsdomstolarna.

Livsmedelsverkets beslut i frågor om geografiska beteckningar överklagas till allmän förvaltningsdomstol, och beslut av en kommunal nämnd överklagas till länsstyrelsen, vars beslut i sin tur kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol (se 19 och 20 §§ lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel).

I tidigare lagstiftningssammanhang har det framhållits att de allmänna förvaltningsdomstolarna är bäst lämpade att hantera överklaganden av beslut som har meddelats med stöd av lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I förarbetena anfördes bland annat att lagen innehåller förvaltningsrättsliga bestämmelser om kontroll och kontrollförfarande. Det framhölls vidare att lagen utformats med bland annat livsmedelslagen som förebild och eftersom det i princip är samma typ av kontroll som ska utföras gjordes bedömningen att kontrollerna i så stor utsträckning som möjligt borde samlas, även när det gäller överklagande av beslut (prop. 2009/10:22 s. 58 f.).

I viss utsträckning kommer den nya lagen och den befintliga lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel kunna leda till liknande beslut och liknande prövningar i fråga om skyddet av geografiska beteckningar. Systemet för registrering och kontroll kommer dock att skilja sig åt för jordbruks- och livsmedelsprodukter respektive hantverks- och industriprodukter. De skäl som motiverat att beslut på livsmedelsområdet ska prövas av allmän förvaltningsdomstol är inte på samma sätt relevanta när det gäller beslut som kommer fattas av PRV. Dessutom har antalet tillsynsärenden avseende skyddade beteckningar på livsmedelsområdet varit få och de som hittills prövats i domstol har främst rört utformningen av kraven i produktspecifikationen. Den typen av frågor kommer heller inte aktualiseras i svensk domstol såvitt gäller hantverks- och industriprodukter eftersom frågor om registrering och om ändring i produktspecifikationen kommer prövas direkt av EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO). Överklaganden av sådana beslut sker till EUIPO:s överklagandenämnder (artikel 33).

När det gäller civilrättsliga tvister mellan enskilda i frågor om geografiska beteckningar prövas dessa av Patent- och marknadsdomstolen (se 3 § lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Det kan röra sig om till exempel mål om vitesförbud och skadestånd. Som föreslås i avsnitt 5.7 ska civilrättsliga tvister som grundar sig på den nya EU-förordningen också handläggas på detta sätt.

Det kan i sammanhanget noteras att PRV:s tillsynsbeslut på upphovsrättsområdet överklagas till Patent- och marknadsdomstolen (se 12 kap. 7 § lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt). Även många andra av PRV:s beslut överklagas till den domstolen (se till exempel 10 kap. 13 § varumärkeslagen och 17 kap. 3 § patentlagen [2024:945]).

Immaterialrättsliga, konkurrensrättsliga och marknadsrättsliga mål och ärenden prövas i Patent- och marknadsdomstolen vid Stockholms tingsrätt och Patent- och marknadsöverdomstolen vid Svea hovrätt. Det finns en tydlig koppling mellan dessa rättsområden och skyddet av geografiska beteckningar. Det kan antas att frågan som ska avgöras i domstol i de flesta fall kommer handla om huruvida det skett ett intrång i skyddet av en

geografisk beteckning. Denna typ av frågor är vanligt förekommande i tvister på immaterialrättsområdet, även i sådana ärenden som inleds hos PRV. Ett exempel är varumärkesärenden om hinder mot registrering av ett varumärke på grund av förväxlingsrisk med ett annat varumärke. EU-förordningen har även nära beröring med marknadsföringsrätten och mål om renomménnyltning och vilseledande marknadsföring, där frågor om användningen av geografiska namn kan komma upp.

Det kan visserligen hävdas att inte alla nu aktuella förelägganden har samma tydliga koppling till de berörda rättsområdena. Det gäller till exempel skyldigheten för producenter att vidta rättelse vid brister i produktens överensstämmelse med produktspecifikationen. Trots det kommer alla förelägganden ändå ha en viss koppling till skyddet av en geografisk beteckning och en misstanke om missbruk av beteckningen eller om att kraven för att få använda beteckningen inte följs.

Det är i dagsläget osäkert hur många ärenden som kan komma att prövas av domstol. Som utgångspunkt kan en kontroll förväntas leda till rättelse och efterlevnad utan vitesföreläggande från myndighetens sida. I den utsträckning ärenden överklagas till domstol kan prövningen förväntas komma att handla om förelägganden som riktats mot marknadsaktörer som påstås göra intrång i skyddet av en geografisk beteckning, och frågan om deras agerande utgör intrång i den skyddade beteckningen. De ärenden som kan följa av den nu föreslagna lagen får därför anses huvudsakligen immaterialrättsliga i betydelsen att de rör frågor om rättigheters existens och omfattning. Även i övrigt är kopplingen till immaterialrätten så stark att övervägande skäl talar för att PRV:s beslut ska överklagas till Patent- och marknadsdomstolen och att därmed också talan om utdömmande av vite ska föras i patent- och marknadsdomstolarna.

5.10 Geografiska beteckningar och varumärken

Regeringens bedömning: Det bör inte införas lagändringar som reglerar förhållandet mellan geografiska beteckningar och varumärken.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser instämmer i promemorians bedömning eller yttrar sig inte särskilt om den. *Svenska Patentombudsföreningen (SPOF)* och *FICPI Sweden* anser dock att det behövs tydligare riktlinjer för regleringen av förhållandet mellan varumärken och geografiska beteckningar. *Riksarkivet* anser att EU-förordningen innehåller en oklarhet när det gäller förhållandet mellan geografiska beteckningar och skyddet för vissa officiella beteckningar.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter kan ett sedan tidigare skyddat varumärke fortsätta att användas trots att en geografisk beteckning får skydd enligt förordningen (artikel 44.4). Om ett varumärke är känt sedan tidigare kan det enligt förordningen utgöra hinder för registrering av en geografisk beteckning (artikel 44.2). En registrerad geografisk beteckning kan också ogiltigförklaras om registrering har gjorts i strid med skyddet för kända varumärken (artikel 32.1). Å andra sidan kan geografiska beteckningar som skyddas enligt EU-förordningen

utgöra hinder för registrering av ett varumärke och därmed också vara grund för ogiltigförklaring av en varumärkesregistrering (artikel 44.1 och 44.3). Detta följer också av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning (varumärkesdirektivet).

Varumärkesdirektivet har genomförts i svensk rätt genom ändringar i varumärkeslagen (prop. 2017/18:267). Enligt varumärkeslagen gäller redan att ett varumärke inte får registreras och att en registrering kan hävas om varumärket innehåller en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning, under förutsättning att beteckningen är skyddad enligt unionsrätten (se 2 kap. 7 § första stycket 5 och 3 kap. 1 § varumärkeslagen). Detta inbegriper beteckningar som skyddas med stöd av EU-förordningen. EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO) kommer föra ett register över vilka geografiska beteckningar som skyddas av EU-förordningen (artikel 37). Även tredjeländers geografiska beteckningar som skyddas genom de handelsavtal som EU sluter med länder utanför unionen kan föras in i registret om kommissionen beslutar det (artikel 37.3). Beteckningarna får då samma skydd som beteckningar som registrerats enligt bestämmelserna i EU-förordningen (artikel 40.1).

Enligt den svenska varumärkeslagen gäller alltså redan att det skydd för beteckningar som följer av EU-förordningen kan beaktas som hinder vid registreringen av ett varumärke. Några ändringar i varumärkeslagen behövs därmed inte.

När det gäller varumärken som hinder mot registrering av geografiska beteckningar regleras detta direkt i förordningen och det saknas därför skäl att införa uttryckliga bestämmelser om detta.

Kriterier för avslag av varumärkesansökningar, ogiltighetsförklaring av varumärken och samexistens mellan varumärken och geografiska beteckningar regleras alltså direkt i EU-förordningen. Regleringen innebär i korthet att äldre skyddade varumärken kan hindra registrering av en geografisk beteckning om varumärket har ett anseende eller är känt och registreringen skulle kunna vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet. I övrigt gäller för äldre varumärken som registrerats eller använts i god tro att de kan fortsätta att användas parallellt med en geografisk beteckning, även om dess användning strider mot skyddet av den geografiska beteckningen.

Vad gäller *FICPI Swedens* och *SPOF:s* önskemål om ytterligare riktlinjer för bedömningen av konflikter mellan varumärken och geografiska beteckningar, kan sägas att det i förordningens ingress ges viss vägledning. Där anges bland annat att skyddet av geografiska beteckningar måste vägas mot skyddet av varumärken med ett renommé och välkända varumärken, särskilt mot bakgrund av den grundläggande rätten till egendom enligt artikel 17 i stadgan och de skyldigheter som följer av internationell rätt (skäl 42). Motsvarande bestämmelser finns i EU-förordningen om geografiska beteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (artiklarna 30 och 31).

Närmare riktlinjer för hur regleringen av förhållandet mellan varumärken och geografiska beteckningar ska förstås kan inte ges här. När det kommer till tolkningen av bestämmelserna i EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, blir det en fråga för rättstillämpningen, och ytterst EU-domstolen, att närmare

precisera innebörden av bestämmelserna. Sammantaget delar regeringen alltså bedömningen i promemorian att det inte bör införas några kompletterande bestämmelser som reglerar förhållandet mellan geografiska beteckningar och varumärken.

När det gäller *Riksarkivets* synpunkt om hur artikel 48.6 i EU-förordningen påverkar skyddet för statsvapen och andra officiella beteckningar enligt lagen (1970:498) om vapen och vissa andra officiella beteckningar kan sägas att EU-förordningen reglerar skyddet för geografiska beteckningar och dess skyddsomfång. I vissa avseenden finns uttryckliga regler om förhållandet till andra skydd, såsom varumärken. I övrigt regleras inte förhållandet mellan geografiska beteckningar och andra skyddsformer. Under vilka förutsättningar det krävs tillstånd för användning av officiella beteckningar eller under vilka villkor användningen kan förbjudas regleras alltså inte i EU-förordningen. När det gäller tolkningen av bestämmelsen i förordningen gäller som ovan nämnts att den är förbehållen de myndigheter och domstolar som tillämpar den och ytterst EU-domstolen.

5.11 Anmälan om skydd enligt Lissabonsystemet

Regeringens förslag: En hänvisning till EU-förordningen om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (anslutningsförordningen) ska tas in i den nya lagen.

Regeringen ska få meddela föreskrifter om avgifter för ansökningar om internationell registrering av en geografisk beteckning som görs enligt anslutningsförordningen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga synpunkter på dem.

Skälen för regeringens förslag

EU:s anslutning till Genèveakten

Genom Lissabonöverenskommelsen har det inrättats ett särskilt system för skydd av ursprungsbeteckningar, det så kallade Lissabonsystemet. Skydd för en beteckning inom Lissabonsystemet uppkommer genom registrering i ett internationellt register som administreras av den internationella byrån vid FN-organet Världsförbundet för den intellektuella äganderätten (World Intellectual Property Organization, WIPO). De länder som ansluter sig till systemet åtar sig att skydda registrerade ursprungsbeteckningar från andra länder, men en deltagande stat kan under vissa förutsättningar förklara att en registrerad beteckning inte kommer att skyddas inom dess område.

Genèveakten trädde i kraft den 26 februari 2020 och innebär ytterligare en revidering av Lissabonöverenskommelsen. Genom Genèveakten har Lissabonsystemet utvidgats till att utöver ursprungsbeteckningar – som kräver att alla led av produktionen sker i det geografiska området – omfatta skydd för alla typer av geografiska beteckningar. Enligt Genèveakten kan också mellanstatliga organisationer som EU ansluta sig till systemet, vilket

inte var möjligt tidigare. Staten eller organisationen blir genom anslutningen medlem i den särskilda union som har inrättats genom Lissabonöverenskommelsen, det vill säga Lissabonsystemet.

EU tillträdde Genèveakten den 26 november 2019. EU:s anslutning innebär att de beteckningar som skyddas inom EU också kan skyddas i de länder utanför EU som har anslutit sig till Lissabonsystemet. För att genomföra akten i EU har Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (anslutningsförordningen) antagits. Enligt förordningen ankommer det på kommissionen att ge in ansökningar om registrering av geografiska beteckningar som är skyddade och registrerade enligt unionsrätten och har sitt ursprung i unionen. En sådan ansökan görs på begäran av en medlemsstat hos den internationella byrån vid WIPO. Genom anslutningsförordningen inrättas även ett förfarande enligt vilket beteckningar från tredjeländer som har registrerats hos WIPO kan få skydd inom unionen. Ett sådant skydd ges efter beslut av kommissionen.

Anslutningsförordningen, som innehåller bestämmelser som gör det möjligt för unionen att utöva de rättigheter och fullgöra de skyldigheter som fastställs i Genèveakten, är bindande för medlemsstaterna och direkt tillämplig. Förordningen ålägger inte medlemsstaterna några uttryckliga skyldigheter, varken vad gäller att utse en behörig myndighet eller vidta åtgärder för att hindra olaglig användning av skyddade beteckningar under Genèveakten. Den innebär dock en möjlighet för medlemsstaterna att agera i vissa frågor och medför indirekta krav på medlemsstaterna avseende viss handläggning i samband med att en begäran om registrering av en skyddad beteckning ska lämnas till kommissionen. Medlemsstaterna ska vidare betala en avgift för registrering av skyddade beteckningar enligt systemet, men har möjlighet att kräva att den som begärt registreringen i sin tur betalar avgiften (artikel 13 i anslutningsförordningen).

Ansökningar om registrering enligt Genèveakten

Genom den nya EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter görs vissa ändringar i anslutningsförordningen (artikel 64). Ändringarna innebär att EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO) utpekats som behörig myndighet i unionen när det gäller geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter. En medlemsstat som önskar att en skyddad geografisk beteckning på en hantverks- eller industriprodukt ska registreras i det internationella registret ska alltså lämna in en begäran om detta till EUIPO som därefter ger in ansökan till den internationella byrån vid WIPO. En sådan begäran kan grundas på medlemsstatens eget initiativ, eller på en begäran av en fysisk eller juridisk person eller förmånstagare.

En internationell registrering enligt Genèveakten kan bara komma i fråga för skyddade beteckningar som redan är registrerade och har fått skydd inom EU. De nya kompletterande reglerna avseende hantverks- och industriprodukter regleras i den nya lagen om kontroll av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter. Det finns fördelar med att samla bestämmelserna som reglerar det nya skyddet för hantverks- och

industriprodukter. Den nya lagen bör därför komplettera även anslutningsförordningen (jfr 1 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Hänvisningen till anslutningsförordningen bör göras dynamisk, det vill säga avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (jfr avsnitt 5.1).

Utöver en bestämmelse om bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter i ett visst fall (se nedan) bedöms det inte krävas några särskilda nationella bestämmelser i den nya lagen som kompletterar anslutningsförordningen.

I dag har Livsmedelsverket ansvar att utföra de uppgifter som en medlemsstat har enligt anslutningsförordningen (se 2 a § förordningen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Eftersom Patent- och registreringsverket (PRV) föreslås ansvara för kontroller av det nya skyddet för hantverks- och industriprodukter ligger det dock nära till hands att låta PRV få ansvar för denna uppgift avseende hantverks- och industriprodukter. Av 8 kap. 7 § regeringsformen framgår det att regeringen kan meddela föreskrifter om utpekande av myndighet och handläggning av ansökningar om skydd enligt anslutningsförordningen. Detta behöver alltså inte regleras i lag.

Registreringsavgift

Anslutningsförordningen kräver att medlemsstaterna betalar en registreringsavgift (artikel 13). Avgiften motsvarar den avgift som EU är skyldig att betala för en registrering av en skyddad beteckning enligt Genèveakten. Avgiften uppgår för närvarande till 1 000 schweizerfranc. Medlemsstaten får kräva att den person eller förmånstagare som ansöker om registreringen betalar vissa eller samtliga avgifter (artikel 13). Det framstår som rimligt att den som vill få sin beteckning registrerad också betalar avgiften för registreringen. Ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter som möjliggör detta bör därför tas in i lagen.

6 Skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar

Regeringens förslag: Utöver regeringen ska den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. Promemorian föreslår en delvis annan utformning av bemyndigandet.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller yttrar sig inte särskilt om det. *FICPI Sweden* anför dock att Patent- och registreringsverket (PRV) uttryckligen bör anges i bestämmelsen som den myndighet som utöver regeringen ska få besluta föreskrifter. *PRV* ställer sig positiv till förslaget men efterfrågar ytterligare ändringar av bestämmelsen på så sätt att skyddet för mellanstatliga organisationers beteckningar begränsas.

Skälen för regeringens förslag: Sverige är sedan den 1 juli 1885 anslutet till Pariskonventionen den 20 mars 1883 för skydd av den industriella äganderätten. Av konventionen följer att medlemmarna är skyldiga att ge visst skydd för användandet av varandras vapen, flaggor och andra statsemler (artikel 6ter 1 a). Detsamma gäller för mellanstatliga organisationers emblem, flaggor, benämningar och förkortningar (artikel 6ter 1 b). I Sverige har konventionsåtagandet genomförts genom lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar och förordningen (2019:167) om vissa officiella beteckningar.

Av lagen följer att det är förbjudet att, utan särskilt tillstånd, använda vissa statliga beteckningar i ett varumärke eller ett annat kännetecken för varor och tjänster i näringsverksamhet. De beteckningar som avses är statsvapen, statsflaggor och andra statsemler samt statliga kontroll- eller garantibeteckningar (1 § första stycket). Förbudet gäller även för beteckningar som lätt kan förväxlas med sådana beteckningar (1 § tredje stycket). Av lagen följer vidare att regeringen, efter avtal med främmande stat eller mellanstatlig organisation, kan förordna att motsvarande skydd som gäller för statliga beteckningar även ska gälla för mellanstatliga organisationers vapen, flaggor, emblem, benämningar och förkortningar för sådana benämningar (3 §).

Regeringen har i förordningen om vissa officiella beteckningar bestämt att mellanstatliga organisationers beteckningar ska skyddas på samma sätt som statliga beteckningar (1 §). De mellanstatliga organisationers beteckningar som omfattas av skydd anges i en bilaga till förordningen.

FN-organet Världsomorganisationen för den intellektuella äganderätten (World Intellectual Property Organization, WIPO) publicerar två gånger per år en sammanställning av de beteckningar som stater och mellanstatliga organisationer har begärt skydd för under de föregående sex månaderna. Beteckningarna publiceras i en databas som WIPO administrerar. De statliga beteckningar som förs in i databasen är skyddade i Sverige utan att någon ytterligare åtgärd behöver vidtas. Mellanstatliga organisationers beteckningar skyddas däremot endast om de förts in i bilagan till förordningen om vissa officiella beteckningar.

När WIPO har publicerat sammanställningen gör Patent- och registreringsverket (PRV) en bedömning av om de beteckningar som är hänförliga till mellanstatliga organisationer bör skyddas i Sverige. Bedömningen består i att verket kontrollerar om organisationen uppfyller kraven för att söka skydd enligt Pariskonventionen och om beteckningen är förväxlingsbar med ett redan registrerat varumärke. PRV redogör för sin bedömning i ett yttrande till regeringen och regeringen beslutar därefter om eventuella ändringar av bilagan till förordningen.

Den bedömning som görs inför beslut om skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar är av en sådan karaktär att PRV är bäst lämpad att utföra den. PRV är expertmyndighet för patent, varumärken och formgivning och gör i denna egenskap bedömningar av bland annat varumärkens förväxlingsbarhet. PRV är även tillståndsmyndighet när det gäller användningen av statsvapen och andra officiella statsbeteckningar i näringsverksamhet.

Mot den bakgrunden är det lämpligt att regeringen får möjlighet att delegera uppgiften att meddela föreskrifter om mellanstatliga organisationers

beteckningar. Bemyndigandet i lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar bör därför ändras för att möjliggöra detta.

Möjligheten att meddela föreskrifter är i dag villkorad av att Sverige har ingått ett avtal med en främmande stat eller mellanstatlig organisation. Det framstår inte som nödvändigt att ha en sådan begränsning i lag utan det kan i stället regleras i förordning.

När det gäller *FICPI Swedens* förslag att direkt i lag peka ut PRV som behörig att meddela föreskrifter bedömer regeringen att det i detta fall saknas skäl att i lagen styra till vilken myndighet en vidaredelegering av normgivningen får ske.

PRV föreslår att skyddet för mellanstatliga organisationers beteckningar ska utformas närmare lydelsen i Pariskonventionen (artikel 6ter 1 c). Enligt PRV bör en mellanstatlig organisation nekas skydd endast då ett vilseledande av allmänheten gentemot ett befintligt varumärke kan konstateras, det bör alltså inte räcka med att beteckningen lätt kan förväxlas med ett varumärke. De ändringar som föreslås i promemorian syftar endast till att regeringen till en myndighet ska kunna vidaredelegera rätten att meddela föreskrifter om skydd för mellanstatliga organisationer. Regeringen bedömer därför att det inte finns underlag att inom ramen för denna lagrådsremiss göra en sådan ändring som PRV föreslår.

Till skillnad från förslaget i promemorian bör däremot bemyndigandet enligt regeringen utformas närmare den nuvarande lydelsen.

Bestämmelsen i 5 § lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar är en upplysningsbestämmelse om att regeringen kan meddela närmare föreskrifter för tillämpningen av lagen. Det följer dock redan av 8 kap. 7 § 1 regeringsformen att regeringen kan meddela föreskrifter om verkställighet av lag. Bestämmelsen bör därför tas bort.

7 Skydd för beteckningar som omfattas av EU:s handelsavtal med Nya Zeeland och Chile

Regeringens förslag: Bestämmelserna i varumärkeslagen om skadestånd och andra civilrättsliga sanktioner ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av EU:s handelsavtal med Nya Zeeland och Chile.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inte några invändningar mot det. *FICPI Sweden* föreslår att det görs ett generellt tillägg i lagen som hänvisar till vid var tid gällande frihandelsavtal mellan EU och ett land eller en region utanför EU.

Skälen för regeringens förslag: EU har ingått flera handelsavtal med länder utanför unionen, som bland annat innehåller kapitel om immateriella rättigheter och geografiska beteckningar. Avtalen innehåller regler om skydd och civilrättsliga sanktioner vid intrång i rättigheterna. Vid intrång är bestämmelserna i varumärkeslagen om skadestånd och andra civil-

rättsliga sanktioner tillämpliga. Detta framgår av lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, där de internationella avtalen räknas upp i 2 §.

Under juli 2023 undertecknades ett nytt frihandelsavtal mellan EU och Nya Zeeland. Avtalet trädde i kraft den 1 maj 2024.

EU har också uppdaterat det mer än tjugo år gamla handelsavtalet med Chile. Det nya ramavtalet undertecknades den 13 december 2023 och har godkänts av Chile, EU och Sverige (se prop. 2023/24:138). I handelsdelarna, där skydd för immateriella rättigheter ingår, tillämpas avtalet provisoriskt från den 1 februari 2025. I dessa delar är avtalet alltså bindande för Sverige redan nu, även om avtalet som helhet kommer träda i kraft först när samtliga EU:s medlemsstater har godkänt det.

Avtalen med Nya Zeeland och Chile innehåller bestämmelser om skydd för geografiska beteckningar och om civilrättsliga sanktioner vid intrång i sådana beteckningar. Bestämmelserna i varumärkeslagen om sanktioner bör därför göras tillämpliga även vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av avtalen. Detta bör ske genom att avtalen läggs till i uppräknningen av internationella avtal i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

FICPI Sweden har föreslagit att det görs ett generellt tillägg i lagen som hänvisar till vid var tid gällande frihandelsavtal mellan EU och ett land eller region utanför EU. Regeringen bedömer dock att det inom ramen för denna lagrådsremiss saknas förutsättningar att införa ett sådant generellt tillägg som *FICPI Sweden* föreslår.

8 En effektivare handläggning av internationella varumärkesregistreringar

8.1 Delning av en internationell registrering

Regeringens förslag: Det ska vara möjligt att ansöka om delning av en internationell varumärkesregistrering. Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Promemorian föreslår en delvis annan utformning av bestämmelsen om avgifter.

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inte några invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om internationella varumärkesregistreringar

Sverige är part till protokollet den 27 juni 1989 till Madridöverenskomsten den 14 juni 1891 om den internationella registreringen av varumärken (Madridprotokollet). Protokollet har tagits fram inom ramen för FN-organet Världsförbundet för den intellektuella äganderätten (WIPO). Skyddet genom registrering av ett varumärke i ett land förutsätter

som regel att en nationell ansökan görs hos varumärkesmyndigheten i det landet. En varumärkesinnehavare som vill skydda sitt varumärke i flera länder måste därför ansöka om skydd i vart och ett av dessa länder. För att undvika detta kan innehavaren i stället ansöka om en internationell varumärkesregistrering enligt det så kallade Madridsystemet. Grundtanken i Madridsystemet är att man genom en enda ansökan till den internationella byrån vid WIPO ansöker om registrering av att ett varumärke ska få skydd i en eller flera av de länder som har anslutit sig till systemet. En internationell varumärkesregistrering utgör sedan den har beviljats giltighet i de designerade länderna ett knippe nationella varumärken. I varje sådant land får varumärket samma status som om det vore meddelat av den nationella varumärkesmyndigheten med rättsverkningar enligt den nationella lagstiftningen.

Tillämpningsföreskrifterna till Madridprotokollet har ändrats

Sedan ett antal år tillbaka pågår en översyn av Madridsystemet i syfte att förenkla och förbättra systemet. Därför antas regelbundet beslut om ändringar i tillämpningsföreskrifterna till Madridprotokollet. Den 1 februari 2019 trädde ändringar i kraft som innebär att det ska vara möjligt att ansöka om delning av en internationell varumärkesregistrering (regel 27*bis* i tillämpningsföreskrifterna). Det antogs även bestämmelser om att det ska vara möjligt att ansöka om sammanslagning av internationella registreringar (regel 27*ter* i tillämpningsföreskrifterna).

Eftersom det i svensk rätt saknas bestämmelser om sammanslagning av nationella varumärkesregistreringar har Sverige lämnat en förklaring om att tills vidare avstå från att tillämpa bestämmelserna om sammanslagning av internationella varumärkesregistreringar. Däremot finns i varumärkeslagen bestämmelser om delning av nationella varumärkesansökningar och registreringar (se 2 kap. 3 och 32 §§ varumärkeslagen). På grund av att nationell rätt tillåter delning av nationella varumärkesansökningar och registreringar måste Sverige införa en möjlighet att begära delning av också internationella varumärkesregistreringar. Sverige har i enlighet med tillämpningsföreskrifterna lämnat en förklaring om försenad tillämpning av dessa regler.

Även en internationell varumärkesregistrering ska kunna delas

Enligt varumärkeslagen kan en ansökan om en nationell varumärkesregistrering som avser flera varor eller tjänster delas i två eller flera ansökningar (2 kap. 3 §). En motsvarande bestämmelse finns för uppdelning av ett registrerat varumärke (2 kap. 32 §). Efter delningen ska ansökningen eller registreringen anses ha samma ingivningsdag och prioritet som den ursprungliga ansökningen eller registreringen. I 3 kap. 10 § varumärkesförordningen (2011:594) anges vad en ansökan om delning ska innehålla. Av 7 kap. 1 § b i förordningen framgår att en avgift ska betalas för varje avdelad ansökan eller registrering.

I 5 kap. varumärkeslagen finns regler om internationella varumärkesregistreringar: bland annat hur förfarandet hos Patent- och registreringsverket (PRV) går till och vilken rättsverkan en internationell registrering har. Det finns dock inte några bestämmelser om delning av internationella registreringar. Mot den bakgrunden och med hänsyn till de ändrade

tillämpningsföreskrifterna till Madridprotokollet bör det införas en möjlighet att begära delning av en internationell varumärkesregistrering, när det gäller registreringar där giltighet söks i Sverige.

När det gäller PRV:s handläggning bör samma regler gälla som vid ansökningar om delning av nationella varumärken. Vidare bör – på samma sätt som gäller för nationella varumärken – den avdelade registreringen anses ha samma ingivningsdag och prioritet som den ursprungliga ansökan. I likhet med de nationella ärendena bör sökanden betala en avgift för prövningen av ansökan om delning.

För den som ansökt om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige kan möjligheten att kunna dela registreringen vara viktig, till exempel om PRV ansett att det finns hinder endast för en del av de varor eller tjänster som registreringen avser. Mot denna bakgrund är det lämpligt att delningsmöjligheten kommer till uttryck direkt i lagen (jfr prop. 2009/10:225 s. 334). När det gäller vad som ska ingå i en ansökan om delning kan det regleras i förordning (jfr 3 kap. 10 § varumärkesförordningen).

8.2 Prövning av hinder mot registrering

Regeringens förslag: Om det finns hinder mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige och sökanden inte yttrar sig över ett besked om hinder ska ansökan helt eller delvis förfalla.

Handläggningen av en förfallen ansökan ska återupptas om sökanden begär det, yttrar sig över det tidigare beskedet och betalar föreskriven återupptagningsavgift.

Om det delvis finns hinder mot att registreringen ska gälla i Sverige och ansökan har förfallit i den delen, ska varumärket föras in i varumärkesregistret och kungöras för återstående varor eller tjänster när ansökan inte längre kan återupptas.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian föreslår en delvis annan utformning av bestämmelsen om när en ansökan förfaller.

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inte några invändningar mot dem. *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* ställer sig positiv till förslagen men föreslår att bestämmelserna utformas på ett annat sätt.

Skälen för regeringens förslag

Handläggningen av en ansökan om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige

Den som innehar en utländsk varumärkesregistrering eller som har ansökt om registrering av ett varumärke i ett land som är anslutet till Madridsystemet kan ansöka om att den internationella registreringen ska gälla i Sverige. Reglerna om internationella varumärkesregistreringar finns i 5 kap. varumärkeslagen.

När någon har ansökt om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige får Patent- och registreringsverket (PRV) en underrät-

telse om detta från den internationella byrån vid FN-organet Världsgesamorganisationen för den intellektuella äganderätten (WIPO). Verket undersöker då om det finns något hinder mot att varumärkesregistreringen ska gälla i Sverige (5 kap. 8 § första stycket). Sådant hinder finns om det skulle ha funnits något hinder mot en nationell registrering av varumärket (5 kap. 8 § andra stycket). Om det inte finns hinder förs varumärket in i varumärkesregistret och beslutet om att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige kungörs (5 kap. 10 § första stycket).

Om det däremot finns något hinder mot registreringen skickar PRV ett besked om att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte kan gälla i Sverige till den internationella byrån (5 kap. 8 § tredje stycket, jfr regel 17 i tillämpningsföreskrifterna). I meddelandet ska också skälen för beslutet att registreringen inte kan gälla i Sverige anges. Den internationella byrån ska genast vidarebefordra beskedet till sökanden, som därefter kan kommunicera direkt med PRV. I beskedet anger PRV en tidsfrist inom vilken sökanden kan bemöta de hinder som anges i beskedet.

Tidigast tre månader efter det att beskedet lämnades ska PRV besluta att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte kan gälla i Sverige, om det då fortfarande finns hinder mot registreringen (5 kap. 9 §). Skyldigheten att fatta ett slutligt beslut gäller även om sökanden inte har svarat på beskedet om hinder.

Om PRV har beslutat att den internationella registreringen till viss del inte kan gälla i Sverige, kan varumärket för återstående varor och tjänster föras in i varumärkesregistret och kungöras först när det slutliga beslutet har fått laga kraft (5 kap. 10 § andra stycket). När ärendet är slutligt avgjort ska PRV underrätta den internationella byrån om att en registrering inte kan gälla i Sverige, eller om att en registrering delvis kan gälla i Sverige (se regel 18ter i tillämpningsföreskrifterna).

I dessa situationer måste PRV alltså alltid fatta ett avslagsbeslut som innebär ytterligare ett beslut där själva sakfrågan avgörs, även om sökanden väljer att inte bemöta hindret. Av det följer en motiveringsskyldighet och en inte obetydlig arbetsinsats som i sin tur är förknippad med kostnader för PRV. I motsvarande situation i nationella ärenden kan PRV skriva av ärendet och behöver då inte motivera sitt beslut (se 2 kap. 17 § andra stycket). Kravet på ytterligare ett beslut i sakfrågan innebär också att sökanden får vänta onödigt länge på att få sin ansökan avgjord.

I Finland gäller i stället att den internationella registreringen inte blir gällande om sökanden inte svarar inom utsatt tid (se 9 kap. 92 § finska varumärkeslagen). I Finland krävs alltså inte ett separat beslut om avslag när sökanden inte yttrar sig inom fristen. Den finska regleringen motiveras bland annat med att Madridprotokollet inte kräver att det meddelas ett beslut i ärendet i dessa situationer. Om hindret endast avser vissa delar ska resterande delar kungöras. Vidare kan sökanden begära att ansökan återupptas på samma sätt som gäller för nationella varumärkesärenden. I Norge gäller på liknande sätt som i Finland att en ansökan om internationell registrering inte kräver något ytterligare beslut för att registreringen inte ska bli gällande, eller endast delvis gällande. Liksom i Finland kan sökanden begära att ansökan återupptas. Såväl den finska som den norska regleringen innebär alltså att det första beskedet om hinder, helt eller delvis, gäller som slutligt i de fall sökanden inte yttrar sig.

Det har i tidigare lagstiftningsärenden övervägts om det bör göras en ändring av reglerna för prövningen av ansökningar om internationella varumärkesregistreringars giltighet i Sverige. I betänkandet Ny varumärkeslag och ändringar i firmalagen föreslogs att beskedet om hinder till den internationella byrån skulle utformas som ett slutligt beslut, i stället för ett preliminärt, vilket skulle ha den fördelen att PRV inte behöver fatta två beslut i de fall sökanden inte begär ny prövning (SOU 2001:26 s. 309 f.). Regeringen ansåg dock att det fanns flera skäl som talade emot en sådan reglering (prop. 2009/10:225 s. 263). Regeringen anförde bland annat att reglerna för nationell registrering och internationell registrering i sådant fall skulle skilja sig åt avsevärt, vilket inte var önskvärt. Det framhölls vidare att det för sökanden kan framstå som mer betungande att behöva begära förnyad prövning av ett beslut än att följa ett föreläggande att komplettera eller ändra sin ansökan. Regeringen menade också att det utifrån principiella utgångspunkter framstod som betänkligt att införa en ordning som innebär att PRV utan någon föregående kommunikation skulle fatta ett beslut som går sökanden emot. Förslaget genomfördes därför inte.

I samma lagstiftningsärende övervägdes – efter förslag från PRV – även en möjlighet till avskrivning i dessa situationer. Regeringen var dock tveksam till en sådan ordning, eftersom kommunikation med innehavaren dessförinnan endast har skett via den internationella byrån och inte direkt mellan PRV och sökanden. Enligt regeringen framstod det som tveksamt att PRV i en sådan situation skulle kunna rikta ett föreläggande mot sökanden som innebär negativa konsekvenser för denne om det inte följs. Någon möjlighet till avskrivning infördes därmed inte heller (prop. 2009/10:225 s. 263).

Med hänsyn till det merarbete det innebär för PRV att på nytt göra en sakprövning i de fall sökanden väljer att inte yttra sig över ett besked om hinder bör det emellertid nu på nytt övervägas att ändra reglerna om en internationell registrerings giltighet i Sverige. PRV har vid flera tillfällen till regeringen framfört önskemål om att göra en sådan översyn. PRV menar att handlägningsreglerna lett till ökade kostnader för användarna och sannolikt bidragit till att varumärkesinnehavare undviker att söka skydd i Sverige. PRV har även framhållit att det inte är samma personer som ansöker om nationella varumärken som utnyttjar det internationella systemet. Verket har upplyst om att omkring 80 procent (cirka 400 av 500) av alla besked om hinder inte besvaras.

Handlägningsreglerna bör förenklas och effektiviseras

Det internationella systemet för varumärkesregistreringar, där kommunikationen sker via den internationella byrån, får anses som ett rättssäkert system. Systemet har funnits under lång tid och det framstår som lika säkert att PRV:s kommunikation sker via den internationella byrån som att den sker direkt med sökanden. En användarvänlig handläggning som underlättar för utländska varumärkesinnehavare att söka skydd i Sverige bör eftersträvas. Ett enkelt och kostnadseffektivt förfarande utgör också själva syftet med Madridsystemet.

Det framstår mot den bakgrunden som lämpligt att söka en lösning som ligger nära den reglering som finns i Finland och Norge. Både därför att

Finland och Norge har infört enklare handläggningsregler än i Sverige och därför att det är en fördel med likartade regler inom Norden.

Det ska inte längre krävas ett motiverat beslut i samtliga ärenden

Om innehavaren yttrar sig över ett besked om hinder enligt 5 kap. 8 § tredje stycket varumärkeslagen måste PRV fatta ett beslut som går att överklaga. Det bör vara fallet även fortsättningsvis.

Om sökanden väljer att inte yttra sig över ett besked om att det helt eller delvis finns hinder mot att registreringen ska gälla i Sverige, bör det emellertid inte vara nödvändigt att fatta några ytterligare beslut i frågan om det finns hinder. Det framstår därför som rimligt att ansökan i dessa fall, helt eller delvis, ska förfalla. En sådan ordning möjliggör för PRV att – i de fall hindret bara avser delar av ansökan – gå vidare med och registrera ansökan i övriga delar utan att beakta ansökan i de delar där det föreligger hinder. Genom den nu föreslagna ordningen får sökanden en snabbare och enklare hantering av sin ansökan, samtidigt som PRV:s handläggning underlättas.

På samma sätt som gäller i Norge och Finland bör det dock vara möjligt för en sökande som inte har yttrat sig över beskedet om hinder, med följden att ansökan då har förfallit, att begära att ansökan återupptas. Återupptagandefristen bör lämpligen löpa från utgången av yttrandefristen i beskedet om hinder, på motsvarande sätt som gäller för nationella ansökningar i förhållande till den frist som angetts i ett kompletteringsföreläggande. PRV tillämpar i dag en yttrandefrist på tre månader från det att beskedet om hinder meddelats. Enligt tillämpningsföreskrifterna till Madridprotokollet ska yttrandefristen vara minst två månader (se regel 17(2)(vii) i tillämpningsföreskrifterna). Sökanden får på så sätt sammanlagt fem månader på sig att bemöta det eller de hinder som angetts i beskedet om hinder.

Om varumärket delvis kan gälla i Sverige bör det i godkända delar föras in i varumärkesregistret och kungöras. Från denna tidpunkt löper sedan en invändningsfrist på tre månader (5 kap. 11 § varumärkeslagen). På samma sätt som hittills gällt bör varumärket föras in i varumärkesregistret och kungöras när ett beslut i frågan om hinder har fått laga kraft. Om sökanden inte har yttrat sig över beskedet om hinder och ansökan har förfallit i vissa delar, bör varumärket i återstående delar föras in i registret och kungöras när återupptagningsfristen har löpt ut. På det sättet säkerställs att invändningsfristen inleds först när frågan om hinder – avseende hela ansökan – är slutligt avgjord.

När det gäller den närmare utformningen av bestämmelsen anser regeringen att 5 kap. 9 § andra stycket bör formuleras så att ansökan anses förfallen i den del som beskedet avser, och att den tidsfrist inom vilken sökanden ska yttra sig inte regleras direkt i lag. Om det skulle ske en ändring av tillämpningsföreskrifterna till Madridprotokollet kan den tidsfrist som Sverige tillämpar behöva ändras. Det är därför lämpligt att tidsfristen för yttrande regleras i förordning. Genom att ange att tidsfristen föreskrivs i en annan bestämmelse säkerställs förutsebarhet och att sökanden ges rimlig tid att svara på ett besked om hinder. Mot denna bakgrund bör också 5 kap. 9 § första stycket ändras så att den där angivna tidsfristen inom vilken PRV tidigast får fatta beslut tas bort.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Den nya lagen och lagändringarna ska träda i kraft den 1 december 2025.

De nya bestämmelserna i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet. Bestämmelserna om skadestånd och om spridning av information om dom i intrångsmål ska dock inte tillämpas på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som har skett före ikraftträdandet.

De nya bestämmelserna i varumärkeslagen ska tillämpas även på internationella varumärkesregistreringar som beviljats skydd i Sverige före ikraftträdandet. Ansökningar som ännu inte har avgjorts ska inte omfattas av de nya bestämmelserna.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslagen.

Skälen för regeringens förslag

Ikraftträdande

Huvuddelen av de förslag som lämnas i denna lagrådsremiss är föranledda av ny unionslagstiftning. Reglerna i EU-förordningen om skydd för hantverks- och industriprodukter – i den mån de är aktuella för Sverige – ska börja tillämpas från och med den 1 december 2025. Den nya lagen och lagändringarna föreslås därför träda i kraft samma datum.

Övergångsbestämmelser till lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Lagändringarna innebär att sanktionsbestämmelser införs vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter samt handelsavtalen med Chile och Nya Zeeland.

Det är en allmän princip inom immaterialrätten att nya bestämmelser blir tillämpliga också på rättigheter som har uppkommit innan de nya bestämmelserna har trätt i kraft (se till exempel prop. 2020/21:125 s. 26 och prop. 2017/18:267 s. 214). Det innebär att de nu aktuella lagändringarna blir tillämpliga även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet. Detta gäller visserligen även utan särskilt förordnande, men för att göra det tydligt bör det införas en övergångsbestämmelse om detta.

Även nya bestämmelser om säkerhets- och skyddsåtgärder brukar som princip bli tillämpliga direkt, det vill säga även med avseende på intrång som har skett eller påbörjats före ikraftträdandet. Detsamma gäller för nya bestämmelser om vitesförbud (jfr prop. 2017/18:267 s. 218).

Bestämmelserna om så kallade korrigeringsåtgärder (till exempel förstörande av varor), informationsföreläggande och intrångsundersökning bör i enlighet med nämnda princip tillämpas vid intrång eller försök eller förberedelse till intrång som har begåtts före ikraftträdandet. Det är inte

motiverat med någon avvikande lösning när det gäller vitesförbud, utan ett förbud bör vara möjligt att få till stånd även för åtgärder som har påbörjats före ikraftträdandet.

Det bör – i linje med allmänna skadeståndsrättsliga principer – inte finnas någon rätt till ersättning i fråga om intrång som har skett före ikraftträdandet (jfr exempelvis prop. 2017/18:267 s. 218). I klargörande syfte bör detta komma till uttryck i en övergångsbestämmelse.

Bestämmelsen om spridning av information om dom i intrångsmål ger innehavaren rätt att begära att den som har gjort eller medverkat till ett intrång också ska stå kostnaden för informationsspridningen. Kostnadsansvaret ligger nära en form av ersättning till rättighetshavaren. I likhet med rätten till skadestånd bör den bestämmelsen inte tillämpas om intrånget har skett före ikraftträdandet (jfr prop. 2017/18:267 s. 218). Även detta bör av klargörande skäl komma till uttryck i en övergångsbestämmelse.

Övergångsbestämmelser till varumärkeslagen

När det gäller ändringarna i varumärkeslagen bör det anges i övergångsbestämmelser att de nya bestämmelserna tillämpas även på internationella varumärkesregistreringar som beviljats skydd i Sverige före ikraftträdandet. Denna lösning – som valts i tidigare lagstiftningsärenden – medför att de sakliga förändringar som nu genomförs i fråga om delning i huvudsak slår igenom på en gång. På så sätt undviks parallella regelverk, vilket ökar tydligheten och förutsebarheten till fördel för användarna (se prop. 2009/10:225 s. 389 och prop. 2017/18:267 s. 215). Lagändringarna bör emellertid inte bli tillämpliga på sådana ansökningar där det ännu inte har beslutats om huruvida registreringen ska gälla i Sverige när ändringarna träder i kraft. Ansökningsärenden som pågår när lagändringarna träder i kraft ska alltså fortsätta att handläggas enligt det hittillsvarande regelverket.

10 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen med kompletterande bestämmelser till den nya EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter innebär nya uppgifter för Patent- och registreringsverket (PRV) och i någon mån ökade kostnader för verket. Kostnaderna bedöms dock rymmas inom befintliga ramar.

Förslagen till ändringar i lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Förslagen till ändringar i varumärkeslagen innebär en kostnadsbesparing för PRV och bedöms få positiva effekter för enskilda som använder det internationella varumärkessystemet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Patent- och registreringsverkets (PRV) anser att förslaget om nya arbetsuppgifter i fråga om skydd för geografiska beteckningar kräver ett ökat anslag för myndigheten. Verket påpekar att bedöm-

ningen att kostnaderna för dessa bedöms rymmas inom ram kan komma att få negativa konsekvenser för PRV:s befintliga ansvarsområden. PRV påpekar också att det i promemorian saknas en korrekt och tillfredsställande analys av förhållandena på den svenska marknaden och att omfattningen av de nya uppgifterna därför är omöjlig att bedöma. PRV föreslår i andra hand att myndigheten ges ett utredningsuppdrag där detta kan utredas. *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* och *Internationella Handelskammaren (ICC Sverige)* anser att regeringen bör säkerställa att PRV har nödvändiga resurser för att hantera myndighetens ökade arbetsbörda, utan att övrig verksamhet blir lidande. *Svenska Föreningen mot Piratkopiering (SACG)* och *Svenskt Näringsliv* efterfrågar en utförligare analys av konsekvenserna av införandet av ett helt nytt skydd för svenska företag och svenska förhållanden.

Regelrådet efterfrågar förtydliganden av konsekvensanalysen när det gäller beskrivningen av berörda företag, dess kostnader och intäkter, påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag, om särskilda hänsyn ska tas till berörda företag samt hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas. *Regelrådet* anser även att beskrivningen av vilka effekter som uppstår till följd av EU-förordningen är bristfällig, samt om förslaget överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Flera remissinstanser, däribland *FICPI Sweden*, *Svenska Patentombudsforeningen (SPOF)*, *Svenskt Näringsliv*, *ICC Sverige*, och *Trä- och möbelföretagen (TMF)* anser att det bör göras informationsinsatser och säkerställas att särskilt små och medelstora företag får det stöd som krävs för att efterleva det nya regelverket.

Skälen för regeringens bedömning

Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter

Förslagen syftar till att tillgodose den nationella tillämpningen av EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Förordningen är bindande för Sverige och förändringar i nationell rätt föreslås för att uppnå en effektiv, enhetlig och ändamålsenlig tillämpning av förordningen. En alternativ lösning vore att inte ta fram förändringar i nationell lag. Detta kan leda till svårigheter för den behöriga myndigheten att utföra sina uppgifter enligt EU-förordningen, och otydlighet för involverade aktörer som kan leda till ineffektivitet. Bristfällig efterlevnad av EU-rätten riskerar att ge upphov till överträdelseärenden och ekonomiska sanktioner för Sverige. Förslagen går inte utöver de krav som följer av EU-rätten.

Förslagets effekter redovisas i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Konsekvenserna av det bakomliggande unionsrättsliga regelverket finns i kommissionens konsekvensutredning av EU-förordningen som helhet. Enligt regeringen bör därför analysen begränsas till konsekvenserna som följer av de lagförslag som nu lämnas i denna lagrådsremiss, trots det bland annat *Regelrådet* anför.

Förslagen berör framför allt PRV. En ny lag införs för att det ska vara enkelt och lättöverskådligt att förstå det nya systemet så som det ska

tillämpas i Sverige. Bestämmelserna utformas för att underlätta PRV:s handläggning och organisation. Lagen utformas i enlighet med EU-förordningen men anpassas i så stor utsträckning som möjligt till svenska förhållanden.

PRV ges nya arbetsuppgifter, främst i fråga om kontroll av efterlevnaden av förordningen. PRV ifrågasätter promemorians analys av förhållandena på den svenska marknaden och menar att det utifrån den inte är möjligt att bedöma omfattningen av verkets nya uppgifter. Enligt PRV står det emellertid klart att de uppgifter som verket föreslås få kommer att medföra ökade kostnader och att ett ökat anslag för myndigheten därför är nödvändigt. Bland annat behöver myndigheten bygga upp ny kompetens, utveckla IT-system, arbeta med samordning och göra resor.

I enlighet med det som föreslås i avsnitt 5.2 kommer PRV inte att handlägga ansökningar om registrering av geografiska beteckningar.

Bedömningen av omfattningen av kontrollarbetet bygger på kommissionens studier och det förväntade intresset för geografiska beteckningar i Sverige. Det finns i nuläget inget som tyder på något större intresse hos företag av att kunna ansöka om skydd eller att förekomsten av förfalskningar och annan otillåten användning på den svenska marknaden kommer att bli särskilt omfattande. Uppfattningen att intresset av skyddet för geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter är lågt i Sverige stöds av remissinstanserna (jfr avsnitt 5.2). Endast ett fåtal produkter förväntas alltså få skydd i Sverige och omfattningen av kontrollen av dessa produkter beräknas därför bli ytterst begränsad. När det gäller marknadsövervakningen är det i nuläget svårare att beräkna kostnaden för dessa kontroller. I jämförelse kan sägas att kontrollen av skyddade beteckningar på livsmedelsområdet hittills har skett i mycket begränsad omfattning. Dessutom ställs det lägre krav vad gäller omfattningen av kontrollen av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter än jordbruksprodukter och livsmedel. I EU-förordningen om hantverks- och industriprodukter finns till exempel inga krav på att myndigheten ska vidta kontroller med viss regelbundenhet eller frekvens. Därtill bygger kontrollsystemet på att det sker en samverkan mellan producenterna och den ansvariga myndigheten, där producenterna förväntas bidra till att upprätthålla skyddet av geografiska beteckningar och anmäla eventuella överträdelser på marknaden till myndigheten (skäl 63). Mot denna bakgrund bedömer regeringen att även kontroller på marknaden bör bli mycket begränsade. Det gäller även med beaktande av eventuella överträdelser av andra länders skyddade beteckningar. Sammanfattningsvis delar regeringen även i denna del promemorians bedömning om att de kostnader som kan antas uppstå som en följd av förslagen ryms inom ramen för befintliga anslag.

Förslagen om överklagande av PRV:s beslut och att varumärkeslagens regler om skadestånd och andra sanktioner ska tillämpas vid intrång i en geografisk beteckning bedöms inte innebära några ökade kostnader för patent- och marknadsdomstolarna. Antalet mål som rör skyddade beteckningar är redan i dag mycket begränsat och förväntas inte öka nämnvärt med anledning av förslagen. Förslagen bedöms inte heller medföra några ökade kostnader för andra myndigheter.

De eventuella kostnader som kan uppkomma för det allmänna med anledning av förslagen i lagrådsremissen är alltså så begränsade att de kan finansieras inom befintliga budgetramar.

Förslagen bedöms ha positiva effekter för enskilda bland annat eftersom det blir lättare att ingripa mot företag som gör intrång och vilseleder konsumenter om varornas ursprung. De kostnader som kan uppstå för företagen kan uppstå antingen i samband med ansökningsförfarandet eller i samband med kontroll. Att ansöka om skydd eller att producera en produkt som omfattas av ett skydd är dock ett aktivt val som man kan avstå ifrån. Det är kommissionen som kommer att bestämma om avgiften för ansökningsförfarandet hos EUIPO. I den mån regeringen beslutar om avgifter för ansökningar som sker enligt Lissabonsystemet är detta frivilligt och påförs endast företag som söker internationellt skydd utanför EU. När det gäller kontroll av företag som sker i Sverige kommer denna vara avgiftsbefriad. I denna bedömning har hänsyn tagits till situationen för små och medelstora företag.

Skyldigheten att lämna uppgifter berör producenter av hantverks- och industriprodukter och andra aktörer som omfattas av kontrollen enligt den nya lagen, till exempel aktörer som producerar eller tillhandahåller liknande produkter eller som använder sig av namn som på ett otillåtet sätt utnyttjar en registrerad geografisk beteckning. Det är svårt att säga vilka företag eller branscher som särskilt berörs av förslagen, eftersom skyddet kan inbegripa en bred mängd hantverks- och industriprodukter, till exempel natursten, trähantverk, smycken, textilier, spets, bestick, glas och porslin. Det kan dock antas att producenter av produkter med geografiska beteckningar oftast är små eller medelstora företag.

Skyldigheten för producenter att säkerställa att deras produkter överensstämmer med den motsvarande produktspecifikationen, och lämna en egenförsäkran om överensstämmelse till den behöriga myndigheten, följer av artiklarna 47 och 51 i EU-förordningen. En skyldighet för andra aktörer att respektera skyddet för geografiska beteckningar följer av artikel 40 i EU-förordningen. Att en behörig myndighet ska utföra kontroller framgår av artikel 50, 51 och 54 i EU-förordningen. De nu föreslagna bestämmelserna preciserar och kompletterar EU-bestämmelserna och förväntas bara få marginella effekter för aktörerna. Därmed bedöms bestämmelserna inte heller innebära några nämnvärda administrativa kostnader eller andra kostnader för företagen.

När det gäller särskilda informationsinsatser och stöd, som efterfrågas av en del remissinstanser, anser regeringen att information på PRV:s webbplats är ett bra och tillräckligt sätt att nå ut till berörda aktörer. Information om det nya skyddssystemet kommer också finnas tillgängligt på EUIPO:s webbplats och därutöver planerar kommissionen att marknadsföra det nya skyddssystemet. Regeringen bedömer alltså att det inte finnas något behov av några särskilda informationsinsatser eller riktade stöd med anledning av de nya reglerna.

Skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar

Förslaget att en myndighet i stället för regeringen ska få meddela skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar kommer att medföra en viss ökad arbetsbelastning för myndigheten. PRV gör dock redan i dag,

inför sitt yttrande till regeringen, en bedömning av om aktuella beteckningar uppfyller förutsättningarna för skydd. Som framgår av avsnitt 6 framstår det därför som lämpligt utse PRV som den myndighet som ska meddela skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar. Om regeringen bestämmer att utse PRV bedöms förslaget därmed i praktiken inte innebära några ökade kostnader för myndigheten. Konsekvenserna för det allmänna bedöms alltså bli mycket begränsade och rymts inom befintliga anslagsramar.

Skydd för beteckningar som omfattas av EU:s handelsavtal

I lagen om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar finns redan bestämmelser som gör varumärkeslagens sanktioner tillämpliga på beteckningar som skyddas av EU-förordningar och internationella avtal. Förslagen innebär att dessa sanktioner görs tillämpliga på beteckningar från tredjeländer som har fått skydd enligt EU-förordningen eller avtalen med Chile och Nya Zeeland. Förslagen bedöms ha positiva effekter för enskilda eftersom det blir lättare att ingripa mot företag som gör intrång och därigenom vilseleder konsumenter om varornas ursprung. När det gäller påverkan på svenska företag avser de nu aktuella beteckningarna främst varor som är typiska för länder utanför EU. Förslagen bedöms därför inte nämnvärt påverka just svenska företag.

Skydd för internationella varumärkesregistreringar

Förslagen om ändringar i varumärkeslagen förväntas vara till fördel för de företag som använder det internationella varumärkessystemet. Förslagen bedöms medföra positiva effekter för företagen eftersom handläggningen hos PRV förenklas och effektiviseras genom de nya bestämmelserna. Även bestämmelserna om delning bedöms underlätta för användarna.

Förslagen som gäller handläggningen hos PRV kan inledningsvis medföra att verket behöver göra vissa anpassningar, till exempel när det gäller IT-system. Det är dock fråga om en begränsad engångskostnad som får hanteras inom befintliga budgetramar. Samtidigt innebär förslagen en arbetsbesparing för verket. Det gäller särskilt förslaget om att en ansökan om en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige förfaller om sökanden inte yttrar sig över ett besked om hinder. Sammantaget bedömer regeringen att eventuella kostnadsökningar som kan uppkomma inte är större än att de rymts inom befintliga budgetramar.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

Lagens syfte

1 § Denna lag kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EU-förordningen), och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (anslutningsförordningen).

Paragrafen anger lagens syfte. Övervägandena finns i avsnitt 5.1 och 5.11.

Lagen kompletterar EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och EU-förordningen om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar. Hänvisningarna i lagen till förordningarna är dynamiska och avser alltså förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Behörig myndighet för kontroller

2 § Patent- och registreringsverket är behörig myndighet för kontroller av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter enligt artikel 50 i EU-förordningen.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om behörig myndighet för kontroller enligt EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Patent- och registreringsverket pekas ut som behörig myndighet enligt artikel 50 i EU-förordningen med ansvar för att utföra kontroller av skyddade geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter. Med kontroller avses dels verifiering av att produkter med geografiska beteckningar stämmer överens med kraven i produktspecifikationen, dels övervakning av användningen av geografiska beteckningar på marknaden (artikel 49). Närmare bestämmelser om vad dessa kontroller innebär finns i EU-förordningen.

Kontroller och ingripanden

3 § För att utföra kontroller enligt EU-förordningen får Patent- och registreringsverket förelägga den som är föremål för kontroll att lämna de handlingar och uppgifter i övrigt som behövs för kontrollen.

I paragrafen regleras Patent- och registreringsverkets (PRV) möjligheter att inhämta underlag för kontroller som ska utföras enligt EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

PRV får förelägga den som är föremål för kontroll att lämna de handlingar och andra uppgifter som behövs för kontrollen. Skyldigheten att lämna uppgifter innebär att den som är föremål för kontroll även kan behöva besvara frågor från myndigheten och vid behov redovisa faktiska förhållanden. Ett föreläggande kan förenas med vite (se 5 §). Av EU-förordningen framgår att kontroller ska utföras efter en riskanalys eller efter anmälningar från enskilda.

4 § Patent- och registreringsverket får ingripa om en geografisk beteckning används i strid med EU-förordningen.

Ett ingripande får ske genom ett föreläggande om att vidta rättelse inom en viss tid.

Ett ingripande får även ske genom ett förbud mot att fortsätta med ett visst agerande.

Paragrafen innehåller befogenheter för Patent- och registreringsverket (PRV) att ingripa om en geografisk beteckning används i strid med EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Enligt *första stycket* får PRV ingripa om en geografisk beteckning används i strid med EU-förordningen. Alla förfaranden som innebär en överträdelse av EU-förordningen omfattas alltså. Det kan till exempel handla om producenter som inom ramarna för systemet med egenförsäkran inte fullt ut uppfyller de krav som EU-förordningen ställer upp, men också om producenter och andra aktörer som begår intrång i den skyddade beteckningen eller på annat sätt använder en beteckning utan avsikt att följa regelverket.

Ingripandena ska kunna användas som ett led i det kontrollansvar som PRV får. Den kontroll som avser överensstämmelse med produktspecifikationen omfattar producenter av hantverks- och industriprodukter i Sverige som vill skydda sin produkt med en geografisk beteckning. När det gäller kontrollen av marknaden kommer den också att omfatta andra aktörer som saluför varor eller tjänster i Sverige och som använder skyddade beteckningar på ett sätt som inte är tillåtet.

PRV får enligt paragrafen ingripa vid överträdelser av EU-förordningen men måste inte göra det i varje enskilt fall. Verket kan till exempel avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig eller om den som är föremål för kontroll frivilligt vidtar rättelse. Andra fall där det kan vara motiverat att avstå från ett ingripande är om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot producenten och dessa åtgärder bedöms tillräckliga. Det gäller till exempel om åtgärder har vidtagits enligt marknadsföringslagen (2008:486) eller om ett ingripande pågår mot producenten i ett annat land. Att en överträdelse är föremål för tvist i domstol, till exempel därför att en part har väckt talan om skadestånd eller vitesförbud på grund av överträdelsen kan också vara en anledning att avstå eller avvakta med ett ingripande. Bestämmelsen hindrar inte heller att verket i första hand försöker uppnå rättelse på frivillig väg.

Enligt *andra stycket* får PRV förelägga den som är föremål för ett ingripande att vidta rättelse inom en viss tid. Ett sådant föreläggande ligger närmast till hands vid avvikelser från EU-förordningen av producenter som i övrigt agerar för att uppfylla förordningens krav. Det kan till exempel handla om att PRV vid en uppföljande kontroll av att en produktspecifikation följs, upptäcker brister i överensstämmelsen med denna (jfr artikel 51.6 i EU-förordningen). Ett rättelseföreläggande blir alltså typiskt sett aktuellt om en produkt inte stämmer överens med kraven i produktspecifikationen och det finns brister som kan rättas till genom att producenten vidtar en viss åtgärd. Ett föreläggande om rättelse kan också användas om en producent underlåter att ge in en egenförsäkran avseende en svensktillverkad produkt.

Även i andra situationer där den som är föremål för ingripandet kan förväntas följa en rättelseanmaning bör den formen av ingripande i första hand komma i fråga. Så kan till exempel vara fallet när en näringsidkare säljer produkter som tillverkats av någon annan, utan kunskap om de krav som gäller för få använda beteckningen på produkten. Ett ingripande ska inte vara mer omfattande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet.

Om ett föreläggande om rättelse inte bedöms som tillräckligt eller meningsfullt kan PRV enligt *tredje stycket* besluta om ett förbud mot att fortsätta med ett visst agerande. Ett sådant förbud motsvarar det som en rättighetshavare på civilrättslig grund kan utverka i domstol vid intrång i en immateriell rättighet. Ett förbuds föreläggande bör i första hand komma i fråga i klara fall och i förhållande till producenter och andra aktörer som agerar illojalt. Det kan till exempel handla om en producent som tidigare uppmanats att vidta en viss åtgärd men fortsätter att bryta mot EU-förordningen eller om producenter eller återförsäljare som saluför produkter under en geografisk beteckning utan någon ambition att uppfylla den aktuella produktspecifikationen. Det kan också handla om en näringsidkare som använder ett namn i sin verksamhet på ett sätt som utgör intrång i en skyddad geografisk beteckning.

Avsikten med ett förbud är alltså att få en viss otillåten handling att upphöra. Det blir därför sällan aktuellt med ett förbud avseende handlingar som ligger långt tillbaka i tiden eller förbud som av någon annan anledning inte behövs.

De förelägganden och förbud som PRV får meddela enligt paragrafen kan förenas med vite (se 5 §). I lagen anges inte hur dessa i övrigt ska utformas. När det gäller produkter med annat ursprung än Sverige bör PRV samarbeta med kontrollmyndigheterna i andra länder (se artikel 62 i EU-förordningen). Om producenten redan har ett tillståndscertifikat kan detta lämnas in som bevis för att produkten stämmer överens med kraven i produktspecifikationen (skäl 62 i EU-förordningen).

5 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

Paragrafen innehåller en möjlighet att förena förelägganden och förbud med vite. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Enligt paragrafen får Patent- och registreringsverket förena ett föreläggande eller ett förbud med vite och så ska normalt också ske. De förelägganden och förbud som kan aktualiseras är de som anges i 3 och 4 §§.

Bestämmelser om vite finns i lagen (1985:206) om viten. Av viteslagen följer bland annat att vitets storlek ska vara sådant att vitet kan förväntas få den förelagde att vidta den önskade åtgärden. Av den lagen följer vidare vissa krav på utformningen av ett vitesföreläggande. Ett vitesföreläggande måste utformas så att adressaten får klart för sig vad som krävs av honom eller henne för att undgå att betala vitesbeloppet. Ett vite måste knytas till en klart definierad prestation eller underlåtenhet. Det innebär att ett vitesföreläggande noga måste övervägas i förhållande till EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukters bestämmelser.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur kontroller ska bedrivas, och
2. skyldighet för ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person som utför delegerade kontrolluppgifter att lämna information och handlingar till Patent- och registreringsverket.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för kontroller. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Enligt den *första punkten* ska regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kunna meddela föreskrifter om hur kontrollerna enligt EU-förordningen om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska bedrivas. Det kan till exempel handla om hur de riskbaserade kontrollerna ska genomföras och hur klagomål från enskilda ska hanteras och följas upp.

Bemyndigandet i den *andra punkten* ger regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om skyldighet för ett organ eller en fysisk person som fått i uppgift att utföra vissa kontrolluppgifter att lämna information och handlingar till Patent- och registreringsverket (artikel 55 i EU-förordningen).

Avgifter

7 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för ansökningar om internationell registrering av en geografisk beteckning som görs enligt artikel 2 i anslutningsförordningen.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter för hanteringen av ansökningar om skydd enligt det så kallade Lissabonsystemet. Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

Genom bemyndigandet ges regeringen en möjlighet att meddela föreskrifter om att den som begär en internationell registrering av en geografisk beteckning ska betala en avgift och avgiftens storlek.

Behörig domstol

8 § Patent- och registreringsverkets beslut enligt denna lag, enligt EU-förordningen och anslutningsförordningen eller enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

En talan om utdömande av vite enligt denna lag förs vid Patent- och marknadsdomstolen av Patent- och registreringsverket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bland annat behörig domstol och överklagande. Övervägandena finns i avsnitt 5.9.

Av *första stycket* framgår att Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen. Det gäller samtliga beslut som meddelas med stöd av bestämmelserna i lagen, EU-förordningen och anslutningsförordningen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Av *andra stycket* framgår att en talan om utdömande av vite enligt denna lag förs vid Patent- och marknadsdomstolen. En sådan talan väcks av PRV.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar

3 § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att 1 § om statsvapen eller annan beteckning ska tillämpas i fråga om en mellanstatlig organisations vapen, flagga, emblem, benämning, eller förkortning av benämning.*

Den som använder en beteckning när föreskrifter som meddelas med stöd av första stycket träder i kraft, får fortsätta använda beteckningen utan tillstånd i ytterligare tre år.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skydd för mellanstatliga organisationers beteckningar och viss rätt till fortsatt användning. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Ändringen i *första stycket* innebär för det första att även den myndighet som regeringen bestämmer har rätt att meddela föreskrifter. För det andra innebär ändringen att bemyndigandet inte längre är villkorat av att Sverige har ingått ett avtal med en främmande stat eller en mellanstatlig organisation. Regeringen kan dock med stöd av bemyndigandet meddela föreskrifter med denna begränsning.

Därutöver görs vissa språkliga ändringar i paragrafen.

4 § *Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 1 eller 2 § eller mot ett förbud som gäller på grund av en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 § döms till böter.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om straffansvar för den som bryter mot lagen eller mot förbud som gäller på grund av en föreskrift som meddelats med stöd av lagen. Ändringarna är endast språkliga.

11.3 Förslaget till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

5 kap. Internationell varumärkesregistrering

Hinder mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige

9 § *Om sökanden yttrar sig över ett besked enligt 8 § tredje stycket, ska Patent- och registreringsverket besluta att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, om det då fortfarande finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§.*

Om sökanden inte yttrar sig inom föreskriven tid, förfaller ansökan i den del som beskedet avser.

En förfallen ansökan ska återupptas om sökanden inom två månader från det att ansökan förföll begär det och yttrar sig över beskedet. Sökanden ska betala föreskriven återupptagningsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser som reglerar prövningen av en ansökan om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Ändringarna i *första stycket* innebär att skyldigheten att fatta ett beslut begränsas till fall där sökanden yttrar sig över ett besked som lämnats enligt 8 § tredje stycket om att det finns hinder mot att den internationella varumärkesregistreringen ska gälla i Sverige. Tillämpliga hinder är oförändrade.

Andra stycket är nytt och reglerar situationen att sökanden inte inom den föreskrivna tidsfristen yttrar sig över ett besked om att hinder föreligger. I sådana fall förfaller ansökan i de delar som omfattas av beskedet om hinder. Något särskilt beslut krävs alltså inte för att registreringen i dessa delar inte ska gälla i Sverige. Tidsfristen för yttrande avses regleras i förordning.

Tredje stycket är också nytt och innebär att innehavaren av en internationell varumärkesregistrering kan begära att handläggningen av ansökan i förfallna delar återupptas. Sökanden har alltså möjlighet att få till en ny prövning av frågan om hinder om sökanden yttrar sig inom två månader från det att ansökan förföll. För att ansökan ska återupptas måste sökanden betala en avgift.

Om en ansökan har förfallit på grund av att sökanden inte yttrat sig kan ärendet avslutas genom att skrivas av.

10 § Finns det inte något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§, ska Patent- och registreringsverket föra in varumärket i varumärkesregistret och kungöra att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige.

Om *det delvis finns hinder mot* att den internationella varumärkesregistreringen ska gälla i Sverige, ska varumärket föras in i varumärkesregistret och kungöras för återstående varor eller tjänster när *ett beslut enligt 9 § första stycket har fått laga kraft eller när tiden för återupptagande enligt 9 § tredje stycket har löpt ut*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om anteckning av internationella varumärkesregistreringar i varumärkesregistret och kungörelse av att den internationella registreringen helt eller delvis gäller i Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Andra stycket reglerar de situationer där det delvis finns hinder mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller här. Varumärket ska då föras in i varumärkesregistret för återstående varor eller tjänster. Ändringarna i stycket innebär en anpassning till de ändringar som görs i 9 §. Liksom hittills ska införandet i varumärkesregistret och kungörandet ske när frågan om hinder mot registrering är slutligt avgjord. Denna tidpunkt inträffar när Patent- och registreringsverkets beslut inte längre går att överklaga eller, om sökanden inte har svarat på ett besked om hinder, när det inte längre går att återuppta en ansökan som har förfallit.

Delning av en internationell varumärkesregistrering

10 a § Den som har ansökt om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige eller som har en sådan registrering som gäller i Sverige får ansöka om att registreringen ska delas i två eller flera registreringar.

För en ansökan om delning som görs under den tid som frågan om registreringens giltighet är under prövning tillämpas 2 kap. 3 §. För en ansökan

om delning som görs efter ett beslut om att registreringen ska gälla i Sverige tillämpas 2 kap. 32 §.

Den som ansöker om delning ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om delning av internationella varumärkesregistreringar. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Den som har ansökt om eller har en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige kan med stöd av den nya bestämmelsen ansöka om att dela upp registreringen i två eller flera registreringar (se regel 27 *bis* i tillämpningsföreskrifterna till Madridprotokollet).

Paragrafen omfattar både den situationen att ansökan om delning görs under handläggningen av en ansökan om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige och att ansökan görs efter att registreringen fått giltighet här. Hänvisningen till 2 kap. 3 och 32 §§ innebär att de bestämmelserna också ska gälla för handläggningen av ärenden om internationella varumärkesregistreringar. Om en ansökan om en internationell registrerings giltighet i Sverige är under prövning ska reglerna i 2 kap. 3 § gälla. Om Patent- och registreringsverket (PRV) ansett att den internationella registreringen ska ges giltighet i Sverige och fört in registreringen i varumärkesregistret när ansökan om delning görs, ska i stället reglerna i 2 kap. 32 § tillämpas.

Hänvisningarna till 2 kap. 3 och 32 §§ innebär också att den avdelade registreringen kommer anses ha samma ingivningsdag och prioritet som den ursprungliga registreringen.

För att PRV ska behandla ansökan krävs att sökanden betalar en ansökningsavgift.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

2. De nya bestämmelserna tillämpas även på internationella varumärkesregistreringar som har beviljats skydd i Sverige före ikraftträdandet.

3. Ansökningsärenden som inlett före ikraftträdandet handläggs enligt äldre bestämmelser.

Överväganden finns i avsnitt 9.

Enligt *första punkten* ska lagändringarna träda i kraft den 1 december 2025.

Av *andra punkten* framgår huvudregeln att de nya bestämmelserna blir tillämpliga även på varumärkesregistreringar som har fått giltighet i Sverige före ikraftträdandet av lagändringarna. Det överensstämmer med den inom immaterialrätten allmänna principen om nya lagars tillämplighet på äldre rättigheter. Övergångsbestämmelsen medför till exempel att en varumärkesinnehavare kan ansöka om delning av en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige. Undantag från regeln finns i tredje punkten.

I *tredje punkten* finns en bestämmelse som innebär att lagändringarna inte ska tillämpas på ansökningar om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige som har gjorts före ikraftträdandet. Det innebär att en redan ingiven ansökan om att en registrering ska gälla i Sverige ska handläggas enligt de äldre bestämmelserna. Att ändringarna inte ska tillämpas på handläggningen av ansökningar som getts in före

ikraftträdandet innebär också att en varumärkesinnehavare inte kan ansöka om delning av en registrering vars giltighet i Sverige ännu inte slutligt avgjorts vid tiden för ikraftträdandet.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

1 kap. Inledande bestämmelser

4 § Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m., växtförädlarrättslagen (1997:306) och patentlagen (2024:945),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, lagen (2018:1653) om företagsnamn, lagen (2018:1654) om *sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar och lagen (2025:000) om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter*,

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964), lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, lagen (2020:514) med kompletterande bestämmelser till EU:s plattformsförordning och lagen (2023:730) om gruppptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen, och

4. annan lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Patent- och marknadsdomstolens verksamhetsområde. Övervägandena finns i avsnitt 5.11.

Ändringen i *andra punkten* innebär att lagen om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter läggs till den uppräkningslista av lagar enligt vilka Patent- och marknadsdomstolen är behörig domstol. I andra punkten återspeglas också den föreslagna namnändringen av lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Bestämmelserna om skyddade beteckningar ska inte gälla endast för jordbruksprodukter och livsmedel. Namnet på lagen ändras därför till lagen

om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar. På så sätt blir det tydligt att flera typer av produkter kan omfattas av lagen.

Beteckningar som skyddas enligt EU-förordningar

1 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787 av den 17 april 2019 om definition, beskrivning, presentation och märkning av spritdrycker, användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker, användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker samt om upphävande av förordning (EG) nr 110/2008, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen,

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungs-beteckningar och geografiska beteckningar, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411, eller

6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753, i den ursprungliga lydelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser sanktioner vid intrång i vissa beteckningar som är skyddade inom EU enligt ett antal angivna förordningar. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Ändringen i *femte punkten* innebär att förordningen ska tillämpas i den ändrade lydelse som följer av artikel 64 i förordning (EU) 2023/2411. Den ändrade lydelsen avser anpassningar som gjorts med hänsyn till den nya EU-förordningen om skydd för hantverks- och industriprodukter som anges i sjätte punkten. Dessa ändringar möjliggör ansökningar om internationell registrering av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter.

Den nya *sjätte punkten* innebär att geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter som skyddas inom EU har skydd enligt lagen. En producent kan göra gällande varumärkeslagens bestämmelser om skadestånd och andra sanktioner vid intrång i rätten till beteckningen. De bestämmelser i varumärkeslagen som blir tillämpliga avser vitesförbud (8 kap. 3 §), skadestånd (8 kap. 4–6 §§), vissa åtgärder med egendom och hjälpmedel (8 kap. 7 §), spridning av information om dom i aktuella mål (8 kap. 8 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§), intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) och behandling av personuppgifter (10 kap. 9 §). Hänvisningen till EU-förordningen avser förordningen i dess ursprungliga lydelse, så kallad statisk hänvisning.

Beteckningar som skyddas enligt internationella avtal

2 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergi-gemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergi-gemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4),

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23),

8. avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, av den 17 juli 2018 (EUT L 330, 27.12.2018, s. 3),

9. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Singapore, av den 19 oktober 2018 (EUT L 294, 14.11.2019, s. 3),

10. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam, av den 30 juni 2019 (EUT L 186, 12.6.2020, s. 3),

11. *frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Nya Zeeland, av den 9 juli 2023 (EUT L, 2024/866, 25.3.2024), eller*

12. *avancerade ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, av den 13 december 2023 (EUT L, 2024/1759, 30.7.2024).*

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktioner med mera vid intrång i vissa beteckningar som är skyddade inom EU enligt ett antal angivna internationella avtal där EU är part. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Elfte och tolfte punkterna är nya och innebär att varumärkeslagens bestämmelser om vitesförbud (8 kap. 3 §), skadestånd (8 kap. 4–6 §§), åtgärder som avser intrångsgörande varor (8 kap. 7 §), spridning av information om dom i mål om varumärkesintrång (8 kap. 8 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§), intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) och behandling av personuppgifter (10 kap. 9 §) tillämpas vid intrång i rätten till en beteckning som är skyddad enligt frihandelsavtalet mellan EU och Nya Zeeland och det avancerade ramavtalet mellan EU och Chile.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

2. De nya bestämmelserna tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet.

3. De nya bestämmelserna som avser hänvisning till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

Enligt *första punkten* ska lagändringarna träda i kraft den 1 december 2025.

Av *andra punkten* framgår att huvudregeln är att de nya bestämmelserna ska tillämpas även på beteckningar som fått skydd före ikraftträdandet. Detta överensstämmer med den inom immaterialrätten allmänna principen om att ny lagstiftning är tillämplig även på äldre rättigheter.

Innehavaren av en beteckning som skyddas av handelsavtalen med Nya Zeeland och Chile har formellt sett en ensamrätt som gäller här i landet oberoende av lagändringarna; ensamrätten gäller direkt i enlighet med avtalen. Genom ändringarna i 2 § införs nya sanktionsbestämmelser vid intrång i rätten till sådana beteckningar. När det gäller beteckningar som skyddas enligt den nya EU-förordningen om skydd för geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter kan dessa inte ha något EU-rättsligt skydd innan förordningen ska börja tillämpas. Eftersom förordningen ska börja tillämpas samtidigt som lagändringarna i 1 § träder i kraft finns det inget skydd för dessa beteckningar före ikraftträdandet.

Av *tredje punkten* följer att de bestämmelser i varumärkeslagen som rör skadestånd (8 kap. 4–6 §§) och spridning av information om dom i mål om intrång (8 kap. 8 §) inte tillämpas om intrånget, eller försöket eller förberedelsen, har skett före ikraftträdandet. Bestämmelserna i varumärkeslagen om åtgärder som avser intrångsgörande varor (8 kap. 7 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§) och intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) är däremot tillämpliga även om det är fråga om intrång som har skett före ikraftträdandet. Bestämmelsen om vitesförbud (8 kap. 3 §) är tillämplig vid intrång som har påbörjats före ikraftträdandet av lagen (jfr prop. 2017/18:267 s. 301 och 302 samt prop. 2020/21:125 s. 37).



2023/2411

27.10.2023

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2023/2411

av den 18 oktober 2023

om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 118 första stycket och artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Den 10 november 2020 antog rådet slutsatser om politik för immateriella rättigheter där det angav att det var berett att överväga att införa ett system för särskilt skydd av geografiska beteckningar för andra produkter än jordbruksprodukter, på grundval av en djupgående konsekvensanalys av de potentiella för- och nackdelarna med detta.
- (2) I sitt meddelande av den 25 november 2020 med titeln *Att utnyttja EU:s innovationspotential – En handlingsplan för immateriella rättigheter till stöd för EU:s återhämtning och resiliens* åtog sig kommissionen att på grundval av en konsekvensbedömning överväga att föreslå ett skyddssystem på unionsnivå för geografiska beteckningar för andra produkter än jordbruksprodukter.
- (3) I sin resolution av den 11 november 2021 om en handlingsplan för immateriella rättigheter till stöd för EU:s återhämtning och resiliens betonade Europaparlamentet det faktum att erkännandet av geografiska beteckningar för andra produkter än jordbruksprodukter är relevant för prioriteringarna i de unionsprogram som för närvarande håller på att utvecklas och framhöll sitt stöd för kommissionens initiativ att på grundval av en grundlig konsekvensbedömning inrätta ett effektivt och transparent skydd på unionsnivå av geografiska beteckningar för andra produkter än jordbruksprodukter, i syfte att anpassa det till bland annat Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar ⁽⁴⁾, (*Genèveakten*), som föreskriver möjligheten att skydda geografiska beteckningar för både jordbruksprodukter och andra produkter än jordbruksprodukter.
- (4) För att fullt ut och i fullständig överensstämmelse med sina åtaganden enligt Världshandelsorganisationens (WTO) avtal om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (*Trips-avtalet*) kunna utöva sin exklusiva befogenhet när det gäller den gemensamma handelspolitiken anslöt sig unionen den 26 november 2019, i enlighet med rådets beslut (EU) 2019/1754 ⁽⁵⁾, till Genèveakten, som förvaltas av Världsförbundet för den intellektuella äganderätten (Wipo). Genom Genèveakten ges möjlighet att erhålla skydd av geografiska beteckningar, oavsett vilken typ av varor

⁽¹⁾ EUT C 486, 21.12.2022, s. 129.⁽²⁾ EUT C 498, 30.12.2022, s. 57.⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 september 2023 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 oktober 2023.⁽⁴⁾ EUT L 271, 24.10.2019, s. 15.⁽⁵⁾ Rådets beslut (EU) 2019/1754 av den 7 oktober 2019 om Europeiska unionens anslutning till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (EUT L 271, 24.10.2019, s. 12).

de gäller, alltså även hantverks- och industriprodukter. För att dessa internationella skyldigheter fullt ut ska kunna fullgöras är en prioritering för unionen att ett enhetligt erkännande och skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter säkerställs i hela unionen.

- (5) Skydd av geografiska beteckningar har i många år varit etablerat på unionsnivå för viner (*) och spritdrycker (?) samt för jordbruksprodukter och livsmedel, inklusive aromatiserade viner (*). Det är lämpligt att tillhandahålla skydd i unionen för geografiska beteckningar för produkter som inte omfattas av befintlig unionsrätt, samtidigt som man säkerställer konvergens. Det skyddet bör sikta på att inbegripa en bred mängd hantverks- och industriprodukter, t.ex. natursten, trähantverk, smycken, textilier, spets, bestick, glas, porslin samt hudar och skinn. Införande av ett sådant system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter skulle medföra fördelar för konsumenterna genom att öka medvetenheten i fråga om produkternas äkthet. Det skulle också ha en positiv ekonomisk inverkan på mikroföretag samt små och medelstora företag genom att stärka konkurrenskraften, och det skulle ha en allmänt positiv inverkan på sysselsättning, utveckling och turism i landsbygdsområden och mindre utvecklade regioner. Ett sådant system skulle också underlätta tillträdet till marknader i tredjeländer genom handelsavtal med unionen och skulle uppnå den fulla potentialen hos geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.
- (6) Flera medlemsstater har nationella system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Dessa system skiljer sig åt i fråga om skyddets omfattning, administration och avgifter och erbjuder inte skydd utanför det nationella territoriet. Andra medlemsstater har inga föreskrifter för skydd av nationella geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter på nationell nivå. Detta fragmenterade och komplexa landskap av olika skyddssystem på medlemsstatsnivå kan leda till ökade kostnader och rättslig osäkerhet för producenterna och avskräcka från investeringar i traditionellt hantverk i unionen. Förekomsten av ett harmoniserat skyddssystem på unionsnivå är väsentligt för att skapa den rättssäkerhet som är nödvändig för alla berörda parter, och för att förhindra intrång i immateriella rättigheter som avser hantverks- och industriprodukter så att unionen bättre kan skydda sina intressen, även på internationell nivå.
- (7) Framställningen av produkter som är starkt kopplade till ett visst geografiskt område är ofta beroende av lokalt kunnande och bygger ofta på lokala produktionsmetoder som är förankrade i det kulturella och sociala arvet i ursprungsregionen för sådana produkter. Ett effektivt skydd av immateriella rättigheter kan bidra till att öka de traditionella hantverksyrkenas lönsamhet och attraktionskraft. Särskilt skydd av geografiska beteckningar erkänns för att skydda och utveckla kulturarvet inom jordbrukssektorn och hantverks- och industrisektorn. Det bör därför fastställas effektiva förfaranden för registrering på unionsnivå av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, med beaktande av lokala och regionala särdrag. Det system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som föreskrivs i denna förordning bör säkerställa att produktions- och saluföringstraditionerna upprätthålls och stärks.
- (8) Enhetligt skydd i hela unionen för immateriella rättigheter med anknytning till geografiska beteckningar kan skapa incitament för produktion av kvalitetsprodukter, bidra till bekämpning av förfälskning, säkerställa bred tillgång till kvalitetsprodukter för konsumenterna och bidra till skapandet av värdefulla och hållbara arbetstillfällen, även i landsbygdsområden och mindre utvecklade regioner, vilket kan bidra till att motverka avfolkningen. Producenterna bör sträva efter att skapa en betydande andel av värdet av en produkt med en geografisk beteckning inom det avgränsade geografiska området, särskilt med tanke på den potential som ett sådant skydd har att bidra till skapande

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

(?) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787 av den 17 april 2019 om definition, beskrivning, presentation och märkning av spritdrycker, användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker, användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker samt om upphävande av förordning (EG) nr 110/2008 (EUT L 130, 17.5.2019, s. 1).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 343, 14.12.2012, s. 1).

av hållbara och högkvalificerade arbetstillfällen i landsbygdsområden och mindre utvecklade regioner. Kraven på att en viss kvalitet, ett visst anseende eller en viss annan egenskap hos en produkt i allt väsentligt ska kunna tillskrivas dess geografiska ursprung och att produkten ska ha sitt ursprung i ett avgränsat geografiskt område, i enlighet med denna förordning, stärker uppfattningen att en betydande andel av värdet av den produkt som den geografiska beteckningen avser ska skapas inom det berörda geografiska området. Dessa krav bör säkerställa att endast produkter med stark koppling till det geografiska området kan omfattas av det skydd som föreskrivs i denna förordning.

- (9) Det är därför nödvändigt att säkerställa rättvis konkurrens för producenter av hantverks- och industriprodukter på den inre marknaden, säkerställa att konsumenterna får tillförlitlig information om sådana produkter, trygga och utveckla kulturarvet och det traditionella kunnandet, säkerställa att geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter registreras effektivt på såväl unionsnivå som internationell nivå, sörja för att geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter kontrolleras och att skyddet av dem säkerställs på ett ändamålsenligt sätt på hela den inre marknaden, även inom elektronisk handel, samt skapa en koppling till det internationella system för registrering och skydd som bygger på Genèveakten.
- (10) De arbetsuppgifter som genom denna förordning tilldelas medlemsstaternas myndigheter, kommissionen och Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (*immaterialrättsmyndigheten*), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 ⁽⁹⁾, kan kräva behandling av personuppgifter, särskilt när detta är nödvändigt för att identifiera sökande i förfaranden för registrering, ändring av produktspecifikationen eller avregistrering, invändare eller personer som beviljats en övergångsperiod som beviljats som undantag från skyddet av en registrerad geografisk beteckning. Behandling av sådana personuppgifter är därför nödvändig för utförandet av arbetsuppgifter av allmänt intresse. All behandling och allt offentliggörande av personuppgifter som mottagits under förfarandena enligt denna förordning, till exempel i samband med registrering, inbegripet invändningar, ändring av produktspecifikationen, avregistrering, kontroller och beviljande av en övergångsperiod, bör ske med respekt för de grundläggande rättigheterna, inbegripet rätten till respekt för privatlivet och familjelivet och rätten till skydd av personuppgifter enligt artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*). I detta avseende ålägger Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/679 ⁽¹⁰⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG ⁽¹¹⁾ medlemsstaterna vissa skyldigheter, medan Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ⁽¹²⁾ ålägger kommissionen och immaterialrättsmyndigheten vissa skyldigheter. Om kommissionen och immaterialrättsmyndigheten gemensamt fastställer ändamålen och medlen för databehandlingen bör de betraktas som gemensamt personuppgiftsansvariga.
- (11) Geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter med en viss kvalitet, ett visst anseende eller andra egenskaper som har samband med produktionsorten skapar en kollektiv rättighet som kan utövas av alla berättigade producenter i ett avgränsat geografiskt område som är villiga att rätta sig efter en produktspecifikation i enlighet med denna förordning. Producenter som agerar gemensamt har större marknadsinflytande än enskilda producenter och kan utnyttja synergier i förvaltningen av de geografiska beteckningarna. Genom geografiska beteckningar belönas producenterna för sitt arbete med att producera ett brett urval av kvalitetsprodukter. Ansökningar om registrering av geografiska beteckningar bör därför lämnas in av producentgrupper.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken (EUT L 154, 16.6.2017, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (12) I vissa geografiska områden finns det kanske endast en producent som är beredd att lämna in en ansökan om registrering av ett namn som en geografisk beteckning. Därför bör det också vara möjligt för en enskild producent att betraktas som sökande. En enskild producent bör dock inte ha rätt att definiera det geografiska området med hänvisning till sin egen mark eller verkstad. Det geografiska området bör alltid avse en viss del av ett område och inte gränser för privat egendom.
- (13) Det bör också vara möjligt för en lokal eller regional myndighet som utsetts av en medlemsstat eller en privat enhet som utsetts av en medlemsstat att vara sökande. I sådana fall bör ansökan innehålla en redogörelse för skälen till ett sådant utseende.
- (14) Dessutom bör en lokal eller regional enhet i den medlemsstat från vilken producentgruppen eller den enskilda producenten i fråga härrör ha rätt att bistå den producentgruppen eller den enskilda producenten vid utarbetandet av ansökan och i den första fasen av registreringsförfarandet. Biståndet kan omfatta rådgivning och utbytet av handlingar, kontakter och information.
- (15) Syftet med det system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som fastställs i denna förordning är att ge konsumenterna möjlighet att fatta mer välgrundade köpbeslut, och märkning och reklam hjälper konsumenterna i detta sammanhang att identifiera kvalitetsprodukter på marknaden på ett korrekt sätt. Immateriella rättigheter med anknytning till geografiska beteckningar hjälper aktörer och företag att utnyttja sina immateriella tillgångar. För att undvika att orättvis konkurrens skapas och för att upprätthålla den inre marknaden, bör alla producenter, även producenter i tredjeländer, kunna använda en registrerad geografisk beteckning och saluföra produkter med en sådan geografisk beteckning i hela unionen, inbegripet inom elektronisk handel, förutsatt att produkten i fråga uppfyller motsvarande produktspecifikation och att producenten är föremål för kontroll.
- (16) En produkts namn bör vara berättigat till skydd i form av en geografisk beteckning om produkten uppfyller tre kumulativa krav: produkten ska vara förankrad i eller härröra från en viss plats, en viss region eller ett visst land; produktens särskilda kvalitet, anseende eller andra egenskaper bör i allt väsentligt kunna tillskrivas dess geografiska ursprung; och minst ett av produktionsleden ska äga rum i det geografiska området. För att produkten ska uppfylla dessa krav behöver det kunna påvisas att det geografiska ursprunget utgör en väsentlig faktor för dess särskilda kvalitet, anseende eller andra egenskaper. Dessa krav ligger i linje med de krav för geografiska beteckningar som anges i Genèveakten och i unionslagstiftningen om skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter, livsmedel, vin och spritdrycker. Produkter som strider mot allmän ordning bör dock inte omfattas av en skyddad geografisk beteckning. Nödvändigheten att tillämpa det undantaget för allmän ordning bör bedömas från fall till fall och undantaget bör tillämpas i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol.
- (17) Det eller de produktionsled som anges i produktspecifikationen är de som ger produkten en viss kvalitet, ett visst anseende eller andra egenskaper. Mänskliga eller naturliga faktorer, eller en kombination av dessa faktorer, avgör om ett produktionsled är relevant för att det ska ingå i produktspecifikationen. Produkter som i första hand produceras utanför det geografiska området och som endast transporteras dit för paketering eller för ett produktionsled som kan utföras på annat håll utan att det medför någon betydande skillnad i fråga om produktens särskilda kvalitet, anseende eller andra egenskaper bör inte komma i fråga för skydd. Den principen skulle göra det möjligt att förhindra att produkter av låg kvalitet som saknar unika egenskaper och som nästan uteslutande produceras utanför det aktuella geografiska området säljs som produkter med en geografisk beteckning.
- (18) Mikroföretag samt små och medelstora företag har ofta begränsade resurser för administrativa uppgifter. Den behöriga myndigheten i den medlemsstat där sökanden har sitt ursprung bör sträva efter att, på sökandens begäran, bistå vid utarbetandet av det sammanfattande dokument som föreskrivs i denna förordning, i enlighet med sin administrativa praxis. Om en medlemsstat beslutar att använda det förfarande för direktregistrering som föreskrivs i denna förordning (*förfarande för direktregistrering*) bör immaterialrättsmyndigheten, i nära samarbete med den enda kontaktpunkten i den berörda medlemsstaten, sträva efter att bistå med det sammanfattande dokumentet. Eventuellt bistånd från myndigheterna eller immaterialrättsmyndigheten bör inte påverka sökandens fortsatta ansvar för det sammanfattande dokumentet.

- (19) För att erhålla skydd som geografiska beteckningar bör namn endast registreras på unionsnivå. Standardförfarandet för registrering av en geografisk beteckning enligt denna förordning bör omfatta två faser. Medlemsstaterna bör ansvara för den första fasen (*den nationella fasen*) och immaterialrättsmyndigheten bör ansvara för den andra fasen (*unionsfasen*). Om en medlemsstat har beviljats undantag från det standardförfarandet bör det vara möjligt för en sökande från den medlemsstaten att lämna in en ansökan direkt till immaterialrättsmyndigheten genom förfarandet för direktregistrering. Det skydd som vid registrering ges enligt denna förordning bör även vara tillgängligt för geografiska beteckningar för produkter med ursprung i tredjeländer (*tredjeländers geografiska beteckningar*) som uppfyller motsvarande krav och som är skyddade i det tredjeland som är ursprungsland. Immaterialrättsmyndigheten bör genomföra motsvarande förfaranden när det gäller tredjeländers geografiska beteckningar.
- (20) Medlemsstaterna bör föreskriva effektiva, förutsägbara och snabba administrativa förfaranden. Information om dessa förfaranden, inklusive eventuella tillämpliga tidsfrister och förfarandenas totala längd, bör vara allmänt tillgänglig. Medlemsstaterna, kommissionen och immaterialrättsmyndigheten bör samarbeta inom den rådgivande nämnd som inrättats i enlighet med denna förordning (*den rådgivande nämnden*) för att utbyta bästa praxis i syfte att främja dessa förfarandens effektivitet.
- (21) De förfaranden för registrering, inklusive invändning, ändring av produktspecifikationen, avregistrering samt överklagande som avser geografiska beteckningar som har sitt ursprung i unionen bör genomföras av medlemsstaterna och immaterialrättsmyndigheten, och dessa förfaranden bör uppfylla transparenskrav. Medlemsstaterna och immaterialrättsmyndigheten bör var och en ansvara för de olika faserna i dessa förfaranden. Medlemsstaterna bör ansvara för den nationella fasen, vilket innebär att de tar emot ansökan från sökanden, granskar ansökan, hanterar det nationella invändningsförfarandet samt, efter ett positivt slutförande av den nationella fasen, lämnar in ansökan till immaterialrättsmyndigheten för inledandet av unionsfasen. Medlemsstaterna bör fastställa de detaljerade formerna för förfarandena i den nationella fasen. Dessa former bör innebära att sökanden samråder med eventuella nationella invändare och att sökanden lämnar in en rapport om resultatet av dessa samråd samt om eventuella ändringar som gjorts i ansökan. Bestämmelserna om vilka invändningar som kan tas upp till prövning och om skälen till att vägra registrering under den nationella fasen bör dessutom anpassas till dem som gäller under unionsfasen. Immaterialrättsmyndigheten bör ansvara för att granska ansökningarna i unionsfasen, hantera invändningsförfarandet och bevilja eller vägra registrering. Immaterialrättsmyndigheten bör också genomföra motsvarande förfaranden när det gäller tredjeländers geografiska beteckningar.
- (22) Immaterialrättsmyndigheten bör uppmuntra parterna att använda sig av alternativ tvistlösning, såsom medling, i syfte att nå en uppgörelse i godo. I detta syfte bör immaterialrättsmyndigheten erbjuda parterna möjlighet att utnyttja dessa tjänster i de förfaranden som finns tillgängliga på unionsnivå. Immaterialrättsmyndigheten bör själv tillhandahålla dessa tjänster, men parterna bör också ha möjligheten att använda sig av andra medlingstjänster.
- (23) För att underlätta de behöriga myndigheternas hantering av ansökningar bör det vara möjligt för två eller fler medlemsstater att samarbeta i den nationella fasen av förfarandet, inbegripet när det gäller granskning, nationella invändningar, inlämning av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten, ändring av produktspecifikationen och avregistrering, samt att besluta att en av dem ska hantera dessa förfaranden på den andra berörda medlemsstatens eller de andra berörda medlemsstaternas vägnar. I dessa fall bör de medlemsstaterna utan dröjsmål informera kommissionen om detta och lämna information om de viktigaste parametrarna för samarbetet.
- (24) Under vissa omständigheter bör medlemsstater kunna beviljas undantag från skyldigheten att utse en nationell behörig myndighet som ska ansvara för den nationella fasen av förfarandena för registrering, inbegripet nationella invändningar, ändringar av produktspecifikationen och avregistrering. Det undantaget bör ta hänsyn till att vissa medlemsstater inte har något särskilt nationellt system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, att det lokala intresset av att skydda geografiska beteckningar i de medlemsstaterna är minimalt och att det under dessa omständigheter inte skulle vara motiverat att förplikta dem att inrätta all infrastruktur som behövs för ett sådant system. Det skulle vara mer effektivt och kostnadseffektivt att erbjuda producentgrupper från dessa medlemsstater ett alternativt sätt att skydda sina produkter, närmare bestämt ett förfarande för direktregistrering vid immaterialrättsmyndigheten. Det alternativet skulle också medföra kostnadsfördelar för medlemsstaterna.

- (25) Kommissionen bör, efter att ha granskat de uppgifter som lämnats av en medlemsstat, anta ett beslut om den medlemsstatens begäran om undantag som ger den rätt att använda sig förfarandet för direktregistrering. Vid granskningen av begäran bör kommissionen bedöma alla relevanta omständigheter, till exempel antalet befintliga skyddade produktnamn, antalet potentiellt intresserade producenter och producentgrupper i den berörda medlemsstaten, storleken på befolkningen i den berörda medlemsstaten, försäljningsvolymen, tillverkningskapaciteten och marknaderna för produkterna i fråga samt andra uppgifter som medlemsstaten anser vara relevanta som bevis på ett lågt intresse på nationell nivå. Det bör också vara möjligt för kommissionen att använda, till exempel, uppgifter som samlats in genom ett offentligt samråd, en marknadsundersökning eller marknadsanalys, eller skrivelser från relevanta yrkessammanslutningar eller andra relevanta officiella instanser för att fatta ett beslut. Kommissionen bör bibehålla rätten att ändra eller upphäva ett beslut om att ge medlemsstaten rätt att välja förfarandet för direktregistrering, om den berörda medlemsstaten inte längre uppfyller villkoren. Detta skulle exempelvis vara fallet om antalet direkta ansökningar som lämnats av sökande från den medlemsstaten på ett återkommande sätt över tid överstiger det ursprungliga antal som medlemsstaten beräknat.
- (26) Enligt ett sådant undantag bör förfarandena för registrering, ändring av produktspecifikationen och avregistrering hanteras direkt av immaterialrättsmyndigheten. I det avseendet bör immaterialrättsmyndigheten när så krävs få bistånd av de administrativa myndigheterna i den berörda medlemsstaten, genom att en enda nationell kontaktpunkt utses, särskilt när det gäller granskningen av ansökan. Den enda kontaktpunkten bör ha nödvändig sakkunskap och lokal kunskap om geografiska beteckningar. För att bistå immaterialrättsmyndigheten bör den enda kontaktpunkten ha rätt att rådgöra med experter som har produkt- eller sektorsspecifika kunskaper.
- (27) Tillämpningen av förfarandet för direktregistrering bör inte undanta medlemsstaterna från skyldigheten att utse en behörig myndighet för att utföra kontroller och vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de rättigheter som fastställs i denna förordning skyddas.
- (28) För att säkerställa ett effektivt och konsekvent beslutsfattande vad gäller ansökningar bör medlemsstatens behöriga myndighet utan oskäligt dröjsmål underrätta immaterialrättsmyndigheten om förfaranden vid nationella domstolar eller andra organ som rör ansökningar som lämnats in av den behöriga myndigheten till immaterialrättsmyndigheten, och om slutliga utgången av ett sådant förfarande. Av samma skäl bör den behöriga myndigheten hålla immaterialrättsmyndigheten informerad om alla nationella administrativa och rättsliga förfaranden mot beslut av den behöriga myndigheten som skulle kunna påverka registreringen av en geografisk beteckning.
- (29) Från och med den dag då en ansökan lämnas in av en medlemsstat till immaterialrättsmyndigheten bör medlemsstaterna kunna bevilja tillfälligt nationellt skydd av en geografisk beteckning i avvaktan på att unionsfasen har slutförts, förutsatt att detta inte påverkar den inre marknaden eller unionens handelspolitik. Tillfälligt nationellt skydd bör inte beviljas i händelse av direktregistrering.
- (30) För att göra det möjligt för aktörer vars intressen påverkas av registreringen av en geografisk beteckning att fortsätta att använda det registrerade namnet under en begränsad tid, bör immaterialrättsmyndigheten under en övergångsperiod bevilja ett särskilt undantag för användning av ett sådant namn. En sådan övergångsperiod skulle också kunna tillåtas i syfte att hantera tillfälliga svårigheter med det långsiktiga målet att säkerställa att alla producenter uppfyller kraven i produktspecifikationen. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om konflikter mellan geografiska beteckningar och varumärken bör det vara möjligt att fortsätta att använda namn som annars skulle strida mot skyddet av en geografisk beteckning, på vissa villkor och under en övergångsperiod.
- (31) Kommissionen bör i vissa särskilda fall kunna överta immaterialrättsmyndighetens befogenhet att fatta beslut om enskilda ansökningar, om begäranden om ändring av produktspecifikationen eller om begäranden om avregistrering. Alla medlemsstater eller immaterialrättsmyndigheten bör kunna begära att kommissionen utövar den rättigheten. Kommissionen bör också kunna agera på eget initiativ. Immaterialrättsmyndigheten bör under alla omständigheter fortsätta att ansvara för granskningen av ärendet och invändningen och bör på grundval av tekniska överväganden utarbeta ett utkast till kommissionens genomförandeakt.

- (32) För att den inre marknaden ska fungera väl är det viktigt att berörda producenter och andra aktörer, samt myndigheter och konsumenter, har snabb och enkel tillgång till relevant information om geografiska beteckningar.
- (33) För att undvika fragmentering av den inre marknaden och för att säkerställa öppenhet och enhetlighet i hela unionen är det nödvändigt att upprätta ett elektroniskt unionsregister över geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter (*unionsregistret*) som bör vara lättillgängligt för allmänheten i ett maskinläsbart format. Unionsregistret bör upprättas och underhållas av immaterialrättsmyndigheten, och den personal som krävs för driften av registret bör tillhandahållas av immaterialrättsmyndigheten. Möjligheten att använda befintliga databaser bör övervägas för att undvika att skapa onödiga administrativa bördor.
- (34) Unionen förhandlar med sina handelspartner om internationella avtal, även sådana som rör skydd av geografiska beteckningar. Skyddet av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter i unionen kan också härröra från sådana avtal, oberoende av den internationella registrering som föreskrivs enligt Genèveakten och det registreringsystem som fastställs i denna förordning. Det bör vara möjligt att i unionsregistret föra in geografiska beteckningar som är skyddade i unionen genom en internationell registrering enligt Genèveakten eller enligt internationella avtal med unionens handelspartner för att underlätta tillhandahållandet av information till allmänheten, öka insynen till gagn för konsumenterna och särskilt för att säkerställa att dessa geografiska beteckningar skyddas och att det kontrolleras hur de används. I sådana fall bör respektive namn föras in i unionsregistret som skyddade geografiska beteckningar.
- (35) Varje part som påverkas negativt av ett beslut av immaterialrättsmyndigheten bör ha rätt att överklaga beslutet inför överklagandenämnderna vid immaterialrättsmyndigheten (*överklagandenämnderna*). Beslut av överklagandenämnderna bör i sin tur kunna överklagas till Europeiska unionens tribunal, som har behörighet att ogiltigförklara eller ändra det överklagade beslutet.
- (36) En rådgivande nämnd bestående av experter från medlemsstaterna och kommissionen bör inrättas för att tillhandahålla nödvändig kunskap och expertis om vissa produkter, sektorer och lokala förhållanden som skulle kunna påverka resultatet av förfarandena enligt denna förordning. För att få den särskilda tekniska kunskap som är nödvändig för granskningen av enskilda ansökningar i varje steg i samband med förfarandena för registrering, inklusive invändningar, överklaganden eller andra förfaranden, bör avdelningen för geografiska beteckningar vid immaterialrättsmyndigheten eller överklagandenämnderna, på eget initiativ eller på begäran av kommissionen, ha möjlighet att samråda med den rådgivande nämnden. Det samrådet bör vid behov även omfatta ett allmänt yttrande om bedömning av kvalitetskriterier, fastställande av en produkts anseende, fastställande av ett namns generiska karaktär samt en bedömning av risken för förvirring hos konsumenterna. Den rådgivande nämndens yttrande bör inte vara bindande. Den rådgivande nämnden bör, när så är lämpligt, bjuda in experter på den berörda produktkategorin, däribland företrädare för regionerna och den akademiska världen. Förfarandet för utnämning av den rådgivande nämndens experter samt dess verksamhet bör specificeras i nämndens arbetsordning, som antas av styrelsen.
- (37) Geografiska beteckningar som är införda i unionsregistret bör skyddas i syfte att säkerställa att de används på tillbörligt sätt och för att förhindra metoder som kan vilsleda konsumenten, särskilt när det gäller jämförbara produkter. När det ska fastställas om produkter är jämförbara med en produkt som skyddas av en geografisk beteckning, bör hänsyn tas till alla relevanta faktorer. Dessa faktorer bör inkludera huruvida produkterna har gemensamma objektiva egenskaper, såsom produktionsmetod, fysiskt utseende och användning av samma råmaterial, de omständigheter under vilka produkterna används ur det relevanta marknadssegmentets synvinkel, huruvida produkterna ofta distribueras via samma kanaler och huruvida de omfattas av liknande saluföringsregler.
- (38) För att stärka skyddet av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och för att effektivt bekämpa förfälskning bör skyddet enligt denna förordning även gälla för domännamn på internet. Det är också viktigt att ta vederbörlig hänsyn till Trips-avtalet, särskilt artiklarna 22 och 23 däri, och till allmänna tull- och handelsavtalet,

som ingicks på unionens vägnar genom rådets beslut 94/800/EG ⁽¹⁾, inbegripet artikel V i det avtalet om fri transitering. För att bekämpa förfälskning mer effektivt inom ramen för det regelverket bör ett sådant skydd även gälla för varor som förs in i unionens tullområde utan att övergå till fri omsättning och som hänförs till särskilda tullförfaranden, såsom de förfaranden som avser transitering, lagring, särskild användning eller förädling.

- (39) Det bör säkerställas att användningen av en geografisk beteckning i namnet på en tillverkad produkt, i vilken produkten med den geografiska beteckningen ingår, som en del eller en komponent, sker i enlighet med tillbörliga affärsmetoder och inte exploaterar, försvagar eller urvattnar, och inte skadar anseendet hos, produkten med den geografiska beteckningen. Det bör krävas samtycke av producentgruppen eller den enskilda producenten av produkten med den geografiska beteckningen för sådan användning.
- (40) Generiska termer som liknar eller utgör en del av ett namn eller en term som skyddas av en geografisk beteckning bör behålla sin generiska status.
- (41) Homonyma beteckningar (*homonymer*) är namn som stavas eller uttalas på samma sätt men avser andra geografiska områden. Ett namn som helt eller delvis är en homonym till en geografisk beteckning som redan registrerats eller varit föremål för en ansökan bör inte registreras, såvida inte vissa omständigheter motiverar skydd av det med hänsyn till vikten av att behandla producenterna lika och vikten av att inte vilseleda konsumenterna i fråga om produktens verkliga geografiska ursprung. Homonymer som kan vilseleda konsumenten i fråga om produktens rätta identitet eller geografiska ursprung bör inte registreras som en geografisk beteckning.
- (42) Även om varumärken och geografiska beteckningar skiljer sig åt i fråga om art och syfte bör förhållandet mellan dem klargöras när det gäller kriterier för avslag av varumärkesansökningar, ogiltighetsförklaring av varumärken och samexistens mellan varumärken och geografiska beteckningar. Skyddet av geografiska beteckningar måste vägas mot skyddet av varumärken med ett renommé och välkända varumärken, särskilt mot bakgrund av den grundläggande rätten till egendom enligt artikel 17 i stadgan och de skyldigheter som följer av internationell rätt. Vid bedömningen av förhållandet mellan en geografisk beteckning och ett varumärke bör hänsyn tas till kontinuiteten i det skydd av en geografisk beteckning som fastställts genom registrering eller användning i en medlemsstat där den geografiska beteckningen omfattas av unionsskydd i enlighet med denna förordning, och till den eventuella prioritet som åberopas i en varumärkesansökan.
- (43) Producentgrupper spelar en viktig roll i ansökningsprocessen för registrering av geografiska beteckningar, liksom vid förfaranden för ändring av produktspecifikationen och för avregistrering. De bör förses med nödvändiga medel för att bättre identifiera och saluföra de egna produkternas särskilda egenskaper. Producentgruppernas roll bör därför specificeras.
- (44) Registreringsenheter för nationella toppdomäner som är etablerade i unionen och som erbjuder förfaranden för alternativ tvistlösning för att lösa tvister som rör registrering av domännamn bör säkerställa att sådana förfaranden också omfattar geografiska beteckningar. Efter ett lämpligt förfarande för alternativ tvistlösning eller domstolsförfarande bör det vara möjligt för registreringsenheter för nationella toppdomäner som är etablerade i unionen att upphäva eller överföra ett domännamn som är registrerat under en nationell toppdomän till den relevanta producentgruppen, om registreringen av domännamnet strider mot skyddet av en geografisk beteckning, om domännamnet används i ond tro eller om domännamnet har registrerats av innehavaren utan att den innehavaren har en rättighet avseende, eller ett legitimt intresse av, den geografiska beteckningen.

⁽¹⁾ Rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 23.12.1994, s. 1).

- (45) Kommissionen bör utvärdera möjligheten att inrätta ett informations- och varningssystem mot missbruk av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter inom domännamnssystemet och lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om sina viktigaste resultat. På grundval av resultatet av den utvärderingen bör kommissionen vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag för att inrätta ett sådant system.
- (46) Eftersom det unionssystem för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som införs genom denna förordning är nytt, är det viktigt att öka medvetenheten om detta initiativ bland konsumenter, producenter, särskilt mikroföretag samt små och medelstora företag, och myndigheter på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Av den anledningen bör medlemsstaterna, kommissionen, immaterialrättsmyndigheten och relevanta berörda parter uppmuntras att regelbundet genomföra kunskapsfrämjande verksamhet för att öka medvetenheten.
- (47) Den unionssymbol, beteckning och förkortning som gör det möjligt att identifiera registrerade geografiska beteckningar och de därmed förbundna unionsrättigheterna bör skyddas i unionen och tredjeländer, i syfte att säkerställa att de används för autentiska produkter och att konsumenterna inte vilseleds med avseende på produkternas egenskaper.
- (48) Användning av unionssymbolen, beteckningen och förkortningen på förpackningar för hantverks- och industriprodukter med en geografisk beteckning bör rekommenderas, också på webbplatser för onlineförsäljning, så att konsumenterna får bättre kännedom om dessa produkter och de garantier som hänger samman med dem och för att göra det lättare att identifiera dessa produkter på marknaden och därigenom underlätta kontroller. Användningen av unionssymbolen, beteckningen och förkortningen bör förbli frivillig när det gäller tredjeländers geografiska beteckningar.
- (49) För att säkerställa klarhet för konsumenterna och uppnå största möjliga samstämmighet när det gäller unionslagstiftningen om skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter, livsmedel, vin och spritdrycker bör den unionssymbol som används på förpackningar för hantverks- och industriprodukter med geografiska beteckningar vara identisk med den som fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 664/2014^(*) och som används på förpackningar för jordbruksprodukter, livsmedel, vin och spritdrycker med geografiska beteckningar.
- (50) Geografiska beteckningars mervärde bygger på konsumenternas förtroende. Detta förtroende kan endast vara väl underbyggt om registreringen av geografiska beteckningar åtföljs av ändamålsenliga och effektiva mekanismer för verifiering och kontroll. Konsumenterna bör kunna förvänta sig att alla geografiska beteckningar omfattas av robusta system för verifiering och kontroll, oavsett om produkterna har sitt ursprung i unionen eller ett tredjeland.
- (51) För att säkerställa att konsumenterna har förtroende för att hantverks- och industriprodukter som omfattas av en geografisk beteckning har de särskilda egenskaperna, bör producenterna omfattas av ett system på grundval av en producentens egenförsäkring där överensstämmelsen med produktspecifikationen verifieras innan och efter det att produkten släpps ut på marknaden. För kontrolländamål bör varje medlemsstat utse behöriga myndigheter för verifiering av överensstämmelse och övervakning. Det bör vara möjligt att ha en behörig myndighet som har utsetts för den nationella fasen och en annan behörig myndighet som utsetts för kontrollerna, om en medlemsstat beslutar detta. Respektive behöriga myndighet bör ha rätt att delegera vissa kontrolluppgifter till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer.

(*) Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 664/2014 av den 18 december 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 vad gäller fastställandet av unionssymboler för skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter och vad gäller vissa regler om ursprung, vissa procedurregler och vissa kompletterande övergångsbestämmelser (EUT L 179, 19.6.2014, s. 17).

- (52) Egenförsäkrän bör lämnas in av producenten till den behöriga myndighet som ansvarar för verifieringen av överensstämmelsen med produktspecifikationen. För att visa att kraven fortfarande uppfylls bör en sådan egenförsäkrän lämnas in vart tredje år. Producenterna bör åläggas att omedelbart lämna in en uppdaterad egenförsäkrän när det sker en sådan ändring av produktspecifikationen som påverkar den berörda produkten. Verifiering på grundval av egenförsäkrän bör inte innebära att producenterna inte kan få sina produkters överensstämmelse verifierad av tredje part. Sådan tredjepartsverifiering bör kunna komplettera en egenförsäkrän men inte ersätta den.
- (53) Egenförsäkrän bör ge den behöriga myndigheten alla nödvändiga uppgifter om produkten för att myndigheten ska kunna kontrollera dess överensstämmelse med produktspecifikationen. För att säkerställa att uppgifterna i egenförsäkrän är heltäckande bör en harmoniserad struktur fastställas för denna försäkrän. Producenten bör ta fullt ansvar för att säkerställa att uppgifterna i egenförsäkrän är fullständiga, konsekventa och korrekta och bör, utan att påverka skyddet av know-how och företagshemligheter, kunna tillhandahålla de belägg som krävs för att möjliggöra verifiering av dessa uppgifter.
- (54) Vid mottagandet av egenförsäkrän bör den behöriga myndigheten göra en granskning av egenförsäkrän som åtminstone omfattar en kontroll av att egenförsäkrän är fullständig och konsekvent. Uppenbara inkonsekvenser bör redas ut och uppgifter som saknas bör begäras från producenten. Om den behöriga myndigheten gör bedömningen att uppgifterna i egenförsäkrän är fullständiga och konsekventa och den inte har några andra reservationer i fråga om överensstämmelse, bör den behöriga myndigheten utfärda, eller förnya, ett officiellt certifikat om tillstånd att producera produkten med den geografiska beteckningen.
- (55) För att säkerställa överensstämmelsen med produktspecifikationen och för att kontrollera om de uppgifter som tillhandahållits i egenförsäkrän är korrekta bör den behöriga myndigheten med lämplig frekvens utföra kontroller av överensstämmelse på marknaden, även inom elektronisk handel, på grundval av en riskanalys och med beaktande av risken för bristande överensstämmelse, däribland bedrägliga eller vilseledande metoder.
- (56) Vid bristande överensstämmelse med produktspecifikationen bör den behöriga myndigheten vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de berörda producenterna rättar till situationen och förhindra ytterligare bristande överensstämmelse.
- (57) Som alternativ till verifieringsförfarandet på grundval av egenförsäkrän bör medlemsstaterna ha rätt att föreskriva ett verifieringsförfarande på grundval av verifiering av överensstämmelse genom en behörig myndighet eller en utsedd tredje part. Ett sådant verifieringsförfarande bör innefatta kontroller av överensstämmelsen med produktspecifikationen såväl innan som efter det att produkten har släppts ut på marknaden. Den behöriga myndigheten bör ha rätt att vid behov till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer delegera vissa kontrolluppgifter som rör kontroll av den berörda produktens geografiska ursprung eller produktionsprocess.
- (58) Europeiska standarder (*EN-standarder*) som utvecklats av Europeiska standardiseringskommittén (*CEN*) och internationella standarder som utvecklats av Internationella standardiseringsorganisationen (*ISO*) bör användas vid ackrediteringen av produktcertifieringsorganen och av organen själva i deras verksamhet. Ackrediteringen av dessa organ bör ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008⁽¹⁾. Produktcertifieringsorgan som är etablerade utanför unionen bör visa att de verkar i överensstämmelse med unionens eller internationellt erkända standarder på grundval av ett certifikat som utfärdats av ett organ som är en erkänd signatär av ett multilateralt avtal om erkännande från Internationella ackrediteringsforumet (*IAF*) eller medlem i International Laboratory Accreditation Cooperation (*ilac*). Fysiska personer bör ha den sakkunskap, utrustning och infrastruktur och de resurser som krävs för att utföra de kontrolluppgifter som har delegerats till dem. De bör ha lämpliga kvalifikationer och lämplig erfarenhet samt agera opartiskt och vara fria från intressekonflikter när de utför de kontrolluppgifter som har delegerats till dem.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

- (59) Medlemsstaterna och immaterialrättsmyndigheten bör offentliggöra information om behöriga myndigheter och om produktcertifieringsorgan och fysiska personer till vilka kontrolluppgifter har delegerats för att säkerställa öppenhet och att göra det möjligt för intresserade parter att kontakta dem.
- (60) Övervakningen av användningen av geografiska beteckningar på marknaden är viktig för att förhindra bedrägliga och vilseledande metoder, så att det säkerställs att producenter av produkter med en geografisk beteckning blir skäligen belönade för mervärdet hos produkter som bär geografiska beteckningar och att personer som gör intrång i de rättigheter som är knutna till geografiska beteckningar hindras från att sälja produkter som inte uppfyller kraven. Medlemsstaterna bör därför utse behöriga myndigheter för att övervaka marknaden för att upptäcka eventuella missbruk av geografiska beteckningar och för att utföra kontroller på grundval av en riskanalys. Om missbruk av en geografisk beteckning upptäcks, bör den relevanta behöriga myndigheten vidta lämpliga administrativa och rättsliga åtgärder för att förhindra eller stoppa användning av namn på produkter eller tjänster som strider mot skyddet av en registrerad geografisk beteckning, om dessa produkter produceras eller saluförs, eller om dessa tjänster tillhandahålls eller saluförs, på deras territorium. Det bör vara möjligt att låta dessa myndigheter vara desamma som de myndigheter som utsetts för att verifiera överensstämmelse med produktspecifikationen. Det bör vara möjligt att låta sådan övervakning skötas av myndigheter som utför produktkontroller eller kontroller på marknaden i andra sammanhang, till exempel tullkontroller, marknadskontroll och brottsbekämpning.
- (61) De åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG ⁽¹⁶⁾ är tillämpliga på alla intrång i immateriella rättigheter, inbegripet rättigheter avseende en geografisk beteckning. Därutöver fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 ⁽¹⁷⁾ villkor och förfaranden för tullmyndigheternas ingripande när varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet, inbegripet en rättighet avseende en geografisk beteckning, är eller borde ha varit föremål för tullövervakning eller tullkontroller inom unionens tullområde. På samma sätt fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 386/2012 ⁽¹⁸⁾ immaterialrättsmyndighetens uppgifter och verksamhet i samband med säkerställande av skydd för immateriella rättigheter, inbegripet främjande av samarbete med och mellan relevanta myndigheter i medlemsstaterna.
- (62) För att den inre marknaden ska fungera väl är det viktigt att producenterna snabbt och enkelt kan visa att de har tillstånd att använda ett namn som skyddas som en geografisk beteckning, till exempel vid tullkontroller eller marknadsinspektioner, eller på affärspartners eller konsumenters begäran. I detta syfte bör de använda ett officiellt certifikat om tillstånd att producera produkten med en geografisk beteckning, som ställts till deras förfogande.
- (63) Eftersom det kontrollsystem som fastställs i denna förordning bygger på ett offentlig-privat tillvägagångssätt, bör producenterna själva också bidra till skyddet av geografiska beteckningar. De bör utföra kontroller av överensstämmelse för att verifiera att produkten överensstämmer med produktspecifikationen åtföljda av, beroende på vad som är tillämpligt, interna kontroller av överensstämmelse som hanteras och organiseras av den relevanta producentgruppen. Producenterna bör dessutom uppmuntras att stödja myndigheterna i övervakningen av användningen av geografiska beteckningar på marknaden. Producenterna bör också uppmuntras att underrätta de behöriga myndigheterna om varje fall av bristande överensstämmelse eller eventuella intrång.
- ⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 157, 30.4.2004, s. 45).
- ⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 (EUT L 181, 29.6.2013, s. 15).
- ⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 386/2012 av den 19 april 2012 om tilldelning till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller) av uppgifter i samband med säkerställande av skydd för immateriella rättigheter, inbegripet sammanförande av företrädare för offentlig och privat sektor i ett europeiskt observatorium avseende intrång i immateriella rättigheter (EUT L 129, 16.5.2012, s. 1).

- (64) För att stärka skyddet av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och mer effektivt bekämpa förfälskning bör skyddet enligt denna förordning gälla både i offline- och onlinemiljön, inbegripet domännamn på internet. Förmedlingstjänster, särskilt onlineplattformar, används i allt högre grad för försäljning av produkter, även produkter med en geografisk beteckning. I detta avseende bör information i samband med reklam för samt främjande och försäljning av varor som strider mot skyddet av geografiska beteckningar enligt denna förordning anses vara olagligt innehåll i den mening som avses i artikel 3 h i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065⁽¹⁹⁾ och bör omfattas av skyldigheter och åtgärder enligt den förordningen.
- (65) Medlemsstaterna bör föreskriva effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner som syftar till att avskräcka producenter av produkter med en geografisk beteckning från eventuellt bedrägligt förfarande och personer från att göra intrång i geografiska beteckningar.
- (66) Med tanke på att produktionsleden för en produkt med en geografisk beteckning kan äga rum i mer än en medlemsstat och att produkter som produceras i en medlemsstat kan säljas i en annan medlemsstat, bör administrativt bistånd och samarbete mellan medlemsstaterna säkerställas för att möjliggöra ändamålsenliga och effektiva kontroller samt efterlevnad av skyddet.
- (67) Unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten styrs av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753⁽²⁰⁾. Vissa bestämmelser i den förordningen bör ändras för att säkerställa överensstämmelse med avseende på inrättandet av ett unionssystem för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, i enlighet med den här förordningen. I detta sammanhang bör immaterialrättsmyndigheten agera som unionens behöriga myndighet när det gäller geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter enligt Genèveakten. De bestämmelser i förordning (EU) 2019/1753 som är tillämpliga på geografiska beteckningar som inte omfattas av den unionsrätt som reglerar systemet för skydd av geografiska beteckningar för jordbruksprodukter bör därför ändras så att de anpassas till den här förordningen.
- (68) På motsvarande sätt bör förordning (EU) 2017/1001 ändras för att säkerställa överensstämmelse i förhållande till den här förordningen. De uppgifter som immaterialrättsmyndigheten enligt den här förordningen tilldelas när det gäller administration och främjande av geografiska beteckningar bör läggas till i den förteckning över immaterialrättsmyndighetens uppgifter som fastställs i artikel 151 i förordning (EU) 2017/1001.
- (69) För de uppgifter som tilldelas immaterialrättsmyndigheten enligt denna förordning bör unionens samtliga officiella språk vara immaterialrättsmyndighetens språk. När det gäller ansökningar, begäranden om ändring av produktspecifikationen och begäranden om avregistrering som lämnats in av sökanden från tredjeländer bör immaterialrättsmyndigheten godta bestyrkta översättningar av handlingar och information till ett av unionens officiella språk. När så är lämpligt bör immaterialrättsmyndigheten ha möjlighet att använda verifierade maskinöversättningar.
- (70) Medlemsstaterna bör ha möjlighet att ta ut en avgift för att täcka kostnaderna för förvaltningen av systemet för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. I detta sammanhang bör medlemsstaterna ta hänsyn till situationen för mikroföretag samt små och medelstora företag. Immaterialrättsmyndigheten bör inte ta ut någon avgift för ansökningar som lämnas in av medlemsstaternas behöriga myndigheter efter det att den nationella fasen av registreringsförfarandet har slutförts. Immaterialrättsmyndigheten bör dock ta ut en avgift för förfarandet för direktregistrering med tanke på att det förfarandet skapar mer arbete för immaterialrättsmyndigheten än handläggningen av ansökningar som redan har granskats i den nationella fasen. Immaterialrättsmyndigheten bör också ta ut avgifter för förfaranden enligt denna förordning som avser tredjeländers geografiska beteckningar och för överklaganden.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (EUT L 271, 24.10.2019, s. 1).

- (71) Avgifter eller pålagor för kontroll och verifiering bör täcka men inte överstiga de kostnader, inklusive allmänna omkostnader, som de behöriga myndigheter som utför kontrollerna har haft. De allmänna omkostnaderna kan omfatta kostnader för den organisation och det stöd som krävs för planeringen och utförandet av kontrollerna och i tillämpliga fall anlitandet av produktcertifieringsorgan eller fysiska personer. Ingen avgift bör tas ut för inlämnandet av egenförsäkran och handläggningen av denna.
- (72) De nödvändiga kostnaderna för upprättandet av det it-system som avses i denna förordning, nämligen det digitala systemet för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten på elektronisk väg, unionsregistret och den digitala portalen, bör finansieras genom immaterialrättsmyndighetens ackumulerade budgetöverskott. De driftskostnader som uppstår till följd av de uppgifter som immaterialrättsmyndigheten genom denna förordning anförtros bör täckas av immaterialrättsmyndighetens driftsbudget.
- (73) Det digitala systemet för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten på elektronisk väg bör omfatta ett front office och ett backoffice och möjliggöra smidig anslutning, gränssnitt och integration med nationella myndigheters it-system, unionsregistret och Wipos it-system för förvaltning av Genèveakten. Unionsregistret bör ha liknande utseende och åtminstone samma funktioner som unionsregistret över geografiska beteckningar för vin, livsmedel och jordbruksprodukter.
- (74) I syfte att ändra eller komplettera vissa icke väsentliga delar av denna förordning bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på i) att ytterligare specificera kraven med avseende på den dokumentation som ska åtfölja ansökan, ii) att förteckna vad som ytterligare ska ingå i den åtföljande dokumentation som ska lämnas in, iii) att fastställa kriterierna för förfarandet för direktregistrering, iv) att fastställa förfaranden och villkor för utarbetande och inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten, v) att specificera överklagandeskrivelsens innehåll och förfarandet för inlämnande och prövning av ett överklagande, vi) att specificera innehållet i och formen för överklagandenämndens beslut samt vii) att ändra uppgifterna och kraven när det gäller standardmallen för egenförsäkran. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽²⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (75) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att i) fastställa regler som begränsar de uppgifter som ingår i produktspecifikationen om en sådan begränsning är nödvändig för att undvika allt för omfattande ansökningar, ii) fastställa regler om formen för produktspecifikationen, iii) fastställa formatet för och presentationen online av den åtföljande dokumentationen, iv) fastställa närmare regler om förfarandena för utarbetande och inlämnande av direkta ansökningar, v) fastställa närmare regler om förfarandet och formen för och presentationen av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten, inklusive när det gäller ansökningar som rör mer än ett nationellt territorium, vi) fastställa regler om inlämnande av invändningen och specificering av formatet för och presentationen online av den motiverade invändningen, vii) fastställa regler om inlämnande av meddelanden med synpunkter och fastställa deras format och presentation online, viii) beslut i de fall då kommissionen från immaterialrättsmyndigheten övertar befogenheten att fatta beslut om en ansökan, ix) fastställa närmare regler om förfarandet och mallen för och presentationen av en begäran om en unionsändring av produktspecifikationen, och om förfarandet och mallen för standardändringar och hur sådana ändringar ska meddelas till immaterialrättsmyndigheten, x) fastställa närmare regler om förfarandet och formen för avregistreringen och om presentationen av begärandena om avregistrering, xi) fastställa it-strukturen för och presentationen av unionsregistret, xii) ange formatet för och presentationen online av utdrag ur unionsregistret, xiii) ange de tekniska egenskaperna för unionssymbolen och beteckningen samt reglerna om deras användning på produkter som saluförs med en registrerad geografisk beteckning, inbegripet reglerna om vilka språkversioner som ska användas, xiv) ange vad för slags information som ska utbytas samt metoderna för

⁽²⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

informationsutbyte för kontrolländamål, och xv) fastställa beloppen för de avgifter som immaterialrättsmyndigheten ska ta ut och hur de ska betalas eller, när det gäller avgiften för överklagande till överklagandenämnderna, återbetalas. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽²⁾.

- (76) Det nuvarande skyddet av geografiska beteckningar på nationell nivå bygger på olika regleringsstrategier. Att det finns två parallella system på unionsnivå och nationell nivå medför en risk för förvirring hos konsumenter och producenter. Att ersätta nationella system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter med ett unionsregelverk skulle skapa rättssäkerhet, minska den administrativa bördan för nationella myndigheter, säkerställa rättvis konkurrens mellan producenterna av produkter med sådana geografiska beteckningar samt förutsägbara och relativt låga kostnader samt stärka produkternas trovärdighet i konsumenternas ögon. Därför bör de nationella systemen för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter upphöra tolv månader efter den dag då denna förordning börjar tillämpas. Det bör vara möjligt att förlänga det skydd som beviljas enligt dessa nationella system fram till dess att registreringen av de nationella geografiska beteckningar som identifierats av de berörda medlemsstaterna har slutförts. Vissa medlemsstater, särskilt de som är parter i Lissabonöverenskommelsen om skydd för ursprungs-beteckningar och deras internationella registrering, har enligt den överenskommelsen registrerat geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. De har också beviljat skydd enligt den överenskommelsen för tredjeländers geografiska beteckningar. Förordning (EU) 2019/1753 bör därför ändras för att möjliggöra fortsatt skydd av dessa geografiska beteckningar.
- (77) Eftersom det krävs viss tid för att säkerställa att ramen för en korrekt tillämpning av denna förordning finns på plats för skapandet av ett unionsövergripande och internationellt system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter bör denna förordning börja tillämpas efter utgången av en rimlig period efter det att den har antagits. Vissa bestämmelser om undantag från den nationella fasen, den rådgivande nämnden, inrättandet av it-systemet och delegeringen av befogenheter till kommissionen bör dock tillämpas från och med dagen för denna förordnings ikraftträdande.
- (78) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns särskilt i stadgan. Denna förordning bör därför tolkas och tillämpas i enlighet med dessa rättigheter och principer, inbegripet rätten till skydd av personuppgifter, näringsfriheten och rätten till egendom, däribland immateriell äganderätt.
- (79) Eftersom målet för denna förordning, det vill säga skapandet av ett unionssystem för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av denna förordnings omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att nå det målet.
- (80) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den 2 juni 2022 ⁽³⁾.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ EUT C 258, 5.7.2022, s. 5.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

I denna förordning fastställs regler om

- a) registrering och skydd av samt kontroller avseende geografiska beteckningar som avser hantverks- och industriprodukter med en viss kvalitet, ett visst anseende eller andra egenskaper som har samband med deras geografiska ursprung, och
- b) geografiska beteckningar som är införda i det internationella register som upprättats enligt Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (*Genèveakten*), som förvaltas av Världspanorganisationen för den intellektuella äganderätten (*Wipo*).

Artikel 2

Mål

Genom denna förordning inrättas ett unionssystem för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, särskilt genom bestämmelser om

- a) nödvändiga uppgifter, rättigheter och ansvar för producenter som ska förvalta geografiska beteckningar, inklusive som svar på samhällets krav på hållbara produkter,
- b) enkel och effektiv registrering av geografiska beteckningar med hänsyn till lämpligt skydd av immateriella rättigheter,
- c) skapande av mervärde genom att man bidrar till rättvis konkurrens på marknaden,
- d) tillförlitlig information och en garanti för konsumenten om äktheten hos produkter med en geografisk beteckning,
- e) ändamålsenliga kontroller och säkerställande av skydd avseende geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och saluföring av hantverks- och industriprodukter i hela unionen, inklusive inom elektronisk handel, samtidigt som den inre marknads integritet säkerställs,
- f) lokal ekonomisk utveckling som bidrar till skyddet av know-how och det gemensamma kulturarvet.

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på hantverks- och industriprodukter.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på jordbruksprodukter eller livsmedel som avses i förordning (EU) nr 1151/2012, på viner som avses i förordning (EU) nr 1308/2013 eller på spritdrycker som avses i förordning (EU) 2019/787.
3. Registrering och skydd av geografiska beteckningar enligt denna förordning påverkar inte producenters skyldighet att följa unionsrätten, särskilt de som avser utsläppande av produkter på marknaden, produktmärkning, produktsäkerhet, konsumentskydd och marknadskontroll.

4. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 ⁽²⁴⁾ är inte tillämpligt på de geografiska beteckningar som skyddas enligt denna förordning.

Artikel 4

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. hantverks- och industriprodukter:
 - a) produkter som produceras antingen helt för hand eller med hjälp av manuella eller digitala verktyg eller mekaniska verktyg, förutsatt att det manuella arbetet är en viktig aspekt av den färdiga produkten, eller
 - b) produkter som produceras på ett standardiserat sätt, inbegripet serieproduktion och med hjälp av maskiner.
2. *producent*: en aktör som deltar i ett eller flera produktionsled för hantverks- och industriprodukter.
3. *producentgrupp*: en sammanslutning, oberoende av dess juridiska form, som främst består av producenter som arbetar med samma produkt.
4. *produktionsled*: alla produktionssteg, inbegripet tillverkning, bearbetning, framställning, utvinning, skärning eller beredning, tills produkten är i en form så att den kan släppas ut på marknaden.
5. *traditionell*: när det gäller en produkt som har sitt ursprung i ett geografiskt område, att det finns påvisad historisk användning av producenter i ett samhälle under en period som medger ett generationsskifte.
6. generisk term:
 - a) ett produktnamn som, även om det har samband med den ort, den region eller det land där produkten ursprungligen producerades eller salufördes, har blivit det namn som allmänt används för produkten i unionen,
 - b) en gemensam term i unionen som beskriver typ av produkt eller produktattributen, eller
 - c) en term som inte avser en specifik produkt.
7. *produktcertifieringsorgan*: ett organ, oberoende av dess juridiska form, som anförtros uppgiften att intyga att produkter med en geografisk beteckning överensstämmer med produktspecifikationen.
8. *egenförsäkran*: dokument i en harmoniserad mall, enligt vad som anges i bilaga I, i vilket producenter, som kan företrädas av en bemyndigad företrädare, på eget ansvar anger att produkten överensstämmer med motsvarande produktspecifikation och att alla nödvändiga kontroller för ett korrekt fastställande av överensstämmelse har utförts för att visa för medlemsstaternas behöriga myndigheter att den geografiska beteckningen används på ett lagligt sätt.
9. *immaterialrättsmyndigheten*: Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001.
10. *meddelande med synpunkter*: en skriftlig anmärkning som inges till immaterialrättsmyndigheten i vilken felaktigheter i ansökan påpekas utan att användningsförfarandet inleds.
11. *särskilt nationellt skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter*: en immateriell rättighet enligt nationell, regional eller lokal rätt som särskilt skyddar namn på hantverks- och industriprodukter med en viss kvalitet, ett visst anseende eller andra egenskaper som har samband med deras geografiska ursprung, med undantag för varumärken.

⁽²⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

Artikel 5

Skydd av personuppgifter

1. Kommissionen och immaterialrättsmyndigheten ska anses vara personuppgiftsansvariga i den mening som avses i artikel 3.8 i förordning (EU) 2018/1725 i samband med behandling av personuppgifter i de förfaranden för vilka de är behöriga i enlighet med den här förordningen.
2. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska anses vara personuppgiftsansvariga i den mening som avses i artikel 4.7 i förordning (EU) 2016/679 i samband med behandling av personuppgifter i de förfaranden för vilka de är behöriga i enlighet med den här förordningen.

Artikel 6

Krav på geografiska beteckningar

1. För att namnet på en hantverks- eller industriprodukt ska vara berättigat till skydd som en geografisk beteckning ska produkten uppfylla följande krav:
 - a) Produkten ska ha sitt ursprung i en viss ort, region eller ett visst land.
 - b) Produktens särskilda kvalitet, anseende eller andra egenskaper ska i allt väsentligt kunna tillskrivas det geografiska ursprunget.
 - c) Minst ett av produktionsleden för produkten ska äga rum i det avgränsade geografiska området.
2. Produkter som strider mot allmän ordning ska inte kunna omfattas av en skyddad geografisk beteckning.

AVDELNING II

REGISTRERING AV GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

Kapitel 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 7

Registreringsförfarande

1. Registreringsförfarandet ska bestå av två faser. Den första fasen ska äga rum på nationell nivå i enlighet med artiklarna 12–16. Den andra fasen ska äga rum på unionsnivå i enlighet med artiklarna 21–30.
2. Genom undantag från punkt 1 i denna artikel får medlemsstaterna begära ett undantag, i enlighet med artikel 19, från den nationella fasen av registreringsförfarandet. I sådana fall ska ansökningar om registrering lämnas in direkt till immaterialrättsmyndigheten.
3. Alla administrativa bördor i samband med registreringsförfarandet ska begränsas till ett minimum.

Artikel 8

Sökande

1. En ansökan om registrering av geografiska beteckningar (*ansökan*) ska lämnas in av en producentgrupp.

2. Genom undantag från punkt 1 ska en enskild producent anses vara en sökande om följande villkor är uppfyllda:
 - a) Personen i fråga ska vara den enda producent som är beredd att lämna in en ansökan.
 - b) Det berörda geografiska området ska avse en viss del av ett territorium, oberoende av fastighetsgränser, och ha egenskaper som skiljer sig väsentligt från angränsande geografiska områdens, eller produkten ska ha andra egenskaper än produkter som produceras i angränsande geografiska områden.
3. Lokala eller regionala enheter i den medlemsstat från vilken producentgruppen eller den enskilda producenten härrör ska ha rätt att bistå vid utarbetandet av ansökan och det tillhörande förfarandet.
4. En lokal eller regional myndighet, utom de myndigheter som avses i artiklarna 12.1 och 50.1, som utsetts av en medlemsstat, eller en privat enhet som utsetts av en medlemsstat får anses vara sökande i den mening som avses i punkt 1 i den här artikeln. Skälen för detta utseende ska anges i ansökan.
5. När det gäller en produkt som har sitt ursprung i ett gränsöverskridande geografiskt område får flera sökande från olika medlemsstater, från medlemsstater och tredjeländer eller från tredjeländer lämna in en gemensam ansökan om registrering av en geografisk beteckning för en sådan produkt.

Artikel 9

Produktspecifikation

1. För att namnet på en hantverks- eller industriprodukt ska skyddas som en geografisk beteckning ska produkten överensstämma med produktspecifikationen, som visar att samtliga krav i *artikel 6.1* är uppfyllda. Produktspecifikationen ska vara objektiv och icke-diskriminerande och ska ange de produktionsled som äger rum i det avgränsade geografiska området.

Produktspecifikationen ska innehålla följande uppgifter:

- a) Det namn som ska skyddas som en geografisk beteckning, vilket får vara ett geografiskt namn på den plats där produkten produceras eller ett namn som används inom ramen för handeln eller i vardagsspråket för att beskriva eller hänvisa till produkten i det avgränsade geografiska området.
- b) Typ av produkt.
- c) En beskrivning av produkten och, när så är lämpligt, råvarorna.
- d) En närmare beskrivning av det avgränsade geografiska område som avses i *artikel 6.1* a och uppgifter som fastställer sambandet mellan det geografiska området och en viss kvalitet, ett visst anseende eller en annan egenskap hos produkten, i enlighet med vad som avses i *artikel 6.1* b.
- e) Belägg för att produkten har sitt ursprung i det avgränsade geografiska område som anges i *artikel 6.1* a och c, däribland genom att de produktionsled anges som äger rum i det avgränsade geografiska området.
- f) En beskrivning av produktionsmetoderna och, när så är lämpligt, de traditionella och specifika metoder som används.
- g) Uppgifter om förpackning om sökanden beslutar att förpackningen måste äga rum i det avgränsade geografiska området, varvid sökanden ska ange tillräckliga produktspecifika skäl till att förpackningen måste äga rum i det området.
- h) Eventuella särskilda märkningsregler för produkten.
- i) Angivande av varje enskilt produktionsled som utförs av en eller flera producenter i en annan medlemsstat eller ett annat tredjeland än den medlemsstat eller det tredjeland där namnet på produkten har sitt ursprung och eventuella särskilda bestämmelser för verifiering av överensstämmelse i detta hänseende.

- j) Andra krav om sådana föreskrivs av medlemsstaterna eller av en producentgrupp, beroende på vad som är tillämpligt, och förutsatt att dessa krav är objektiva, icke-diskriminerande och förenliga med unionsrätten och nationell rätt.
2. Kommissionen får anta genomförandeakter som fastställer regler för begränsning av de uppgifter som ingår i den produktspecifikation som avses i punkt 1 i denna artikel om en sådan begränsning är nödvändig för att undvika alltför omfattande ansökningar, samt som fastställer regler om formen för produktspecifikationen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 10

Sammanfattande dokument

1. Det sammanfattande dokument som ska ingå i ansökan i enlighet med *artikel 13.2 b* ska upprättas med hjälp av standardmallen i bilaga II. Det ska innehålla följande uppgifter:
 - a) Det namn som ska skyddas som en geografisk beteckning.
 - b) Typ av produkt.
 - c) En beskrivning av produkten och, när så är lämpligt, information om förpackning och märkning.
 - d) En kortfattad beskrivning av hur det geografiska området avgränsas.
 - e) En beskrivning av det samband mellan produkten och det geografiska område som avses i *artikel 6.1* inklusive, när så är lämpligt, de specifika delar av produktbeskrivningen eller produktionsmetoden som styrker detta samband.
2. Om sökanden är ett mikroföretag eller ett litet eller medelstort företag eller en producentgrupp som endast består av mikroföretag, små eller medelstora företag ska den behöriga myndighet som utsetts i enlighet med *artikel 12.1* i den medlemsstat från vilken producentgruppen eller den enskilda producenten härrör sträva efter att, på begäran av sökanden och utan att det påverkar beslutet om ansökan, bistå vid utarbetandet av det sammanfattande dokumentet i enlighet med sin administrativa praxis.

När det gäller gränsöverskridande ansökningar ska den behöriga myndigheten i någon av de berörda medlemsstaterna anses vara en behörig myndighet i den mening som avses i första stycket.

Om en medlemsstat beslutar att använda det förfarande för direktregistrering som avses i *artikel 20* ska immaterialrättsmyndigheten, i nära samarbete med den enda kontaktpunkt som utsetts enligt *artikel 19.5*, sträva efter att bistå sökanden i utarbetandet av det sammanfattande dokumentet.

Eventuellt bistånd från myndigheter eller från immaterialrättsmyndigheten enligt denna punkt ska inte påverka sökandens ansvar för det sammanfattande dokumentet.

Artikel 11

Dokumentation som åtföljer ansökan

1. Den dokumentation som åtföljer ansökan (*åtföljande dokumentation*) ska innehålla följande:
 - a) Sökandens namn och kontaktuppgifter.
 - b) Namn på och kontaktuppgifter för den behöriga myndighet som utsetts i enlighet med *artikel 50.1* och, i tillämpliga fall, för det produktcertifieringsorgan eller den fysiska person som verifierar överensstämmelsen med den produktspecifikation som avses i artiklarna 51.5 b, 52.1 b och 53 b.

- c) Information om begränsningar av användningen eller skyddet av den geografiska beteckningen samt eventuella övergångsåtgärder som sökanden eller den nationella behöriga myndigheten föreslår, särskilt till följd av den nationella behöriga myndighetens granskning av ansökan och eventuella invändningar.
 - d) All annan information som anses vara relevant av medlemsstaten eller av sökanden.
2. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med *artikel 69* för att komplettera denna förordning genom att ytterligare specificera de krav som avses i punkt 1 i den här artikeln.
 3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med *artikel 69* för att ändra denna förordning genom att förteckna vad som ytterligare ska ingå i den åtföljande dokumentation som ska lämnas in.
 4. Kommissionen får anta genomförandeakter som specificerar formatet för och presentationen online av den åtföljande dokumentationen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Kapitel 2

Nationell fas

Avsnitt 1

Förfaranden på nationell nivå

Artikel 12

Utseende av behörig myndighet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel eller av *artikel 19* ska varje medlemsstat utse en behörig myndighet för den nationella fasen av förfarandet för registrering av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

Denna behöriga myndighet ska också ansvara för den nationella fasen av de förfaranden som avser ändring av produktspecifikationen eller avregistrering.

2. Två eller fler medlemsstater får komma överens om att den behöriga myndigheten i en av dessa medlemsstater ska ansvara för den nationella fasen av de förfaranden som avses i punkt 1, inbegripet inlämning av ansökan till immaterialrättsmyndigheten, även på den andra medlemsstatens eller de andra medlemsstaternas vägnar.

3. Medlemsstaterna ska senast den 1 december 2025 informera kommissionen och immaterialrättsmyndigheten om namnen på och adresserna till de behöriga myndigheter som utsetts enligt punkt 1 och ska hålla denna information uppdaterad. Senast vid samma tidpunkt ska de informera kommissionen och immaterialrättsmyndigheten om de beslutar att varaktigt samarbeta med varandra när det gäller den nationella fasen av förfarandena som föreskrivs i punkt 2.

Artikel 13

Inlämnande av ansökan

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 12.2 och 20.1 ska en ansökan om registrering av en geografisk beteckning för en produkt som har sitt ursprung i unionen lämnas in till den behöriga myndigheten i den medlemsstat i vilken produkten har sitt ursprung.

2. Ansökan ska innehålla

- a) den produktspecifikation som avses i *artikel 9*,

- b) det sammanfattande dokument som avses i artikel 10, och
 - c) den åtföljande dokumentation som avses i artikel 11.
3. Den behöriga myndigheten ska tillåta att sökande lämnar in sina ansökningar på elektronisk väg.

Artikel 14

Den behöriga myndighetens granskning av ansökan

1. Den behöriga myndigheten ska granska ansökan med hjälp av ändamålsenliga och transparenta mekanismer för att verifiera att den uppfyller de krav som avses i artiklarna 6 och 8 och att den innehåller den information som krävs enligt artiklarna 9, 10 och 11.
2. Om den behöriga myndigheten kommer fram till att ansökan är ofullständig eller felaktig ska den ge sökanden möjlighet att komplettera eller korrigera den inom en fastställd tidsfrist.
3. Om den behöriga myndigheten efter granskning av ansökan kommer fram till att denna inte uppfyller kraven enligt artiklarna 6 och 8 eller inte innehåller den information som krävs enligt artiklarna 9, 10 och 11 ska myndigheten avslå ansökan. I övriga fall ska den inleda det nationella invändningsförfarande som avses i artikel 15.

Artikel 15

Nationellt invändningsförfarande

1. Efter den granskning som avses i artikel 14.1 ska den behöriga myndigheten genomföra ett nationellt invändningsförfarande. Detta förfarande ska föreskriva att ansökan ska offentliggöras och att varje person som har ett legitimt intresse och som är etablerad eller bosatt i den medlemsstat som ansvarar för den nationella registreringsfasen eller i de medlemsstater från vilka den berörda produkten härrör (*nationell invändare*) får lämna in en invändning mot ansökan till den behöriga myndigheten inom minst två månader från offentliggörandet av ansökan. Medlemsstaterna ska fastställa de detaljerade formerna för det invändningsförfarandet.
2. Om den behöriga myndigheten anser att invändningen kan tas upp till prövning ska den inom två månader från det att invändningen togs emot uppmana den nationella invändaren och sökanden att inleda samråd, vilka ska pågå under en skälig tidsperiod på högst tre månader med målsättning att nå en uppgörelse i godo. Den behöriga myndigheten får när som helst under den tidsperioden, på gemensam begäran av den nationella invändaren och sökanden, förlänga den tidsfristen med högst tre månader. Resultatet av dessa samråd, inklusive eventuella överenskomna ändringar av ansökan, ska meddelas den behöriga myndigheten av sökanden.
3. En invändning ska baseras på en eller flera av följande grunder:
- a) Den föreslagna geografiska beteckningen uppfyller inte de krav för skydd som fastställs i denna förordning.
 - b) Registreringen av den föreslagna geografiska beteckningen skulle strida mot artikel 42, 43 eller 44.2.
 - c) Registreringen av den föreslagna geografiska beteckningen skulle äventyra överlevnaden för ett identiskt eller liknande namn som används inom ramen för handeln eller för ett varumärke eller överlevnaden för produkter som lagligen har saluförts under minst fem år före det offentliggörande som avses i punkt 1.

Artikel 16

Beslut under den nationella fasen

1. Om den behöriga myndigheten efter att ha granskat ansökan och bedömt resultaten av invändningsförfarandet, i tillämpliga fall inklusive eventuella överenskomna ändringar i ansökan, anser att kraven i denna förordning är uppfyllda ska den fatta ett positivt beslut utan oskäligt dröjsmål och lämna in ansökan enligt artikel 22.1 till immaterialrättsmyndigheten. Om den behöriga myndigheten anser att kraven i denna förordning inte är uppfyllda ska den avslå ansökan.
2. Den behöriga myndigheten ska göra sitt beslut allmänt tillgängligt. Den ska elektroniskt offentliggöra den produktspecifikation som ligger till grund för dess positiva beslut.
3. Varje part som har ett legitimt intresse ska ha rätt att överklaga det beslut som fattats enligt punkt 1.

Artikel 17

Förfarandenas effektivitet

När det gäller artiklarna 14, 15 och 16 ska medlemsstaterna föreskriva effektiva, förutsägbara och snabba administrativa förfaranden. Information om dessa förfaranden, inklusive eventuella tillämpliga tidsfrister och förfarandenas totala längd, ska vara allmänt tillgänglig. Medlemsstaterna, kommissionen och immaterialrättsmyndigheten ska samarbeta inom den rådgivande nämnd som inrättats i enlighet med artikel 34 (den rådgivande nämnden) för att utbyta bästa praxis i syfte att främja dessa förfarandens effektivitet.

Artikel 18

Tillfälligt nationell skydd

1. En medlemsstat får bevilja tillfälligt nationellt skydd för en geografisk beteckning med verkan från och med den dag då ansökan lämnades in till immaterialrättsmyndigheten.
2. Det tillfälliga nationella skyddet ska upphöra att gälla den dag då ett beslut om ansökan antas eller den dag då ansökan återkallas.
3. Om den geografiska beteckningen inte registreras enligt denna förordning ska den berörda medlemsstaten bära hela ansvaret för konsekvenserna av ett sådant tillfälligt nationellt skydd.
4. Åtgärder som medlemsstaterna vidtar i enlighet med denna artikel ska endast ha verkan nationellt. Sådana åtgärder får inte påverka unionens inre marknad eller den internationella handeln.

Avsnitt 2

Undantag och direktregistrering

Artikel 19

Undantag från den nationella fasen

1. Kommission ges befogenhet att bevilja en medlemsstat ett undantag från skyldigheten i avsnitt 1 att utse en behörig myndighet och handlägga ansökningar på nationell nivå, om medlemsstaten senast den 30 november 2024 överlämnar följande till kommissionen:
 - a) Bevis för att den berörda medlemsstaten inte har något särskilt nationellt skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

- b) En begäran om ett sådant undantag, tillsammans med en bedömning som visar att det lokala intresset av att skydda hantverks- och industriprodukter med en geografisk beteckning är lågt.
2. Kommissionen får begära ytterligare information från medlemsstaten innan den antar ett beslut om det undantag som avses i punkt 1.
3. En medlemsstat som har beviljats undantag i enlighet med punkt 1 får informera kommissionen skriftligen om att den har beslutat att inte längre utnyttja detta undantag och att den har beslutat att utse en behörig myndighet för den nationella fasen av registreringsförfarandet. Ett sådant beslut av en medlemsstat att upphöra att utnyttja undantaget ska inte påverka pågående registreringsförfaranden.
4. Om antalet direkta ansökningar som lämnats in i enlighet med *artikel 20* av sökande från en medlemsstat som har beviljats ett undantag i enlighet med punkt 1 i den här artikeln väsentligen överstiger den uppskattning som ges i den bedömning som medlemsstaten lämnat in i enlighet med den punkten, får kommissionen återkalla det undantaget.
5. En medlemsstat som har beviljats ett undantag i enlighet med punkt 1 ska utse en enda kontaktpunkt för alla tekniska frågor som rör produkter och ansökningar, och ska tillhandahålla kommissionen och immaterialrättsmyndigheten dess kontaktuppgifter. Denna enda kontaktpunkt ska vara oberoende av sökandena och opartisk.
6. En medlemsstat som har beviljats undantag i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska inte undantas från skyldigheterna i artiklarna 49–62.

Artikel 20

Direktregistrering

1. Om en medlemsstat har beviljats undantag i enlighet med *artikel 19.1*, ska varje ansökan (*direkt ansökan*), begäran om ändring av produktspecifikationen eller begäran om avregistrering från en sökande i den medlemsstaten avseende en produkt som har sitt ursprung i unionen ställas direkt till immaterialrättsmyndigheten.
2. Artiklarna 14, 16.2, 23.1, 23.2, 23.4–7 och 25–33 ska i tillämpliga delar gälla för det förfarande för direktregistrering som avses i den här artikeln.
3. I förfarandet för direktregistrering får varje person med ett legitimt intresse, inbegripet nationella invändare, lämna in en invändning till immaterialrättsmyndigheten i enlighet med *artikel 25*.
4. Immaterialrättsmyndigheten ska kommunicera med både sökanden och den enda kontaktpunkt som avses i *artikel 19.5* om alla tekniska frågor som rör den direkta ansökan.
5. Inom två månader från inlämnandet av en begäran från immaterialrättsmyndigheten ska medlemsstaten, genom den enda kontaktpunkten, tillhandahålla bistånd, särskilt avseende granskningsförfarandet för direkta ansökningar. På medlemsstatens begäran får den tidsfristen förlängas med två månader. Sådant bistånd ska omfatta granskning av vissa specifika aspekter av de direkta ansökningar som lämnats in till immaterialrättsmyndigheten, verifiering av uppgifter i de direkta ansökningarna, utfärdande av förklaringar rörande sådana uppgifter och svar på andra begäranden om förtydliganden som immaterialrättsmyndigheten framför i samband med sådana ansökningar.
6. Om medlemsstaten inte tillhandahåller bistånd genom den enda kontaktpunkten inom den tidsfrist som avses i punkt 5 i denna artikel ska registreringsförfarandet tillfälligt avbrytas i upp till sex månader. Om biståndet inte tillhandahålls inom den perioden ska den avdelning för geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som inrättats enligt *artikel 34* (*avdelningen för geografiska beteckningar*) rådgöra med den rådgivande nämnden innan den fattar något slutligt beslut om den direkta ansökan.
7. Denna artikel ska inte tillämpas på ansökningar om registrering av geografiska beteckningar som avser produkter som har sitt ursprung i ett tredjeland (*geografiska beteckningar från tredjeland*).
8. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med *artikel 69* för att komplettera denna förordning genom att fastställa kriterierna för förfarandet för direktregistrering.

9. Kommissionen får anta genomförandeakter med närmare bestämmelser om förfarandena för utarbetande och inlämning av direkta ansökningar. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 68.2.

Kapitel 3

Förfaranden på unionsnivå och immaterialrättsmyndighetens uppgifter

Avsnitt 1

Förfarandena på unionsnivå

Artikel 21

Registrering

Registreringsförfarandena på unionsnivå ska omfatta

- a) unionsfasen av registreringsförfarandet för en ansökan som lämnats in av den behöriga myndigheten i en medlemsstat sedan ett positivt beslut fattats om ansökan på nationell nivå i enlighet med artikel 16.1,
- b) registreringsförfarandet för en direkt ansökan som lämnats in i enlighet med artikel 20, och
- c) registreringsförfarandet för en ansökan om registrering av en geografisk beteckning från ett tredjeland, förutom de geografiska beteckningar som skyddas i unionen i enlighet med Genèveakten eller något annat internationellt avtal i vilket unionen är avtalsslutande part.

Artikel 22

Inlämmande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten

1. I de fall som avses i artikel 21 a ska ansökan lämnas in till immaterialrättsmyndigheten av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten. I sådana fall ska ansökan innehålla

- a) det sammanfattande dokument som avses i artikel 10,
- b) den åtföljande dokumentation som avses i artikel 11,
- c) en förklaring från den behöriga myndighet till vilken ansökan ursprungligen ställdes som bekräftar att ansökan uppfyller villkoren för registrering enligt denna förordning,
- d) en hänvisning till den produktspecifikation som offentliggjorts elektroniskt i enlighet med artikel 16.2.

2. I de fall som avses i artikel 21 b ska en direkt ansökan lämnas in till immaterialrättsmyndigheten av den sökande.

I sådana fall ska ansökan innehålla

- a) den produktspecifikation som avses i artikel 9,
- b) det sammanfattande dokument som avses i artikel 10,
- c) den åtföljande dokumentation som avses i artikel 11.

3. I de fall som avses i artikel 21 c ska en ansökan om registrering av en geografisk beteckning från ett tredjeland lämnas in till immaterialrättsmyndigheten antingen direkt av sökanden eller av det berörda tredjelandets behöriga myndighet, enligt vad som är tillämpligt enligt tredjelandets rätt. Sökanden och den behöriga myndigheten i det berörda tredjelandet ska anses vara parter i registreringsförfarandet.

I sådana fall ska ansökan innehålla

- a) den produktspecifikation som avses i *artikel 9*,
- b) det sammanfattande dokument som avses i *artikel 10*,
- c) den åtföljande dokumentation som avses i *artikel 11*,
- d) rättsligt bevis på skydd av den geografiska beteckningen i det tredjeland som är ursprungsland,
- e) bevis på fullmakt om sökanden företräds av ett ombud.

4. Om en gemensam ansökan lämnas in i enlighet med *artikel 8.5* ska ansökan till immaterialrättsmyndigheten lämnas in av

- a) den behöriga myndigheten i en av de berörda medlemsstaterna, om det gränsöverskridande geografiska området finns i fler än en medlemsstat,
- b) den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten, om det gränsöverskridande geografiska området finns i både en medlemsstat och ett tredjeland,
- c) den sökande från ett tredjeland, eller den behöriga myndigheten i ett av de berörda tredjeländerna, om det gränsöverskridande geografiska området finns i fler än ett tredjeland.

5. En gemensam ansökan som avses i *artikel 8.5* ska, beroende på vad som är tillämpligt, innehålla de handlingar som förtecknas i punkterna 1, 2 och 3 i den här artikeln, från berörda medlemsstater eller berörda tredjeländer. Registreringsförfarandets sammanhängande nationella fas enligt artiklarna 14, 15 och 16 ska genomföras i alla berörda medlemsstater, utom i de fall där *artikel 12.2* är tillämplig.

6. Ansökan ska lämnas in på elektronisk väg, genom immaterialrättsmyndighetens digitala system för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten på elektronisk väg som avses i *artikel 67*.

7. Efter mottagandet av en ansökan ska immaterialrättsmyndigheten offentliggöra den i det unionsregister över geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter (*unionsregistret*) som avses i *artikel 37*. Den produktspecifikation som avses i punkt 1 d i den här artikeln ska hållas uppdaterad.

8. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med *artikel 69* för att komplettera denna förordning genom att fastställa förfaranden och villkor för utarbetande och inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten.

9. Kommissionen får anta genomförandeakter med närmare bestämmelser om förfarandena och formatet för och presentationen av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten, även när det gäller ansökningar som rör mer än ett nationellt territorium. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 23

Granskning av ansökan och offentliggörande för invändning

1. En ansökan som lämnas in i enlighet med *artikel 22* ska granskas av immaterialrättsmyndigheten, inom avdelningen för geografiska beteckningar. Immaterialrättsmyndigheten ska kontrollera att

- a) det inte finns några uppenbara fel,
- b) de uppgifter som lämnats i enlighet med *artikel 22.1*, *22.2* och *22.3*, beroende på vad som är tillämpligt, är fullständiga, och
- c) det sammanfattande dokumentet är precist utformat och tekniskt till sin natur och i överensstämmelse med *artikel 10*.

2. Den granskning som genomförs i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska ta hänsyn till resultatet av den nationella fasen i registreringsförfarandet i den berörda medlemsstaten, såvida inte *artikel 20* är tillämplig.

3. Granskningen enligt punkt 1 ska genomföras inom sex månader från det att ansökan togs emot. Om granskningsperioden överskrider eller sannolikt kommer att överskrida sex månader ska immaterialrättsmyndigheten skriftligen informera sökanden om anledningen till dröjsmålet.

4. Immaterialrättsmyndigheten får begära kompletterande information från den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten. Om ansökan lämnas in av en sökande från ett tredjeland eller av ett tredjelands behöriga myndighet, ska denna sökanden eller denna behöriga myndighet tillhandahålla kompletterande information på immaterialrättsmyndighetens begäran.

5. När avdelningen för geografiska beteckningar samråder med den rådgivande nämnden ska sökanden underrättas om detta, och den period som avses i punkt 3 i denna artikel ska tillfälligt upphöra att löpa.

6. Om immaterialrättsmyndigheten, på grundval av den granskning som genomförts enligt punkt 1, konstaterar att ansökan är ofullständig eller felaktig, ska den sända sina synpunkter till medlemsstatens behöriga myndighet eller, när det gäller en ansökan från tredjeland, till sökanden eller den behöriga myndighet som lämnat in ansökan till immaterialrättsmyndigheten och begära att de kompletterar eller korregerar ansökan inom två månader. Immaterialrättsmyndigheten ska informera sökanden om att ansökan kommer att avslås om den inte slutförs eller korrigeras inom tidsfristen.

Om den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten eller, när det gäller ansökningar från tredjeland, sökanden eller den berörda behöriga myndigheten inte kompletterar eller korregerar ansökan inom tidsfristen ska ansökan avslås i enlighet med artikel 29.1.

7. Om immaterialrättsmyndigheten, på grundval av den granskning som genomförts i enlighet med punkt 1 i denna artikel, anser att villkoren i denna förordning är uppfyllda ska den för invändningar i unionsregistret offentliggöra det sammanfattande dokumentet och hänvisningen till den produktspecifikation som offentliggjorts elektroniskt i enlighet med artikel 16.2. Det sammanfattande dokumentet ska offentliggöras på unionens alla officiella språk.

Artikel 24

Bestridande av ett beslut under den nationella fasen

1. Den behöriga myndigheten i en medlemsstat ska utan oskäligt dröjsmål informera immaterialrättsmyndigheten om alla nationella administrativa och rättsliga förfaranden mot ett beslut av samma behöriga myndighet som skulle kunna påverka registreringen av en geografisk beteckning.

2. Immaterialrättsmyndigheten ska undantas från skyldigheten att hålla den tidsfrist för slutförandet av granskningen som anges i artikel 23.3 och ska informera sökanden om anledningen till dröjsmålet om den behöriga myndigheten i en medlemsstat

- a) informerar immaterialrättsmyndigheten om att det beslut som avses i artikel 16.1 har ogiltigförklarats på nationell nivå genom ett omedelbart tillämpligt men inte slutligt administrativt eller rättsligt avgörande, eller
- b) framför en begäran till immaterialrättsmyndigheten om att tillfälligt avbryta granskningen eftersom nationella administrativa eller rättsliga förfaranden har inletts för att bestrida ansökans giltighet.

3. Om det administrativa eller rättsliga avgörande som avses i punkt 2 a har blivit slutligt ska den behöriga myndigheten i medlemsstaten informera immaterialrättsmyndigheten om detta.

4. Undtaget i punkt 2 ska gälla till dess att medlemsstatens behöriga myndighet har informerat immaterialrättsmyndigheten om att skälet till avbrytandet inte längre föreligger.

Artikel 25

Invändningsförfarande på unionsnivå

1. Inom tre månader från dagen för offentliggörandet av det sammanfattande dokumentet och hänvisningen till det elektroniska offentliggörandet av den produktspecifikation i unionsregistret som föreskrivs i artikel 23.7 får en invändare, som avses i punkt 2 i den här artikeln, lämna in en invändning till immaterialrättsmyndigheten. Sökanden och invändaren ska anses vara parter i förfarandet.

2. En invändare får vara den behöriga myndigheten i en medlemsstat eller i ett tredjeland, eller en fysisk eller juridisk person med ett legitimt intresse som är etablerad eller bosatt i ett tredjeland eller i en annan medlemsstat, med undantag för en nationell invändare enligt *artikel 15.1*.
3. Immaterialrättsmyndigheten ska kontrollera om invändningen kan tas upp till prövning i enlighet med *artikel 26*.
4. Om immaterialrättsmyndigheten anser att invändningen kan tas upp till prövning ska den inom två månader från det att invändningen togs emot uppmana invändaren och sökanden att inleda samråd, vilka ska pågå under en skäligen tidsperiod på högst tre månader med sikte på en uppgörelse i godo. Immaterialrättsmyndigheten får när som helst under den tidsperioden på gemensam begäran av invändaren och sökanden förlänga tidsfristen för samråden med högst tre månader. Immaterialrättsmyndigheten ska erbjuda alternativ tvistlösning, såsom medling, för de samråd mellan sökanden och invändaren som avses i *artikel 170* i förordning (EU) 2017/1001.
5. Under de samråd som avses i punkt 4 ska sökanden och invändaren ge varandra den information som krävs för att bedöma om ansökan uppfyller villkoren i denna förordning.
6. Avdelningen för geografiska beteckningar får när som helst under invändningsförfarandet samråda med den rådgivande nämnd som avses i *artikel 35*, varvid parterna ska underrättas och den period som avses i punkt 4 tillfälligt ska upphöra att löpa.
7. Sökanden ska inom en månad från avslutandet av de samråd som avses i punkt 4 underrätta immaterialrättsmyndigheten om resultatet av samråden.
8. Om det efter samråden görs ändringar av den information som har offentliggjorts i enlighet med *artikel 23.7* ska immaterialrättsmyndigheten genomföra en ny granskning av den ändrade ansökan. Om ansökan har ändrats på ett väsentligt sätt och om immaterialrättsmyndigheten anser att den ändrade ansökan uppfyller villkoren för registrering ska den offentliggöra den ändrade ansökan i enlighet med *artikel 23.7*.
9. Kommissionen får anta genomförandeakter med bestämmelser om inlämning av invändningar och med angivande av formatet för och presentationen online av den motiverade invändningen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 26

Möjlighet att ta upp invändningar till prövning och skäl för invändningar

1. En invändning som lämnas in i enlighet med *artikel 25* ska endast kunna tas upp till prövning om den innehåller alla de uppgifter som specificeras i standardmallen för den motiverade invändningen i bilaga III.
2. En invändning ska grundas på en eller flera av följande grunder:
 - a) Den föreslagna geografiska beteckningen uppfyller inte de krav för skydd som fastställs i denna förordning.
 - b) Registreringen av den föreslagna geografiska beteckningen skulle strida mot *artikel 42, 43 eller 44.2*.
 - c) Registreringen av den föreslagna geografiska beteckningen skulle äventyra överlevnaden för ett identiskt eller liknande namn som används inom ramen för handel eller för ett varumärke eller överlevnaden för produkter som lagligen har saluförts under minst fem år före det offentliggörande av ansökan som avses i *artikel 22.7*.
3. En invändning som inte kan tas upp till prövning i enlighet med punkt 1 ska avvisas.

Artikel 27

Förfarande för meddelande med synpunkter

1. Inom tre månader från dagen för offentliggörandet av det sammanfattande dokumentet och hänvisningen till produktspecifikationen i unionsregistret i enlighet med *artikel 23.7*, får en behörig myndighet i en medlemsstat eller i ett tredjeland, eller en fysisk eller juridisk person som har ett legitimt intresse och är etablerad eller bosatt i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland, lämna in ett meddelande med synpunkter till immaterialrättsmyndigheten.
2. Ett meddelande med synpunkter ska peka ut alla felaktigheter eller innehålla ytterligare information i samband med ansökan, inbegripet eventuellt åsidosättande av annan unionslagstiftning. Det ska inte ge sin upphovsperson några rättigheter eller medföra att ett invändningsförfarande inleds. Meddelandet med synpunkter ska inte baseras på grunderna för invändning, och upphovspersonen till meddelandet med synpunkter ska inte anses vara en part i förfarandet.
3. Immaterialrättsmyndigheten ska underrätta sökanden om meddelandet med synpunkter och ska ta hänsyn till det när den beslutar om ansökan, utom om meddelandet med synpunkter är otydligt eller uppenbart felaktigt.
4. Kommissionen får anta genomförandeakter med bestämmelser om inlämning av ett meddelande med synpunkter och fastställa dess format och presentation online. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 28

Övergångsperiod för användning av en geografisk beteckning

1. Utan att det påverkar tillämpningen av *artikel 44* får immaterialrättsmyndigheten vid tidpunkten för registreringen av en geografisk beteckning besluta att bevilja en övergångsperiod på upp till fem år för att, beträffande produkter som har sitt ursprung i en medlemsstat eller ett tredjeland och vars beteckning består av eller innehåller ett namn som strider mot *artikel 40*, göra det möjligt att fortsätta att använda den beteckning med vilken produkterna saluförts, under förutsättning att en invändning som kan tas upp till prövning enligt *artikel 15* eller *25* mot ansökan om registrering av den geografiska beteckning vars skydd sådan användning strider mot har visat att
 - a) registreringen av den geografiska beteckningen skulle äventyra överlevnaden för ett identiskt eller liknande namn som används inom ramen för handel för produktbeteckningen, eller
 - b) produkterna har saluförts lagligen med det namnet för produktbeteckningen inom det berörda territoriet under minst fem år före dagen för det offentliggörande av ansökan som avses i *artikel 22.7*.
2. Immaterialrättsmyndigheten får bevilja en övergångsperiod på upp till 15 år eller får besluta att förlänga den övergångsperiod som beviljas enligt punkt 1 upp till sammanlagt 15 år, förutsatt att det också visas att
 - a) det namn som avses i punkt 1 använts lagligen utan uppehåll på ett rättvisande sätt i minst 25 år innan ansökan om registrering av den berörda geografiska beteckningen lämnades in till immaterialrättsmyndigheten,
 - b) användningen av det namn som avses i punkt 1 aldrig har syftat till att utnyttja anseendet hos det namn som registrerats som geografisk beteckning, och
 - c) konsumenterna inte vilseletts eller inte kunnat vilseledas om produkternas verkliga geografiska ursprung.
3. De beslut om beviljande eller förlängning av en övergångsperiod som avses i punkterna 1 och 2 ska offentliggöras i unionsregistret.
4. När ett namn som avses i punkt 1 används under övergångsperioden ska ursprungslandets beteckning klart och tydligt anges i märkningen och, i tillämpliga fall, som en del av produktbeskrivningen om produkten saluförs på en webbplats för onlineförsäljning.

5. För att uppnå det långsiktiga målet att säkerställa att samtliga producenter av en produkt med en geografisk beteckning i det berörda geografiska området uppfyller kraven i den tillhörande produktspecifikationen får en medlemsstat bevilja en övergångsperiod för efterlevnad på upp till tio år med verkan från och med den dag då ansökan lämnas in till immaterialrättsmyndigheten, förutsatt att de berörda aktörerna lagligen salufört produkten i fråga och kontinuerligt använt det berörda namnet under minst fem år innan ansökan lämnades in till medlemsstatens behöriga myndighet och påpekat detta i det nationella invändningsförfarande som avses i *artikel 15*.

6. Punkt 5 ska, i tillämpliga delar, gälla för en geografisk beteckning som avser ett geografiskt område i ett tredjeland. Skyldigheten att i det nationella invändningsförfarandet hänvisa till kontinuerligt bruk enligt den punkten får inte tillämpas på geografiska beteckningar som avser ett geografiskt område i ett tredjeland.

Artikel 29

Immaterialrättsmyndighetens beslut om ansökan

1. Om immaterialrättsmyndigheten på grundval av den information den har tillgång till från den granskning som genomförts i enlighet med *artikel 23* anser att något av de krav som avses i den artikeln inte är uppfyllt ska den avslå ansökan.

2. Om immaterialrättsmyndigheten på grundval av den information den har tillgång till från den granskning som genomförts i enlighet med *artikel 23* anser att kraven i denna förordning är uppfyllda och ingen invändning som kan tas upp till prövning har tagits emot, ska den registrera den geografiska beteckningen.

3. Om immaterialrättsmyndigheten har tagit emot en invändning som kan tas upp till prövning och en överenskommelse har nåtts efter de samråd som avses i *artikel 25.4*, ska den efter att ha kontrollerat att överenskommelsen är förenlig med unionsrätten registrera den geografiska beteckningen. Immaterialrättsmyndigheten ska, vid icke-väsentliga ändringar av den information som offentliggjorts i enlighet med *artikel 23.7*, uppdatera den informationen.

4. Om immaterialrättsmyndigheten har tagit emot en invändning som kan tas upp till prövning, men ingen överenskommelse har nåtts efter de samråd som avses i *artikel 25.4*, ska den pröva om invändningen är välgrundad. Immaterialrättsmyndigheten ska bedöma grunderna för invändning med avseende på unionens territorium. Utifrån den bedömningen ska immaterialrättsmyndigheten antingen avvisa invändningen och registrera namnet som en geografisk beteckning eller avslå ansökan.

5. Immaterialrättsmyndighetens beslut enligt punkterna 2, 3 och 4 i denna artikel ska, när så är lämpligt, ange eventuella villkor för registreringen och, vid icke-väsentliga ändringar, i informationssyfte på nytt offentliggöra den information som offentliggjorts i enlighet med *artikel 23.7*.

6. Beslut som antas av immaterialrättsmyndigheten ska offentliggöras i unionsregistret på unionens alla officiella språk. Hänvisningen till det beslut som offentliggjorts i unionsregistret ska offentliggöras på unionens alla officiella språk i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 30

Kommissionens beslut om ansökan

1. När det gäller ansökningar som avses i *artikel 21* får kommissionen, när som helst innan förfarandet för registrering har avslutats, på eget initiativ eller på begäran av den behöriga myndigheten i en medlemsstat eller på immaterialrättsmyndighetens begäran, överta immaterialrättsmyndighetens befogenhet att fatta beslut om ansökan ifall registreringen av den föreslagna geografiska beteckningen skulle kunna strida mot allmän ordning eller om registrering av denna eller avslag av ansökan skulle kunna äventyra unionens handel eller yttre förbindelser.

2. Om kommissionen har övertagit förfarandet från immaterialrättsmyndigheten såsom avses i punkt 1 ska immaterialrättsmyndigheten förelägga kommissionen ett utkast till beslut enligt *artikel 29.1–29.5*.

3. Kommissionen ska anta eventuella beslut som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2* och ska offentliggöras i unionsregistret.
4. Punkterna 1, 2 och 3 ska i tillämpliga delar gälla förfaranden för ändring av produktspecifikationen och för avregistrering av en geografisk beteckning.
5. Vid tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska immaterialrättsmyndigheten säkerställa att kommissionen, genom det digitala system för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten på elektronisk väg som avses i *artikel 67*, har tillgång till de handlingar som rör ansökningar, begäranden om ändring av produktspecifikationen och begäranden om avregistrering.
6. Kommissionen ska anta genomförandeakter som fastställer det förfarande som ska tillämpas i de situationer som avses i punkt 1 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 31

Ändring av produktspecifikationen

1. Den sökande i vars namn en geografisk beteckning har registrerats eller en producent som använder en geografisk beteckning i enlighet med *artikel 47.1* får begära godkännande av en ändring av produktspecifikationen för den registrerade geografiska beteckningen.
 2. Ändringar av produktspecifikationen ska delas upp i följande två kategorier:
 - a) Unionsändringar som avses i punkt 3, vilka kräver ett invändningsförfarande på unionsnivå.
 - b) Standardändringar, vilka ska granskas på medlemsstats- eller tredjelandsnivå.
 3. En ändring ska anses vara en unionsändring om den innebär en ändring av det sammanfattande dokumentet och om något av följande villkor är uppfyllda:
 - a) Ändringen består av en ändring av det namn som skyddas i egenskap av geografisk beteckning eller av användningen av det namnet.
 - b) Det finns risk för att ändringen skulle underminera det samband mellan det geografiska området och produkten som avses i det sammanfattande dokumentet.
 - c) Ändringen innebär begränsningar vad gäller saluföringen av produkten.
 4. Vad gäller en begäran om en unionsändring ska de olika stegen i den nationella fasen respektive unionsfasen enligt artiklarna 7, 8, 14–20 samt 21–30 gälla i tillämpliga delar. Ett beslut om en begäran om unionsändring ska fattas av immaterialrättsmyndigheten eller, om *artikel 30* är tillämplig, av kommissionen.
 5. Alla andra ändringar av produktspecifikationen för en registrerad geografisk beteckning än de som avses i punkt 3 ska anses vara standardändringar som ska omfattas av behörigheten hos den medlemsstat eller det tredjeland i vilket produkten har sitt ursprung. Den behöriga myndigheten ska meddela immaterialrättsmyndigheten om standardändringar när de har godkänts.
- I de fall där *artikel 20* är tillämplig ska standardändringar godkännas av immaterialrättsmyndigheten.
6. En standardändring ska anses vara en tillfällig ändring om den gäller en tillfällig ändring av produktspecifikationen till följd av obligatoriska sanitära åtgärder som de offentliga myndigheterna inför, av en naturkatastrof eller av svåra väderförhållanden som de behöriga myndigheterna erkänt eller av en katastrof orsakad av människan, såsom krig, hot om krig eller en terroristattack.

7. En begäran om ändring som lämnats in av den behöriga myndigheten i ett tredjeland eller av producenter som är etablerade i ett tredjeland ska innehålla bevis för att den begärda ändringen är förenlig med den lag om skydd av geografiska beteckningar som gäller i det tredjelandet.
8. Om en begäran om en unionsändring avseende en geografisk beteckning för en produkt som har sitt ursprung i en medlemsstat också avser standardändringar, ska endast unionsändringen granskas av immaterialrättsmyndigheten eller kommissionen i enlighet med punkt 4.
9. När så är lämpligt får den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten eller immaterialrättsmyndigheten uppmana den sökande i vars namn den geografiska beteckningen har registrerats att ändra andra delar av produktspecifikationen.
10. Immaterialrättsmyndigheten ska offentliggöra unions- och standardändringar i unionsregistret när de har godkänts.
11. Kommissionen får anta genomförandeakter för att närmare fastställa regler om förfarandet och mallen för och presentationen av en begäran om en unionsändring, och om förfarandet och mallen för standardändringar och hur sådana ändringar ska meddelas till immaterialrättsmyndigheten. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 32

Avregistrering

1. Registreringen av en geografisk beteckning ska avregistreras om den geografiska beteckningen registrerades i strid med *artikel 42.1, 43.1, 43.2 eller 44.2*.
2. Registreringen av en geografisk beteckning får avregistreras i ett eller flera av följande fall:
 - a) Produktens överensstämmelse med produktspecifikationen kan inte längre säkerställas.
 - b) Det har under minst fem på varandra följande år inte släppts ut några produkter med den geografiska beteckningen på marknaden.
3. Registreringen av en geografisk beteckning får också avregistreras på begäran av den sökande i vars namn den geografiska beteckningen är registrerad.
4. En begäran om avregistrering enligt punkterna 1 och 2 får lämnas in av den behöriga myndigheten i en medlemsstat eller i ett tredjeland eller av en fysisk eller juridisk person med ett legitimt intresse.
5. Kommissionen eller immaterialrättsmyndigheten får inleda ett avregistreringsförfarande på eget initiativ, på de grunder som anges i punkt 2.
6. Stegen i den nationella fasen respektive unionsfasen enligt artiklarna 7, 8, 14, 15, 16 och 20–30 ska i tillämpliga delar gälla för avregistreringsförfarandet.
7. Innan immaterialrättsmyndigheten beslutar om avregistrering av en geografisk beteckning ska den i de fall som avses i punkterna 4 och 5 i denna artikel informera den sökande i vars namn den geografiska beteckningen registrerades. Innan immaterialrättsmyndigheten beslutar att avregistrera en geografisk beteckning från ett tredjeland ska den samråda med de behöriga myndigheterna i det berörda tredjelandet. Om den geografiska beteckningen registrerades i enlighet med *artikel 20* får avdelningen för geografiska beteckningar samråda med den rådgivande nämnden och den enda kontaktpunkten i den berörda medlemsstaten.
8. När registreringen av en geografisk beteckning avregistreras ska unionsregistret uppdateras i enlighet med detta.
9. Denna artikel ska inte tillämpas på tredjeländers geografiska beteckningar som skyddas i unionen i enlighet med Genèveakten eller något annat internationellt avtal i vilket unionen är avtalsslutande part.

10. Kommissionen ska anta genomförandeakter med närmare regler om förfarandena och formen för avregistrering och om presentationen av de begäranden om avregistrering som avses i punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

Artikel 33

Överklagande

1. Varje part i ett förfarande som föreskrivs i denna förordning som påverkas negativt av ett beslut av immaterialrättsmyndigheten i det förfarandet får överklaga det beslutet till de överklagandenämnder som avses i *artikel 36 (överklagandenämnder)*. Medlemsstaterna ska ha rätt att ansluta sig till överklagandet.

2. Överklagandet ska ha suspensiv verkan. Ett beslut av immaterialrättsmyndigheten som inte har överklagats ska få verkan från och med dagen efter utgången av den tidsfrist som avses i punkt 4 första stycket.

3. Beslut som inte avslutar förfarandet för någon part får endast överklagas i samband med att det slutliga beslutet överklagas.

4. Överklagandeskrivelsen ska inges till immaterialrättsmyndigheten inom två månader från dagen för offentliggörandet av det överklagade beslutet. Överklagandeskrivelsen ska anses ha ingetts först när överklagandeavgiften har betalats.

Vid ett överklagande ska ett skriftligt meddelande med grunderna för överklagandet inges till immaterialrättsmyndigheten inom fyra månader från dagen för offentliggörandet av det överklagade beslutet.

5. Efter att ha granskat huruvida överklagandet kan tas upp till prövning ska överklagandenämnder avgöra huruvida överklagandet är välgrundat. Överklagandenämnderna ska antingen utöva varje befogenhet som tillkommer avdelningen för geografiska beteckningar och som ansvarar för det överklagade beslutet eller återförvisa ärendet till denna avdelning för geografiska beteckningar.

Överklagandenämnderna får på eget initiativ eller på skriftlig, motiverad begäran från en part samråda med den rådgivande nämnden.

Immaterialrättsmyndigheten ska erbjuda alternativ tvistlösning, såsom medlingstjänster enligt *artikel 170* i förordning (EU) 2017/1001 i syfte att hjälpa parterna att nå en uppgörelse i godo.

6. Talan mot överklagandenämndernas beslut i fråga om överklaganden får inom två månader från dagen för delgivningen av överklagandenämndernas beslut väckas inför tribunalen rörande åsidosättande av väsentliga formföreskrifter, åsidosättande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, åsidosättande av denna förordning eller åsidosättande av någon rättsregel som gäller deras tillämpning eller rörande maktmissbruk. Var och en som varit part i förfarandet vid överklagandenämnderna och som påverkas negativt av deras beslut, liksom varje medlemsstat, ska ha rätt att väcka talan. Tribunalen ska vara behörig att ogiltigförklara eller ändra ett överklagat beslut.

7. Beslut av överklagandenämnderna ska få verkan dagen efter utgången av den tidsfrist som avses i punkt 6 eller, om talan har väckts inför tribunalen inom denna tidsfrist, dagen efter den dag då sådan talan eller då eventuella överklaganden av tribunalens beslut till domstolen avisats. Immaterialrättsmyndigheten ska vidta de åtgärder som krävs för att följa tribunalens dom eller, vid överklagande av den domen, domstolens dom.

8. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med *artikel 69* för att komplettera denna förordning genom att specificera

a) innehållet i överklagandeskrivelsen enligt punkt 4 i denna artikel och förfarandet för inlämning och prövning av ett överklagande, och

b) innehållet i och formen för överklagandenämndernas beslut enligt punkt 5 i denna artikel.

Avsnitt 2

Immaterialrättmyndighetens organisation och uppgifter*Artikel 34***Avdelning för geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter**

1. En avdelning för geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska inrättas vid immaterialrättsmyndigheten. Denna avdelning för geografiska beteckningar ska ansvara för att fatta beslut när det gäller
 - a) en ansökan om registrering av en geografisk beteckning,
 - b) en begäran om ändring av produktspecifikationen,
 - c) en invändning mot en ansökan eller en begäran om ändring av produktspecifikationen,
 - d) poster i unionsregistret,
 - e) en begäran om avregistrering av en geografisk beteckning.
2. Beslut om invändningar och begäranden om avregistreringar ska fattas av en panel bestående av tre ledamöter. Minst en ledamot ska vara jurist. Alla andra beslut enligt punkt 1 ska fattas av en enda ledamot som har lämpliga kvalifikationer.

*Artikel 35***Rådgivande nämnd**

1. En rådgivande nämnd ska inrättas för att avge yttranden när så föreskrivs i denna förordning.
2. Avdelningen för geografiska beteckningar och överklagandenämnderna får, och ska på begäran av kommissionen, samråda med den rådgivande nämnden i frågor som rör en ansökan i något skede av förfarandet för registrering, inbegripet invändning, överklagande, ändring av produktspecifikationen samt avregistrering enligt artiklarna 23, 25, 26, 29, 31, 32 och 33. Den rådgivande nämnden får också rådfrågas i sådana övergripande frågor som
 - a) bedömningen av kvalitetskriterierna,
 - b) fastställandet av en produkts anseende,
 - c) bestämningen av ett namns generiska karaktär,
 - d) bedömningen av sambandet mellan en produkts egenskaper och dess geografiska ursprung,
 - e) risken för förvirring hos konsumenterna i händelse av konflikt mellan geografiska beteckningar och varumärken, homonymer eller namn på befintliga produkter som saluförs lagligen.
3. Avdelningen för geografiska beteckningar och, i tillämpliga fall, överklagandenämnderna får samråda med den rådgivande nämnden om eventuell registrering av geografiska beteckningar för namn som omfattas av direktregistrering som avses i *artikel 20*.
4. Den rådgivande nämndens yttranden ska avges i en panel bestående av tre ledamöter och ska inte vara bindande.
5. Den rådgivande nämnden ska bestå av en företrädare för varje medlemsstat och en företrädare för kommissionen samt deras respektive suppleanter. Vid behov ska erkända experter inom geografiska beteckningar eller den berörda produktkategorin, inbegripet representanter från regioner och den akademiska världen, bjudas in för att tillhandahålla den rådgivande nämnden sakkunskap.

6. Mandaten för ledamöterna i den rådgivande nämnden ska vara upp till fem år och får förnyas.
7. Immaterialrättsmyndigheten ska offentliggöra förteckningen över den rådgivande nämndens ledamöter på sin webbplats och hålla den förteckningen uppdaterad.
8. Förfaranden för utnämning av den rådgivande nämndens ledamöter och för dess verksamhet ska fastställas i nämndens arbetsordning som godkänns av den styrelse som inrättats genom *artikel 153 i förordning (EU) 2017/1001* och ska offentliggöras. Styrelsens ledamöter får inte ha några intressekonflikter.
9. Immaterialrättsmyndigheten ska tillhandahålla det logistiska stöd som den rådgivande nämnden behöver samt sekretariatshjälp för dess möten.

Artikel 36

Överklagandenämnder

De överklagandenämnder som inrättas genom *artikel 165 i förordning (EU) 2017/1001* ska ansvara för att besluta om överklaganden av beslut som antagits av immaterialrättsmyndigheten enligt den här förordningen.

Artikel 37

Unionsregister över geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter

1. Ett elektroniskt unionsregister ska inrättas och upprätthållas av immaterialrättsmyndigheten i syfte att hantera geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Det ska vara lättillgängligt för allmänheten och vara i ett maskinläsbart format.
2. När ett beslut om registrering av en geografisk beteckning får verkan i enlighet med *artikel 29* eller *30* ska immaterialrättsmyndigheten föra in följande uppgifter i unionsregistret:
 - a) Det namn som registreras som en skyddad geografisk beteckning (*skyddad geografisk beteckning*).
 - b) Den typ av produkt för vilken den geografiska beteckningen har registrerats.
 - c) Namnet på den sökande i vars namn den geografiska beteckningen registrerats.
 - d) Hänvisningen till det beslut genom vilket den geografiska beteckningen registrerades.
 - e) Det eller de ursprungsländer för produkten för vilka geografiska beteckningar har registrerats.
3. Tredjeländers geografiska beteckningar som skyddas i unionen i enlighet med ett internationellt avtal i vilket unionen är avtalslutande part får införas i unionsregistret om kommissionen beslutar detta. I sådana fall ska kommissionen anta en genomförandeakt och därefter ska de geografiska beteckningarna föras in i unionsregistret av immaterialrättsmyndigheten. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.
4. En geografisk beteckning ska föras in i unionsregistret på originalspråket. Om originalspråket inte skrivs med latinska bokstäver ska den geografiska beteckningen transkriberas till latinska bokstäver och båda versionerna av den geografiska beteckningen ska föras in i unionsregistret och ha lika giltighet.
5. Immaterialrättsmyndigheten ska bevara dokumentationen om registreringen av en geografisk beteckning i digital form eller pappersform under den geografiska beteckningens giltighetstid och när det gäller avslag på ansökan om eller avregistrering av registreringen av en geografisk beteckning i tio år efter ett sådant avslag eller en sådan avregistrering.
6. De löpande kostnaderna för unionsregistret ska täckas av immaterialrättsmyndighetens driftsbudget.

7. Kommissionen får anta genomförandeakter som fastställer it-strukturen för och presentationen av unionsregistret. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 68.2.

Artikel 38

Utdrag ur unionsregistret

1. Immaterialrättsmyndigheten ska säkerställa att vem som helst enkelt och utan kostnad i ett maskinläsbart format ska kunna ladda ned ett officiellt utdrag ur unionsregistret som styrker registreringen av den geografiska beteckningen och innehåller andra relevanta uppgifter, inklusive datumet för ansökan eller ett annat datum som är relevant för yrkande om prioritet. Detta officiella utdrag får användas som ett äkta certifikat.
2. Kommissionen ska anta genomförandeakter som specificerar formatet för och presentationen online av utdrag ur unionsregistret. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 68.2.

Artikel 39

Tekniskt stöd

1. På kommissionens begäran ska immaterialrättsmyndigheten genomföra granskningar, och tillhörande administrativa uppgifter, avseende tredjeländers geografiska beteckningar
 - a) som skyddas eller föreslås få skydd i enlighet med något annat internationellt avtal än Genèveakten i vilket unionen är avtalslutande part, eller
 - b) som föreslås få skydd i enlighet med ett internationellt avtal som unionen håller på att förhandla om.
2. På grundval av information från kommissionen ska immaterialrättsmyndigheten offentliggöra och vid ändringar uppdatera förteckningen över de internationella avtal som skyddar geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter i vilka unionen är avtalslutande part samt förteckningen över geografiska beteckningar som skyddas enligt dessa avtal.

AVDELNING III

SKYDD AV GEOGRAFISKA BETECKNINGAR

Artikel 40

Skydd av geografiska beteckningar

1. Geografiska beteckningar som är införda i unionsregistret ska skyddas mot följande:
 - a) Varje direkt eller indirekt kommersiellt bruk av en geografisk beteckning med avseende på produkter som inte omfattas av registreringen om produkterna är jämförbara med de produkter som omfattas av registreringen eller om användningen av namnet innebär att den skyddade geografiska beteckningens anseende exploateras, försvagas, urvattnas eller skadas.
 - b) Varje missbruk av, imitation av eller anspelning på det namn som skyddas som en geografisk beteckning, även när produkternas eller tjänsternas verkliga ursprung anges eller den skyddade geografiska beteckningen har översatts eller åtföljs av uttryck som "stil", "typ", "metod", "sådan som produceras i", "imitation", "smak", "doft", "liknande" eller liknande.
 - c) Alla andra osanna eller vilseledande uppgifter om härkomst, ursprung, beskaffenhet eller väsentliga egenskaper hos produkten som anges på den inre eller yttre förpackningen, i reklammaterial, i handlingar eller i information på onlinegränssnitt gällande produkten, liksom paketering av produkten i en behållare som kan inge en oriktig föreställning om produktens ursprung.
 - d) Alla andra förfaranden som kan vilseleda konsumenten om produktens verkliga ursprung.

2. Vid tillämpning av punkt 1 b ska en anspelning på en geografisk beteckning i synnerhet anses föreligga om en europeisk genomsnittskonsument, som är normalt informerad och skäligen uppmärksam och medveten, inges uppfattningen att det finns ett tillräckligt direkt och tydligt samband med den produkt som omfattas av den registrerade geografiska beteckningen.
3. Skyddet av geografiska beteckningar ska också gälla för all användning av domännamn som sker i strid med punkt 1.
4. Skyddet av geografiska beteckningar ska också vara tillämpligt på
 - a) varor som förs in i unionens tullområde utan att övergå till fri omsättning i det området, och
 - b) varor som säljs genom distansförsäljning, t.ex. elektronisk handel.
5. Producentgruppen eller varje producent som har rätt att använda den skyddade geografiska beteckningen ska ha rätt att hindra tredje parter från att inom ramen för handel föra in varor i unionen utan att dessa övergår till fri omsättning där, om sådana varor inklusive deras förpackningar härrör från tredjeländer och strider mot punkt 1.
6. En geografisk beteckning som skyddas enligt denna förordning ska inte bli en generisk term i unionen.
7. Om en geografisk beteckning är ett sammansatt namn som innehåller en generisk term ska användningen av den termen inte anses utgöra ett sådant handlande som avses i punkt 1 a eller b.

Artikel 41

Delar eller komponenter i tillverkade produkter

1. Artikel 40 ska inte hindra att producenter använder en skyddad geografisk beteckning i enlighet med artikel 47 för att ange att en produkt med den geografiska beteckningen inkorporeras som en del eller komponent i en tillverkad produkt, förutsatt att sådan användning sker i enlighet med god affärssed och inte exploaterar, försvagar, urvattnar eller skadar den geografiska beteckningens anseende.
2. En skyddad geografisk beteckning som betecknar en del eller komponent i en tillverkad produkt får inte användas i varubeteckningen för den produkten, utom i de fall där den sökande i vars namn den geografiska beteckningen har registrerats har lämnat sitt samtycke till sådan användning.

Artikel 42

Generiska termer

1. En generisk term får inte registreras som geografisk beteckning.
2. Vid fastställande av huruvida en term är generisk ska hänsyn tas till alla relevanta faktorer, särskilt följande:
 - a) De rådande förhållandena i konsumtionsområdena.
 - b) Relevant unionsrätt eller nationell rätt.

Artikel 43

Homonymer

1. En ansökan som lämnas in efter det att en ansökan för ett helt eller delvis homonymt namn har lämnats in eller det namnet skyddas som en geografisk beteckning i unionen ska avslås såvida inte skillnaderna mellan de två homonyma namnen vad gäller villkoren i samband med lokal och traditionell användning och presentationen vid praktisk tillämpning är tillräckligt stora, med hänsyn till behovet av att säkerställa att de berörda producenterna får rättvis behandling och behovet av säkerställa att konsumenterna inte vilseleds i fråga om produkternas rätta identitet eller geografiska ursprung.

2. Ett namn som är helt eller delvis homonymt med ett namn för vilket en ansökan lämnats in eller som skyddas som en geografisk beteckning i unionen, och som kan vilseleda konsumenten i fråga om produktens verkliga geografiska ursprung, får inte registreras även om namnet på det område, den region eller den plats där produkterna i fråga har sitt ursprung är korrekt.
3. I denna artikel avser ett namn för vilket en ansökan har lämnats in eller som skyddas som en geografisk beteckning i unionen
 - a) geografiska beteckningar som är införda i unionsregistret,
 - b) geografiska beteckningar för vilka en ansökan har lämnats in, förutsatt att de därefter förs in i unionsregistret,
 - c) ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar som skyddas i unionen i enlighet med förordning (EU) 2019/1753, och
 - d) geografiska beteckningar, ursprungsnamn och motsvarande termer som skyddas i enlighet med ett internationellt avtal mellan unionen och ett eller flera tredjeländer.

Artikel 44

Förhållandet mellan geografiska beteckningar och varumärken

1. En ansökan om registrering av ett varumärke vars användning skulle strida mot *artikel 40* ska avslås om den lämnas in efter den dag då ansökan om registrering av den geografiska beteckningen lämnades in till immaterialrättsmyndigheten. I tillämpliga fall ska varje prioritet som har begärts i ansökan om registrering av varumärket beaktas.
2. En ansökan om registrering av en geografisk beteckning ska avslås om det namn som föreslås som geografisk beteckning mot bakgrund av ett varumärke med ett anseende eller ett känt märke skulle kunna vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet.
3. Varumärken som registreras i strid med punkt 1 ska på begäran ogiltigförklaras av immaterialrättsmyndigheten och i tillämpliga fall av de behöriga nationella myndigheterna.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 i denna artikel får ett varumärke vars användning strider mot *artikel 40* i denna förordning och som före den dag då ansökan om registrering av den geografiska beteckningen lämnades in till immaterialrättsmyndigheten blivit föremål för ansökan, registrerats eller etablerats genom användning i god tro inom unionen, om tillämplig rätt medger denna möjlighet, fortsätta att användas eller förnyas trots att den geografiska beteckningen registreras, på villkor att det inte finns skäl att ogiltigförklara eller upphäva varumärket enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 ⁽²⁾ eller förordning (EU) 2017/1001. I sådana fall ska användningen av den geografiska beteckningen vara tillåten parallellt med det berörda varumärket.
5. Garanti- eller kontrollmärken som avses i *artikel 28.4* i direktiv (EU) 2015/2436 och i *artikel 83* förordning (EU) 2017/1001 samt sådana kollektivmärken som avses i *artikel 29.3* i direktiv (EU) 2015/2436 och i *artikel 74* i förordning (EU) 2017/1001 får användas på etiketter och förpackningar tillsammans med den geografiska beteckningen.

Artikel 45

Producentgruppernas uppgifter

1. Producentgrupper ska agera på ett transparent, öppet och icke-diskriminerande sätt och på ett sätt som ger alla producenter av produkten med en geografisk beteckning möjlighet att när som helst bli medlemmar i producentgruppen.

Medlemsstaterna får föreskriva att offentliga organ och andra berörda parter, såsom konsumentgrupper, detaljhandlare och leverantörer, också kan delta i en producentgrupps arbete.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning (EUT L 336, 23.12.2015, s. 1).

2. Producentgrupperna ska säkerställa att producenterna inom gruppen kontinuerligt uppfyller kraven i motsvarande produktspecifikation när de använder den skyddade geografiska beteckningen och unionssymbolen på marknaden. En producentgrupp får särskilt utöva följande rättigheter och utföra följande uppgifter:

- a) Utarbeta och ändra produktspecifikationen och inrätta interna kontroller av överensstämmelse för att säkerställa att produktionsleden överensstämmer med produktspecifikationen.
- b) Vidta rättsliga åtgärder för att säkerställa skydd av den geografiska beteckningen och av alla andra immateriella rättigheter med direkt koppling till produkten.
- c) Enas om att göra åtaganden med avseende på hållbarhet, som antingen kan ingå i produktspecifikationen eller vara separata initiativ.
- d) Vidta åtgärder för att få den geografiska beteckningen att fungera bättre, bland annat genom att
 - i) utforma, organisera och genomföra gemensamma saluförings- och reklamkampanjer,
 - ii) sprida information och genomföra främjande åtgärder i syfte att informera konsumenterna om attributen hos produkten med den geografiska beteckningen,
 - iii) genomföra analyser av de ekonomiska resultaten, produktionens hållbarhet och de tekniska egenskaperna hos produkten med den geografiska beteckningen,
 - iv) sprida information om den geografiska beteckningen och unionssymbolen, och
 - v) ge nuvarande och framtida producenter råd och utbildning, däribland om jämställdhetsintegrering och jämställdhet.
- e) Bekämpa förfälskning och misstänkt bedräglig användning på den inre marknaden av en geografisk beteckning för en produkt som inte överensstämmer med produktspecifikationen genom att övervaka användningen av den geografiska beteckningen på den inre marknaden och på marknader i tredjeländer där den geografiska beteckningen är skyddad, inklusive på onlinegränssnitt, samt vid behov underrätta tillsynsmyndigheter.
- f) Utveckla verksamhet för att säkerställa att en produkt med en geografisk beteckning överensstämmer med produktspecifikationen.
- g) Vidta vilken annan åtgärd som helst för att säkerställa att den geografiska beteckningen åtnjuter tillfredsställande rättsligt skydd och, när så är lämpligt, underrätta de behöriga myndigheterna, i enlighet med artiklarna 51.5, 52.3 och 54.2.

Artikel 46

Skydd av rättigheter till geografiska beteckningar i domännamn

Registreringsenheter för nationella toppdomäner som är etablerade i unionen ska säkerställa att registrerade geografiska beteckningar i alla förfaranden för alternativ tvistlösning som rör domännamn erkänns som en rättighet som kan åberopas i dessa förfaranden.

Artikel 47

Rätt till användning

1. En registrerad geografisk beteckning får användas av varje producent av en produkt som överensstämmer med den motsvarande produktspecifikationen.
2. Producenter ska säkerställa att deras produkter överensstämmer med den motsvarande produktspecifikationen.

Artikel 48

Unionssymbol, beteckning och förkortning

1. Den unionssymbol som fastställts för skyddade geografiska beteckningar enligt delegerad förordning (EU) nr 664/2014 ska vara tillämplig på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.
2. För hantverks- och industriprodukter som har sitt ursprung i unionen och som saluförs med en geografisk beteckning får unionssymbolen användas i märkning och reklam- eller kommunikationsmaterial. Den geografiska beteckningen ska finnas i samma synfält som unionssymbolen.
3. Förkortningen "SGB", som motsvarar beteckningen skyddad geografisk beteckning, får användas i märkning av hantverks- och industriprodukter med en geografisk beteckning.
4. Unionssymbolen, beteckningen och förkortningen får användas i märkning av och reklam- eller kommunikationsmaterial för tillverkade produkter om den geografiska beteckningen avser en del eller komponent i dem. I så fall ska unionssymbolen, beteckningen eller förkortningen placeras bredvid namnet på den del eller komponent som tydligt identifieras som en del eller komponent. Unionssymbolen, beteckningen eller förkortningen får inte placeras på ett sätt som ger konsumenten intrycket av att det är namnet på den tillverkade produkten som helhet snarare än namnet på en del eller komponent av den produkt som skyddas av den geografiska beteckningen.
5. Unionssymbolen, beteckningen eller förkortningen får, beroende på vad som är relevant, användas i märkningen av en produkt och i tillämpliga fall i reklam- eller kommunikationsmaterial för produkten först efter det att beslutet om registrering av den geografiska beteckningen i enlighet med artiklarna 29.6 eller 30.3, beroende på vad som är tillämpligt, har offentliggjorts.
6. Följande får också användas i märkningen av en produkt och i tillämpliga fall i reklam- eller kommunikationsmaterial för produkten:
 - a) Bilder av det geografiska ursprungsområde som avses i produktspecifikationen.
 - b) Text, grafik eller symboler som hänvisar till den medlemsstat eller region där detta geografiska område är beläget.
7. Unionssymbolen med koppling till en geografisk beteckning från ett tredjeland som är införd i unionsregistret får användas i märkning av och reklam- eller kommunikationsmaterial för produkten. I så fall ska punkt 2 tillämpas.
8. Kommissionen får anta genomförandeakter som specificerar de tekniska egenskaperna för unionssymbolen och beteckningen samt bestämmelserna om deras användning på produkter som saluförs med en registrerad geografisk beteckning, inbegripet regler om vilka språkversioner som ska användas. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 68.2.

AVDELNING IV

KONTROLLER OCH SÄKERSTÄLLANDE AV SKYDD

Artikel 49

Tillämpningsområde

1. Denna avdelning omfattar kontroller avseende geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.
2. De kontroller som avses i punkt 1 ska omfatta följande:
 - a) Verifiering av att en produkt med en geografisk beteckning överensstämmer med motsvarande produktspecifikation.

- b) Övervakning av användningen av geografiska beteckningar på marknaden, inklusive inom elektronisk handel.

Artikel 50

Utseende av behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ska ansvara för de kontroller som föreskrivs i denna avdelning.
2. De behöriga myndigheter som avses i punkt 1 ska vara objektiva och opartiska och agera på ett transparent sätt. De ska ha tillgång till den kvalificerade personal och de resurser som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter effektivt.

Artikel 51

Verifiering av överensstämmelse på grundval av egenförsäkran

1. För en produkt med en geografisk beteckning som har sitt ursprung i unionen ska verifieringen av överensstämmelsen med motsvarande produktspecifikation ske på grundval av en egenförsäkran. Egenförsäkran ska upprättas med hjälp av standardmallen i bilaga I och innehålla de uppgifter som krävs enligt den bilagan.
2. Innan produkten släpps ut på marknaden ska producenten lämna in en egenförsäkran till den behöriga myndighet som avses i artikel 50.1. När produkten har släppts ut på marknaden ska producenterna vart tredje år på nytt lämna in en egenförsäkran för att visa att produkten fortfarande överensstämmer med produktspecifikationen. Om produktspecifikationen ändras på ett sätt som påverkar den berörda produkten ska egenförsäkran uppdateras utan dröjsmål.
3. Den behöriga myndigheten ska åtminstone kontrollera att uppgifterna i egenförsäkran är fullständiga och konsekventa. Om den behöriga myndigheten gör bedömningen att uppgifterna i egenförsäkran är fullständiga och konsekventa och den inte har några andra reservationer i fråga om överensstämmelse, ska den behöriga myndigheten utfärda ett certifikat med tillstånd att använda den geografiska beteckningen för den berörda produkten eller förnya det befintliga certifikatet. Vid uppenbara fel eller inkonsekvenser i egenförsäkran ska producenten ges möjlighet att komplettera eller korrigera sin egenförsäkran.
4. Verifiering på grundval av egenförsäkran ska inte hindra producenterna från att få produktens överensstämmelse med produktspecifikationen verifierad av produktcertifieringsorgan eller fysiska personer.
5. I syfte att verifiera överensstämmelsen för den produkt som omfattas av egenförsäkran ska kontroller, som kan äga rum innan och efter det att produkten har släppts ut på marknaden, utföras på grundval av en riskanalys och i förekommande fall underrättelser från intresserade producenter av produkter med den geografiska beteckningen genom
 - a) den behöriga myndigheten, eller
 - b) ett eller flera produktcertifieringsorgan eller fysiska personer, till vilka kontrolluppgifter har delegerats i enlighet med artikel 55.
6. Vid bristande överensstämmelse ska den behöriga myndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att rätta till situationen.
7. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 69 för att ändra denna förordning genom att i relevanta fall införa ändringar av uppgifterna och kraven enligt standardmallen i bilaga I.

*Artikel 52***Verifiering av överensstämmelse genom behörig myndighet eller genom produktcertifieringsorgan eller fysiska personer**

1. Som alternativ till det förfarande som anges i *artikel 51* får medlemsstaterna föreskriva att verifieringen av produktens överensstämmelse med motsvarande produktspecifikation ska ske genom kontroller innan och efter det att produkten har släppts ut på marknaden genom
 - a) en eller flera behöriga myndigheter enligt *artikel 50.1*, eller
 - b) ett eller flera produktcertifieringsorgan eller fysiska personer, till vilka kontrolluppgifter har delegerats i enlighet med *artikel 55*.
2. Om kontroller som utförs innan produkten släpps ut på marknaden visar att produkten överensstämmer med produktspecifikationen ska den behöriga myndigheten utfärda ett certifikat med tillstånd att använda den geografiska beteckningen för den berörda produkten.
3. Kontroller som utförs efter det att produkten har släppts ut på marknaden ska ske på grundval av en riskanalys och i förekommande fall underrättelser från intresserade producenter av produkter med en geografisk beteckning. Om sådana kontroller visar att produkten överensstämmer med produktspecifikationen ska den behöriga myndigheten förnya tillståndscertifikatet.
4. Vid bristande överensstämmelse ska den behöriga myndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att rätta till situationen.

*Artikel 53***Verifiering av överensstämmelse för produkter som har sitt ursprung i ett tredjeland**

När det gäller tredjeländers geografiska beteckningar ska verifieringen av överensstämmelsen med motsvarande produktspecifikation innan produkten släpps ut på marknaden genomföras av

- a) en behörig myndighet som utsetts av tredjelandet, eller
- b) ett eller flera produktcertifieringsorgan.

*Artikel 54***Övervakning av användningen av geografiska beteckningar på marknaden**

1. De behöriga myndigheter som avses i *artikel 50.1* ska övervaka användningen av geografiska beteckningar på marknaden, oavsett om de berörda produkterna lagras, transiteras, distribueras eller saluförs på grossist- eller detaljhandelsnivå, inklusive inom elektronisk handel.
2. För de ändamål som avses i punkt 1 i denna artikel ska de behöriga myndigheter som avses i *artikel 50.1* utföra kontroller på grundval av en riskanalys och i förekommande fall på grundval av underrättelser från intresserade producenter av produkter med en geografisk beteckning. Dessa myndigheter ska vid behov vidta lämpliga administrativa och rättsliga åtgärder för att förhindra eller stoppa användning av namn på produkter eller tjänster som produceras, tillhandahålls eller saluförs på deras territorium och som strider mot det skydd av geografiska beteckningar som föreskrivs i artiklarna 40 och 41.

*Artikel 55***Delegering av kontrolluppgifter**

1. De behöriga myndigheterna får delegera de kontrolluppgifter som avses i artiklarna 51.5, 52.2 och 52.3 och 54.2 till ett eller flera produktcertifieringsorgan eller till fysiska personer.

2. Den delegerande behöriga myndigheten ska säkerställa att produktcertifieringsorganet eller den fysiska person till vilka de kontrolluppgifter som avses i punkt 1 har delegerats har de befogenheter som krävs för att kunna utföra dessa uppgifter på ett ändamålsenligt sätt.
3. Delegeringen av kontrolluppgifter ska vara skriftlig och uppfylla följande villkor:
 - a) Delegeringen ska innehålla en exakt beskrivning av de kontrolluppgifter som delegerats till produktcertifieringsorganet eller den fysiska personen samt de villkor under vilka det eller den får utföra dessa uppgifter.
 - b) Om kontrolluppgifterna delegeras till produktcertifieringsorgan ska dessa produktcertifieringsorgan
 - i) ha till sitt förfogande den sakkunskap, utrustning, infrastruktur och de resurser som krävs för att effektivt utföra de delegerade kontrolluppgifterna,
 - ii) ha tillräckligt stor personal med lämpliga kvalifikationer och lämplig erfarenhet, och
 - iii) agera på ett transparent sätt och vara opartiska och fria från intressekonflikter; framför allt att opartiskheten i deras agerande inte riskerar att direkt eller indirekt påverkas vad gäller utförandet av de delegerade kontrolluppgifterna.
 - c) Om kontrolluppgifterna delegeras till fysiska personer ska dessa fysiska personer
 - i) ha till sitt förfogande den sakkunskap, utrustning, infrastruktur och de resurser som krävs för att effektivt utföra de delegerade kontrolluppgifterna,
 - ii) ha lämpliga kvalifikationer och lämplig erfarenhet, och
 - iii) agera på ett transparent sätt och vara opartiska och fria från intressekonflikter vid utförandet av de delegerade kontrolluppgifterna.
 - d) Det ska finnas arrangemang som säkerställer att det finns en effektiv och ändamålsenlig samordning mellan de delegerande behöriga myndigheterna och produktcertifieringsorganen eller de fysiska personerna.

Artikel 56

Produktcertifieringsorgans och fysiska personers skyldigheter

De produktcertifieringsorgan eller fysiska personer till vilka kontrolluppgifter har delegerats i enlighet med artikel 55 ska

- a) meddela resultaten av kontroller och därmed sammanhängande verksamhet till de delegerande behöriga myndigheterna, regelbundet och närhelst dessa myndigheter begär detta,
- b) omedelbart underrätta de delegerande behöriga myndigheterna när resultaten av kontrollerna visar på bristande överensstämmelse eller tyder på att detta sannolikt är fallet, såvida inte särskilda arrangemang mellan de delegerande behöriga myndigheterna och produktcertifieringsorganet eller den berörda fysiska personen föreskriver något annat, och
- c) samarbeta med och bistå de delegerande behöriga myndigheterna och ge dessa myndigheter tillträde till sina lokaler och tillgång till dokumentation med anknytning till de delegerade kontrolluppgifterna.

Artikel 57

Delegerande behöriga myndigheters skyldigheter

1. De behöriga myndigheter som har delegerat kontrolluppgifter till produktcertifieringsorgan eller fysiska personer i enlighet med artikel 55 ska utan dröjsmål helt eller delvis återkalla delegeringen, om
 - a) det finns belägg för att produktcertifieringsorganet eller den fysiska personen inte utför de delegerade kontrolluppgifterna på ett korrekt sätt,
 - b) produktcertifieringsorganet eller den fysiska personen inte i vederbörlig tid vidtar lämpliga åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterats, eller

- c) produktcertifieringsorganets eller den fysiska personens oberoende eller opartiskhet har äventyrats.
- 2. De delegerande behöriga myndigheterna får också återkalla delegeringen av andra skäl än dem som anges i punkt 1.
- 3. De behöriga myndigheterna får när som helst vid behov genomföra revisioner eller inspektioner av produktcertifieringsorgan eller fysiska personer.

Artikel 58

Offentlig information om behöriga myndigheter, produktcertifieringsorgan och fysiska personer

- 1. Medlemsstaterna ska offentliggöra namnen på och kontaktuppgifterna till de behöriga myndigheter som utsetts i enlighet med artikel 50.1 och de produktcertifieringsorgan och fysiska personer som avses i artikel 51.5 b och artikel 52.1 b, och uppdatera dessa uppgifter när ändringar sker.
- 2. När det gäller tredjeländer ska immaterialrättsmyndigheten i förekommande fall offentliggöra namnen på och kontaktuppgifterna till de behöriga myndigheter och produktcertifieringsorgan som avses i artikel 53 och uppdatera dessa uppgifter när ändringar sker.
- 3. Immaterialrättsmyndigheten ska inrätta en digital portal där namnen på och kontaktuppgifterna till de behöriga myndigheter, produktcertifieringsorgan och fysiska personer som avses i punkterna 1 och 2 offentliggörs.

Artikel 59

Ackreditering av produktcertifieringsorgan

- 1. De produktcertifieringsorgan som avses i artikel 55 ska uppfylla kraven i och, beroende på verksamheten, vara ackrediterade i enlighet med
 - a) den europeiska standarden EN ISO/IEC 17065 Bedömning av överensstämmelse – Krav på organ som certifierar produkter, processer och tjänster, den europeiska standarden EN ISO/IEC 17020 Bedömning av överensstämmelse – Krav på verksamhet inom olika typer av kontrollorgan och den europeiska standarden EN ISO/IEC 17025 Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier, inbegripet reviderade eller ändrade versioner av dessa standarder, eller
 - b) andra lämpliga internationellt erkända standarder.
- 2. Ackreditering enligt punkt 1 i denna artikel ska utföras av ett ackrediteringsorgan som är erkänt i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008 och som är medlem i den europeiska samarbetsorganisationen för ackreditering eller, för produktcertifieringsorgan i tredjeländer, av ett erkänt ackrediteringsorgan utanför unionen som är medlem i International Accreditation Forum (IAF) eller international Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC).

Artikel 60

Föreläggande att agera mot olagligt innehåll online

- 1. All information i samband med reklam för samt främjande och försäljning av produkter vilka personer etablerade i unionen har tillgång till, som strider mot skyddet av geografiska beteckningar enligt artiklarna 40 och 41 i denna förordning ska anses vara olagligt innehåll i den mening som avses i artikel 3 h i förordning (EU) 2022/2065.
- 2. De relevanta nationella rättsliga eller administrativa myndigheterna i medlemsstaterna får i enlighet med artikel 9 i förordning (EU) 2022/2065 utfärda ett föreläggande att agera mot en eller flera specifika delar av olagligt innehåll, enligt vad som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 61

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder senast den 1 december 2025 samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.

Artikel 62

Ömsesidigt bistånd och samarbete

1. Medlemsstaterna ska bistå varandra vid utförandet av kontroller och säkerställande av skyddet vad gäller geografiska beteckningar som skyddas enligt denna förordning.

Administrativt bistånd får, när så är lämpligt och efter överenskommelse mellan de berörda behöriga myndigheterna, bestå i att de behöriga myndigheterna i en medlemsstat deltar i kontroller på plats som utförs av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat.

2. I händelse av ett eventuellt intrång i en geografisk beteckning ska medlemsstaten vidta åtgärder för att underlätta överföring av information om ett sådant eventuellt intrång från sina brottsbekämpande och rättsliga myndigheter till de behöriga myndigheter som avses i artikel 50.1.

3. De myndigheter som ansvarar för övervakningen enligt artikel 54 i medlemsstaterna ska samarbeta, på lämpligt sätt och i enlighet med punkt 1 i den här artikeln, med andra berörda myndigheter, avdelningar, byråer och organ, bland annat polismyndigheter, byråer för bekämpning av förfälskning, tullmyndigheter, immaterialrättsmyndigheter, marknadskontroll- och konsumentskyddsmyndigheter och inspektörer inom detaljhandeln.

4. Kommissionen får anta genomförandeakter med närmare bestämmelser om vad för slags information som ska utbytas samt metoderna för informationsutbyte för kontrolländamål enligt denna avdelning. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 68.2.

AVDELNING V

ÄNDRINGAR AV ANDRA RÄTTSAKTER

Artikel 63

Ändringar av förordning (EU) 2017/1001

Förordning (EU) 2017/1001 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 151.1 ska följande led införas:

"ba) Att administrera och främja geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, särskilt de uppgifter som den tilldelas genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 (*), och att främja systemet för skydd av dessa geografiska beteckningar.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EUT L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj>)."

2. I artikel 153.1 ska följande led läggas till:

"n) anta den rådgivande nämndens arbetsordning som avses i artikel 35.8 i förordning (EU) 2023/2411."

3. Artikel 170.2 ska ersättas med följande:

"2. Alla fysiska och juridiska personer får utnyttja centrumets tjänster på frivillig basis i syfte att i samförstånd nå förlikning i tvister som grundar sig på denna förordning, förordning (EG) nr 6/2002 eller förordning (EU) 2023/2411."

Artikel 64

Ändringar av förordning (EU) 2019/1753

Förordning (EU) 2019/1753 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Vid tillämpningen av den här förordningen omfattar termen geografiska beteckningar ursprungs-beteckningar i den mening som avses i Genèveakten, inbegripet ursprugsbeteckningar i den mening som avses i förordningarna (EU) nr 1151/2012 och (EU) nr 1308/2013 samt geografiska beteckningar i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 1308/2013, (EU) 2019/787 och (EU) 2023/2411 (*). Med avseende på ursprungs-beteckningar för hantverks- och industriprodukter som omfattas av internationell registrering ska skydd i unionen tolkas så som anges i artiklarna 6 och 40 i förordning (EU) 2023/2411.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EUT L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj>)."

b) Följande punkt ska läggas till:

"3. I denna förordning avses med immaterialrättsmyndigheten Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, som inrättats enligt artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken (EUT L 154, 16.6.2017, s. 1)."

2. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

"1. Efter unionens anslutning till Genèveakten och därefter regelbundet ska kommissionen eller immaterialrättsmyndigheten i sin respektive egenskap av behörig myndighet i den mening som avses i artikel 3 i Genèveakten så som anges i artikel 4.1 i beslut (EU) 2019/1754, ge in ansökningar om internationell registrering av geografiska beteckningar som är skyddade och registrerade enligt unionsrätten och avser produkter som har sitt ursprung i unionen i enlighet med artikel 5.1 och 5.2 i Genèveakten till den internationella byrån vid Världsgesamheten för den intellektuella äganderätten (den internationella byrån).

2. Vid tillämpningen av punkt 1 får medlemsstaterna begära att kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten i det internationella registret registrerar geografiska beteckningar som har sitt ursprung på en medlemsstats territorium och som är registrerade och skyddade enligt unionsrätten. En sådan begäran ska ske

a) på grundval av en begäran av en fysisk eller juridisk person som avses i artikel 5.2 ii) i Genèveakten, eller av en förmånstagare enligt definitionen i artikel 1 xvii) i Genèveakten, eller

b) på eget initiativ."

b) Följande punkt ska läggas till:

"4. Med avseende på begäranden om registrering av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter i det internationella registret ska immaterialrättsmyndigheten i egenskap av behörig myndighet i den mening som avses i artikel 3 i Genèveakten så som anges i artikel 4.1 i beslut (EU) 2019/1754 handla på grundval av beslutet om beviljande av skydd i enlighet med artiklarna 21–37 i förordning (EU) 2023/2411."

3. I artikel 3 ska följande punkt läggas till:

"4. Med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska immaterialrättsmyndigheten begära att internationella byrån annullerar en registrering i det internationella registret av en geografisk beteckning som har sitt ursprung i en medlemsstat om någon av de omständigheter som avses i punkt 1 föreligger."

4. Artikel 4.1 ska ersättas med följande:

"1. Kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten ska offentliggöra varje internationell registrering som anmäls av den internationella byrån i enlighet med artikel 6.4 i Genèveakten och som rör en geografisk beteckning i det internationella registret för vilka den avtalsslutande ursprungsparten, enligt definitionen i artikel 1 xv i Genèveakten, inte är en medlemsstat."

5. Artikel 5.1 ska ersättas med följande:

"1. Kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten ska bedöma varje internationell registrering som anmäls av den internationella byrån i enlighet med artikel 6.4 i Genèveakten om en geografisk beteckning i det internationella registret för vilken den avtalsslutande ursprungsparten, enligt definitionen i artikel 1 xv i Genèveakten, inte är en medlemsstat, för att avgöra huruvida den innehåller de obligatoriska uppgifter som anges i regel 5.2 i de gemensamma föreskrifterna inom Lissabonöverenskommelsen och Genèveakten (*de gemensamma föreskrifterna*) och de uppgifter om kvalitet, anseende eller egenskaper som anges i regel 5.3 i de gemensamma föreskrifterna."

6. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Inom fyra månader från dagen för offentliggörandet av den internationella registreringen i enlighet med artikel 4 får de behöriga myndigheterna i en medlemsstat eller i ett annat tredjeland än den avtalsslutande ursprungsparten, enligt definitionen i artikel 1 xv i Genèveakten, eller en fysisk eller juridisk person med legitimt intresse som är etablerad i unionen eller i ett annat tredjeland än den avtalsslutande ursprungsparten, lämna in en invändning till kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten. Invändningen ska göras på något av unionens officiella språk."

b) I punkt 2 ska led e utgå.

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. De grunder för invändning som anges i punkt 2 ska bedömas av kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten med avseende på unionens territorium eller en del därav."

7. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

"1. Om villkoren i artikel 5, på grundval av bedömningen enligt den artikeln, är uppfyllda och ingen invändning eller invändningar som inte kan tas upp till prövning har tagits emot, ska kommissionen på lämpligt sätt genom en genomförandeakt avvisa invändningar som inte kan tas upp till prövning och besluta att bevilja skydd av den geografiska beteckningen. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 15.2. Med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska immaterialrättsmyndigheten avvisa invändningar som inte kan tas upp till prövning och besluta att bevilja skydd av den geografiska beteckningen."

2. Om villkoren i *artikel 5*, på grundval av bedömningen enligt den artikeln, inte är uppfyllda eller en invändning som kan tas upp till prövning enligt *artikel 6.2* har tagits emot, ska kommissionen genom en genomförandeakt besluta huruvida skydd ska beviljas av en geografisk beteckning i det internationella registret. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 15.2*. Med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska beslutet huruvida skydd ska beviljas antas av immaterialrättsmyndigheten eller, i de fall som avses i *artikel 30* i förordning (EU) 2023/2411, av kommissionen. Om beslutet om att bevilja skydd antas av kommissionen ska den göra så genom en genomförandeakt som antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 15.2*."

b) Punkterna 4 och 5 ska ersättas med följande:

"4. I enlighet med *artikel 15.1* i Genèveakten ska kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten underrätta den internationella byrån om avslag i fråga om verkan av en internationell registrering på unionens territorium inom tolv månader från mottagandet av anmälan av en internationell registrering i enlighet med *artikel 6.4* i Genèveakten.

5. Kommissionen får på eget initiativ eller på vederbörligen motiverad begäran av en medlemsstat, ett tredjeland eller en fysisk eller juridisk person som har ett legitimt intresse genom en genomförandeakt helt eller delvis dra tillbaka ett avslag som tidigare anmälts till den internationella byrån. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 15.2*.

Om ett avslag har anmälts av immaterialrättsmyndigheten till den internationella byrån med avseende på skydd av geografiska beteckningar får immaterialrättsmyndigheten på eget initiativ eller på vederbörligen motiverad begäran av en medlemsstat, ett tredjeland eller en fysisk eller juridisk person som har ett legitimt intresse helt eller delvis dra tillbaka det avslaget.

Kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten ska utan dröjsmål anmäla ett sådant tillbakadragande till den internationella byrån."

8. I *artikel 8.1* ska följande stycke läggas till:

"Med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter ska det första stycket gälla i tillämpliga delar för immaterialrättsmyndighetens beslut."

9. *Artikel 9* ska ersättas med följande:

"*Artikel 9*

Ogiltigförklaring av verkan i unionen av en geografisk beteckning från ett tredjeland i det internationella registret

1. Kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten får på eget initiativ eller på vederbörligen motiverad begäran av en medlemsstat, ett tredjeland eller en fysisk eller juridisk person som har ett legitimt intresse helt eller delvis ogiltigförklara verkan av skyddet i unionen av en geografisk beteckning om något av följande föreligger:

- a) Den geografiska beteckningen är inte längre skyddad i den avtalsslutande ursprungsparten.
- b) Den geografiska beteckningen är inte längre registrerad i det internationella registret.
- c) Efterlevnad av de obligatoriska uppgifterna enligt regel 5.2 i de gemensamma föreskrifterna eller de uppgifter om kvalitet, anseende eller egenskaper som anges i regel 5.3 i de gemensamma föreskrifterna är inte längre uppfylld.

2. Kommissionen ska anta genomförandeakter för tillämpningen av punkt 1 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 15.2* i denna förordning, och först efter det att de fysiska eller juridiska personer som avses i *artikel 5.2 ii* i Genèveakten eller förmånstagarna enligt definitionen i *artikel 1 xvii* i Genèveakten har fått möjlighet att försvara sina rättigheter.

3. När ogiltigförklaringen inte längre kan överklagas ska kommissionen eller, med avseende på geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter, immaterialrättsmyndigheten utan dröjsmål till den internationella byrån anmäla ogiltigförklaringen av verkan på unionens territorium av den internationella registreringen av den geografiska beteckningen i enlighet med punkt 1 a eller c.”

10. Artikel 11.3 ska ersättas med följande:

”3. För en ursprungsbeteckning som har sitt ursprung i en medlemsstat som är part i Lissabonöverenskommelsen för en produkt som omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EU) 2023/2411 men som ännu inte skyddas enligt den förordningen, ska den berörda medlemsstaten på begäran av en fysisk eller juridisk person som avses i artikel 5.2 ii) i Genèveakten, en förmånstagare enligt definitionen i artikel 1 xvii i Genèveakten eller på eget initiativ välja att begära antingen

- a) registrering av den ursprungsbeteckningen enligt förordning (EU) 2023/2411, eller
- b) att registreringen av den ursprungsbeteckningen i det internationella registret annulleras.

Den berörda medlemsstaten ska underrätta immaterialrättsmyndigheten om sitt val enligt första stycket i denna punkt och ge in respektive begäran senast 2 december 2026. Det registreringsförfarande som föreskrivs i artikel 70.4 i förordning (EU) 2023/2411 ska gälla i tillämpliga delar.

I de situationer som avses i första stycket a) i denna punkt ska den berörda medlemsstaten begära internationell registrering av den ursprungsbeteckningen enligt Genèveakten, om den medlemsstaten har ratificerat eller anslutit sig till Genèveakten enligt det bemyndigande som avses i artikel 3 i beslut (EU) 2019/1754, inom tolv månader från den dag då den geografiska beteckningen registrerades enligt förordning (EU) 2023/2411.

Den berörda medlemsstaten ska i samarbete med immaterialrättsmyndigheten verifiera hos den internationella byrån om eventuella ändringar behöver göras enligt regel 7.4 i de gemensamma föreskrifterna för registreringsändamål enligt Genèveakten. Immaterialrättsmyndigheten ska tillåta att den berörda medlemsstaten föreskriver nödvändiga ändringar och underrättar den internationella byrån.

Om registreringen enligt förordning (EU) 2023/2411 har avslagits och berörda administrativa och rättsliga rättsmedel har uttömts eller om begäran om registrering enligt Genèveakten inte har gjorts enligt tredje stycket i denna punkt, ska den berörda medlemsstaten utan dröjsmål begära att registreringen av ursprungsbeteckningen i det internationella registret annulleras.”

11. I artikel 15.1 ska följande led läggas till:

- ”e) För hantverks- och industriprodukter som omfattas av förordning (EU) 2023/2411 av kommittén för geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som inrättats genom artikel 68 i den förordningen.”

AVDELNING VI

AVGIFTER

Artikel 65

Avgifter

1. Medlemsstaterna får ta ut avgifter för att täcka kostnaderna för den nationella fasen av de förfaranden som föreskrivs i denna förordning, särskilt kostnaderna för handläggning av ansökningar, invändningar, begäranden om ändring av produktspecifikationen, begäranden om avregistrering och överklaganden.
2. Medlemsstaterna får ta ut avgifter eller påföra pålagor för att täcka kostnaderna för kontroller som utförs enligt avdelning IV i denna förordning.

3. Immaterialrättsmyndigheten ska ta ut en avgift för
 - a) det förfarande för direktregistrering som avses i *artikel 20*,
 - b) det förfarande för tredjeländers geografiska beteckningar som avses i *artikel 21 c*, och
 - c) överklaganden till de överklagandenämnder som avses i *artikel 33*.
4. Immaterialrättsmyndigheten får ta ut en avgift för begäranden om ändring av produktspecifikationen och med avseende på begäranden om avregistrering, om den geografiska beteckningen har registrerats i enlighet med ett av de förfaranden som avses i punkt 3 a eller b.
5. Varje avgift som tas ut enligt denna förordning ska vara rimlig och proportionell och ska ta hänsyn till situationen för mikroföretag samt små och medelstora företag för att främja konkurrenskraften hos producenterna. Avgifterna får inte överstiga kostnaderna för att utföra de uppgifter som genomförs enligt denna förordning.
6. Kommissionen ska anta genomförandeakter för att fastställa beloppen för de avgifter som immaterialrättsmyndigheten ska ta ut och hur de ska betalas eller, när det gäller avgiften för överklaganden till överklagandenämnderna, återbetalas. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i *artikel 68.2*.

AVDELNING VII

KOMPLETTERANDE BESTÄMMELSER

Artikel 66

Förfarandespråk

1. Alla handlingar och all information som skickas till immaterialrättsmyndigheten i samband med förfarandena enligt denna förordning ska vara avfattade på ett av unionens officiella språk.
2. För de uppgifter som tilldelas immaterialrättsmyndigheten enligt denna förordning ska unionens alla officiella språk vara immaterialrättsmyndighetens språk i enlighet med förordning nr 1 ⁽²⁰⁾.

Artikel 67

It-system

1. Immaterialrättsmyndigheten ska inrätta och underhålla det digitala systemet för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten på elektronisk väg, det unionsregister som avses i *artikel 37* och den digitala portal som avses i *artikel 58.3*.
2. Det digitala systemet för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten på elektronisk väg ska vara tillgängligt på unionens alla officiella språk. Det ska vara lättillgängligt för allmänheten, i ett maskinläsbart och allmänt använt format, och ska användas för inlämnande av ansökningar till immaterialrättsmyndigheten i enlighet med *artikel 21*. Det digitala systemet ska dessutom ha kapacitet för att kunna användas av medlemsstaterna under registreringsförfarandets nationella fas.

Artikel 68

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

⁽²⁰⁾ Förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT L 7, 6.10.1958, s. 385).

2. När det hänvisas till denna punkt ska *artikel 5* i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 69

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 11, 20, 22, 33 och 51 ska ges till kommissionen för en period på sju år från och med den 1 december 2025. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på sju år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 11, 20, 22, 33 och 51 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt *artikel 11*, 20, 22, 33 eller 51 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska på Europaparlamentets eller rådets initiativ förlängas med två månader.

AVDELNING VIII

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 70

Befintliga namn och skydd under en övergångsperiod

1. Senast den 2 december 2026 ska det särskilda nationella skyddet av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter upphöra, och pågående ansökningar ska inte anses ha lämnats in, utom i de fall där en begäran i enlighet med punkt 2 görs.
2. Senast den 2 december 2026 ska intresserade medlemsstater meddela kommissionen och immaterialrättsmyndigheten vilka av deras skyddade namn eller, vad gäller medlemsstater som saknar sådant skyddssystem, vilka av deras inarbetade namn de önskar registrera och skydda i enlighet med denna förordning.
3. På grundval av en begäran som görs i enlighet med punkt 2 får den berörda medlemsstaten förlänga det nationella skyddet fram till dess att registreringsförfarandet enligt punkt 4 har slutförts och beslutet har blivit slutligt. Om unionsskydd beviljas ska den dag då den berörda medlemsstaten meddelade kommissionen och immaterialrättsmyndigheten i enlighet med punkt 2 anses vara den första dagen för skydd enligt denna förordning.

4. De namn som meddelas kommissionen i enlighet med punkt 2 i denna artikel och som uppfyller kraven i artiklarna 3, 6, 9 och 10 ska i enlighet med förfarandet i artiklarna 22–30 registreras av immaterialrättsmyndigheten eller, i de fall som avses i *artikel 30*, av kommissionen. Artiklarna 25, 26 och 27 ska inte tillämpas. Generiska termer får dock inte registreras.

Artikel 71

Medlemsstaternas rapporteringsskyldigheter

1. Medlemsstaterna ska senast den 2 december 2029 och därefter vart femte år rapportera till kommissionen om
 - a) strategin för och resultaten av alla kontroller som utförts för att verifiera överensstämmelsen med kraven i samband med det system för skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter som inrättas genom denna förordning, enligt avdelning IV,
 - b) verifiering av överensstämmelse på grundval av egenförsäkran enligt *artikel 51*,
 - c) verifiering av överensstämmelse genom en behörig myndighet eller ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person enligt *artikel 52*,
 - d) övervakning av användningen av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter på marknaden enligt *artikel 54*,
 - e) fortsatt uppfyllande av kraven enligt *artikel 45.2*, och
 - f) olagligt innehåll på onlinegränssnitt enligt *artikel 60*.
2. Berörda medlemsstater ska senast den 30 november 2024 tillhandahålla kommissionen de uppgifter som enligt *artikel 19* krävs för att få undantag från standardförfarandet för registrering. På grundval av de mottagna uppgifterna ska kommissionen anta ett beslut om den berörda medlemsstatens begäran om att få undantag från standardförfarandet för registrering och inte behöva utse en nationell myndighet för handläggning av ansökningar, begäranden om ändring av produktspecifikationen och begäranden om avregistrering, vilket krävs enligt *artikel 12.1*.

Artikel 72

Översyn

1. Senast den 2 december 2030 och därefter vart femte år ska kommissionen utarbeta en rapport om genomförandet av denna förordning, när så är lämpligt åtföljd av ett lagstiftningsförslag om översyn av förordningen. Den rapporten ska särskilt bedöma i vilken utsträckning värdet av de hantverks- och industriprodukter som omfattas av en geografisk beteckning skapas inom det avgränsade geografiska området eller någon annanstans.
2. Senast den 2 juni 2026 ska kommissionen göra en utvärdering av möjligheten att inrätta ett informations- och varningssystem mot missbruk av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter inom domännamns-systemet och för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport med de viktigaste resultaten. Rapporten ska när så är lämpligt åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 73

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 december 2025. *Artikel 19.1* och *19.2*, artiklarna 35.1 och 37.7 samt artiklarna 67, 68 och 69 ska dock tillämpas från och med den 16 november 2023.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 18 oktober 2023.

På Europaparlamentets vägnar
R. METSOLA
Ordförande

På rådets vägnar
J. M. ALBARES BUENO
Ordförande

BILAGA I

STANDARDMALL FÖR EGENFÖRSÄKRAN ENLIGT ARTIKEL 51

Egenförsäkran enligt artikel 51 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 ⁽¹⁾

1. Producentens namn och adress: ...

[Ange aktörens (företagets eller den enskilda producentens) namn och adress samt i tillämpliga fall namnet på och adressen till den bemyndigade företrädare för företaget eller producenten som undertecknar egenförsäkran]
2. Producentgrupp: ...

[Ange i tillämpliga fall namnet på och adressen till den producentgrupp i vilken producenten är medlem]
3. Produktnamn och typ av produkt: ...

[Ange namnet och samtliga attribut under vilka produkten med den geografiska beteckningen saluförs eller är avsedd att saluföras och vilken typ av produkt produkten tillhör]
4. Produktens status: ...

[Ange huruvida produkten redan finns på marknaden]
5. Produktionsanläggningar: ...

[Ange alla produktionsanläggningar, inklusive adress och kontaktuppgifter, samt vilka verksamheter (produktionsled i enlighet med produktspecifikationen) som bedrivs där]
6. Namn, nummer och registreringsdatum för den geografiska beteckningen: ...

[Detta krav kan uppfyllas genom att motsvarande elektroniska utdrag ur registret bifogas egenförsäkran]
7. Sammanfattande dokument: ...

[För in uppgifterna från det sammanfattande dokumentet: namnet och en beskrivning av produkten och, när så är lämpligt, uppgifter om förpackning och märkning, även om eventuell användning av unionssymbolen för skyddade geografiska beteckningar, samt en kortfattad beskrivning av hur det geografiska området avgränsas]
8. Beskrivning av de åtgärder som producenten har vidtagit för att säkerställa att produkten överensstämmer med produktspecifikationen: ...

[Ange alla de åtgärder (kontroller) som producenten själv, producentgruppen eller en tredje part har vidtagit sedan den senaste egenförsäkran lämnades in, tillsammans med en sammanfattning av varje åtgärd i tabellen nedan]

Kontrollställe ⁽¹⁾	Referensvärde ⁽²⁾ (Prov)	Egenkontroll, internkontroll eller externkontroll ⁽³⁾	Frekvens ⁽⁴⁾	Person ansvarig för kontrollen	Kontroll-metod	Referens-dokument

⁽¹⁾ Kontrollställe: ett eller flera led i produktionsprocessen där kontrollåtgärden utförs.
⁽²⁾ Målfrekvensvärde, om ett sådant finns, som ska uppnås vid kontrollstället.
⁽³⁾ Egenkontroll: kontroll utförd av producenten själv. Internkontroll: kontroll utförd av producentgruppen. Externkontroll: kontroll utförd av ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person.
⁽⁴⁾ Frekvens: det tidsintervall inom vilket kontrollen utförs.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EUT L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj>).

9. Ytterligare information: ...

[Ange eventuella ytterligare uppgifter som anses vara relevanta för bedömningen av huruvida produkten överensstämmer med produktspecifikationen, t.ex. prov på etiketten om det finns märkningsregler i produktspecifikationen]

10. Försäkran om överensstämmelse med kraven i produktspecifikationen:

Jag försäkrar härmed att den ovannämnda produkten, inbegripet dess egenskaper och komponenter, överensstämmer med motsvarande produktspecifikation. Alla kontroller som krävs för att på ett korrekt sätt fastställa överensstämmelse har utförts.

Jag är medveten om att sanktioner kan påföras om falska uppgifter anges.

Undertecknad för:

(ort och datum):

(namn, befattning) (namnteckning):

BILAGA II

STANDARDMALL FÖR SAMMANFATTANDE DOKUMENT ENLIGT ARTIKEL 10

Sammanfattande dokument enligt artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 ⁽¹⁾

[Ange namn, som i punkt 1:] "..."

EU-nummer: [endast för EU:s eget bruk]

1. Namn [på den föreslagna geografiska beteckningen] ...

[Ange det namn som ska skyddas som en geografisk beteckning eller det registrerade namnet om det rör sig om en begäran om ändring av produktspecifikationen.]

2. Medlemsstat eller tredjeland ...

3. Beskrivning av produkten

- 3.1. Typ av produkt ...

- 3.2. Beskrivning av den produkt som betecknas med namnet i punkt 1. ...

[För att identifiera produkten bör de definitioner och standarder användas som i allmänhet används för den produkten. Beskrivningen av produkten bör inriktas på dess särskilda egenskaper, med hjälp av måttenheter och gängse eller tekniska begrepp för jämförelse, dock inte tekniska egenskaper som är gemensamma för alla produkter av den typen eller obligatoriska lagstadgade krav som gäller för alla produkter av den typen]

- 3.3. Särskilda produktionsled som måste äga rum i det avgränsade geografiska området ...

[Ange skälen till eventuella begränsningar eller undantag]

- 3.4. Särskilda regler för förpackning osv. av den produkt som betecknas med namnet i punkt 1. ...

[Ange i tillämpliga fall de produktspecifika skälen till eventuella begränsningar]

- 3.5. Särskilda regler för märkning av den produkt som betecknas med namnet i punkt 1. ...

[Ange i tillämpliga fall skälen till eventuella begränsningar]

4. Kort beskrivning av det geografiska området ...

[Lägg när så är lämpligt till en karta över det geografiska området.]

5. Samband med det geografiska området ...

[Ange sambandet mellan det geografiska området och, när så är lämpligt, produktens särskilda kvalitet, anseende eller annan egenskap som utmärker produkten.

Ange i detta syfte vilka faktorer som ligger till grund för sambandet och, när så är lämpligt, de delar av produktbeskrivningen eller produktionsmetoden som styrker detta samband]

Hänvisning till offentliggörandet av produktspecifikationen (ska läggas till av den behöriga myndigheten eller av immaterialrättsmyndigheten, så snart den finns tillgänglig)

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EUT L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj>).

BILAGA III

STANDARDMALL FÖR MOTIVERAD INVÄNDNING ENLIGT ARTIKEL 26

Motiverad invändning enligt artikel 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 ⁽¹⁾

1. Produktens namn: ...

[enligt unionsregistret]

2. Nummer: ...

[enligt unionsregistret]

Datum för offentliggörande i unionsregistret av det sammanfattande dokument och den hänvisning till det elektroniska offentliggörandet av produktspecifikationen som föreskrivs i artikel 23.7 i förordning (EU) 2023/2411: ...

3. Kontaktuppgifter

Kontaktperson:	Titel: ...	Namn: ...
----------------	------------	-----------

Fysisk eller juridisk person/organisation/behörig myndighet: ...

Adress: ...

Telefonnummer: ...

E-postadress: ...

4. Grunder för invändningen:

Bristande uppfyllelse av de särskilda krav för skydd som fastställs i förordning (EU) 2023/2411.

Den föreslagna geografiska beteckningen skulle strida mot

- artikel 42 i förordning (EU) 2023/2411,
- artikel 43 i förordning (EU) 2023/2411, eller
- artikel 44.2 i förordning (EU) 2023/2411.

Den föreslagna geografiska beteckningen skulle äventyra överlevnaden för ett identiskt eller liknande namn som används inom ramen för handeln eller för ett varumärke eller överlevnaden för produkter som lagligen har saluförts under minst fem år före dagen för det offentliggörande av ansökan som avses i artikel 22.7 i förordning (EU) 2023/2411.

5. Närmare uppgifter till stöd för invändningen

[Bifoga en väl underbyggd motivering och skälen till invändningen, inbegripet en förklaring som visar på det legitima intresset hos invändaren, såvida inte invändningen lämnas in av en nationell myndighet, i vilket fall det inte krävs någon förklaring om legitimt intresse.]

(ort och datum):

(namn, befattning) (namnteckning):

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EUT L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj>).

Sammanfattning av departementspromemorian

Nya regler om geografiska beteckningar och internationella varumärken (Ds 2024:18)

Bilaga 2

I promemorian föreslås en ny lag som ska komplettera EU:s förordning om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter.

En ansökan om registrering av en geografisk beteckning med ursprung i Sverige ska lämnas direkt till EU:s immaterialrättsmyndighet (EUIPO). Patent- och registreringsverket (PRV) ska vara kontaktpunkt för EUIPO när det gäller frågor som rör ansökan. Enligt den nya lagen ska PRV också ansvara för att kontrollera efterlevnaden av skyddet för denna typ av geografiska beteckningar. Varumärkeslagens regler om skadestånd och andra sanktioner ska kunna tillämpas i samband med intrång.

I promemorian föreslås också att varumärkeslagens regler om sanktioner ska vara tillämpliga i samband med intrång i geografiska beteckningar som skyddas av EU:s frihandelsavtal med Nya Zeeland och Chile.

Vidare föreslås att PRV ska ansvara för registret över mellanstatliga organisationer vars officiella beteckningar skyddas enligt lagen om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.

Slutligen föreslås vissa ändringar i varumärkeslagen i syfte att förenkla handläggningen av internationella varumärkesärenden.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2025.

Lagförslagen i promemorian

Förslag till lag om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Denna lag kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753 (EU-förordningen), och

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar (anslutningsförordningen).

Behörig myndighet för kontroller

2 § Patent- och registreringsverket är behörig myndighet enligt artikel 50 i EU-förordningen och ansvarar för kontrollen av geografiska beteckningar på hantverks- och industriprodukter.

Kontroller och ingripanden

3 § För utförandet av kontroller enligt EU-förordningen får Patent- och registreringsverket förelägga den som är föremål för kontroll att lämna de handlingar och uppgifter i övrigt som behövs för kontrollen.

4 § Patent- och registreringsverket får ingripa om en geografisk beteckning används i strid med EU-förordningen.

Ett ingripande får ske genom ett föreläggande att vidta rättelse inom en viss tid.

Ett ingripande får även ske genom ett förbud mot att fortsätta använda en geografisk beteckning på ett visst sätt.

5 § Om Patent- och registreringsverket meddelar ett föreläggande enligt denna lag, får myndigheten förena föreläggandet med vite.

Bemyndiganden

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur kontroller ska bedrivas, och

2. skyldigheten för ett produktcertifieringsorgan eller en fysisk person som, i enlighet med artikel 55 i EU-förordningen, utför delegerade uppgifter att lämna information och ge in handlingar till Patent- och registreringsverket.

7 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter för en ansökan om internationell registrering av en geografisk beteckning som görs enligt artikel 2 i anslutningsförordningen.

Rätt domstol

8 § Patent- och registreringsverkets beslut enligt denna lag, enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen eller enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

En talan om utdömande av vite enligt denna lag förs vid Patent- och marknadsdomstolen av Patent- och registreringsverket.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

Förslag till lag om ändring i lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar

dels att 5 § ska upphöra att gälla,

dels att 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Konungen kan, efter avtal med främmande stat eller mellanstatlig organisation, förordna att bestämmelse i 1 § om statsvapen eller annan där avsedd beteckning skall äga motsvarande tillämpning i fråga om viss mellanstatlig organisations vapen, flagga, emblem eller benämning eller förkortning för sådan benämning.

Utan hinder av förordnande enligt första stycket skall dock den som vid tiden för sådant förordnande brukade viss beteckning få utan tillstånd bruka beteckningen under en tid av tre år, räknat från den dag då förordnandet trätt i kraft

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att ett varumärke eller ett annat kännetecken för varor eller tjänster som används i näringsverksamhet inte utan särskilt tillstånd får innehålla en mellanstatlig organisations vapen, flagga, emblem, benämning, eller förkortning av benämning, eller en beteckning som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning.

Den som använder en viss beteckning när föreskrifter som avser den beteckningen meddelas med stöd av första stycket får fortsätta att använda beteckningen i tre år från den dag då föreskrifterna trädde i kraft.

4 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 1 eller 2 § eller mot förbud som gäller på grund av förordnande med stöd av 3 § döms till böter

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 1 eller 2 § eller mot ett förbud som gäller på grund av en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 § döms till böter.

Denna lag träder i kraft 1 december 2025.

Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om varumärkeslagen (2010:1877)

dels att 5 kap. 9 och 10 §§ och rubriken närmast före 5 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 5 kap. 10 a §, och närmast före 5 kap. 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

Beslut om att den internationella
varumärkesregistreringen inte ska
gälla i Sverige

Internationella varumärkes-
registreringar som inte ska gälla i
Sverige

9 §

Har Patent- och registreringsverket lämnat ett besked till Internationella byrån enligt 8 § tredje stycket, ska *verket* tidigast tre månader efter det att beskedet lämnades besluta att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, om det då fortfarande finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§.

Om sökanden yttrar sig över ett besked enligt 8 § tredje stycket, ska Patent- och registreringsverket tidigast tre månader efter det att beskedet lämnades besluta att den internationella varumärkesregistreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, om det då fortfarande finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§.

Om sökanden inte yttrar sig över beskedet inom tre månader, ska ansökan anses förfallen i den utsträckning det finns hinder mot registrering.

Patent- och registreringsverket ska i fall som avses i andra stycket återuppta ansökan i förfallna delar, om sökanden inom två månader efter det att ansökan har förfallit begär det och yttrar sig över det besked som lämnats enligt 8 § tredje stycket. Sökanden ska betala en återupptagningsavgift.

10 §

Finns det inte något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§, ska Patent- och registreringsverket föra in varumärket i varumärkesregistret och kungöra att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige.

Om Patent- och registreringsverket har beslutat att den internationella varumärkesregistreringen *delvis inte gäller* i Sverige, ska

Om *det delvis finns hinder mot* att den internationella varumärkesregistreringen *ska gälla* i Sverige, ska varumärket föras in i

varumärket föras in i varumärkesregistret och kungöras för återstående varor eller tjänster när beslutet har vunnit laga kraft.

varumärkesregistret och kungöras för återstående varor eller tjänster när ett beslut enligt 9 § första stycket har fått laga kraft eller när tiden för återupptagande enligt 9 § tredje stycket har löpt ut.

Delning av internationella varumärkesregistreringar

10 a §

Den som har ansökt om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige eller som har en sådan registrering som gäller i Sverige kan ansöka om att registreringen ska delas i två eller flera registreringar.

För en ansökan om delning som görs under den tid som frågan om registreringens giltighet är under prövning tillämpas 2 kap. 3 §. För en ansökan om delning som görs efter ett beslut om att registreringen ska gälla i Sverige tillämpas 2 kap. 32 §.

Den som ansöker om delning ska betala en ansökningsavgift.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.
 2. De nya bestämmelserna tillämpas även på internationella varumärkesregistreringar som har beviljats skydd i Sverige före ikraftträdandet.
 3. Äldre bestämmelser tillämpas på handläggningen av ansökningsärenden, om ansökan har gjorts före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop.2023/24:150 Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m., växtförädlarrättslagen (1997:306) och patentlagen (2024:000),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, lagen (2018:1653) om företagsnamn och lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, lagen (2018:1653) om företagsnamn, lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och lagen (2025:000) om kontroll av skyddade beteckningar på hantverks- och industriprodukter

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964), lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, lagen (2020:514) med kompletterande bestämmelser till EU:s plattformsförordning och lagen (2023:730) om gruppptalan till skydd för konsumenters kollektiva intressen, och

4. annan lag.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.

Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2018:1654) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel samt 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Lag om sanktioner vid intrång i rätten till vissa skyddade beteckningar

1 §¹

Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/787 av den 17 april 2019 om definition, beskrivning, presentation och märkning av spritdrycker, användning av namn på spritdrycker i presentationen och märkningen av andra livsmedel, skydd av geografiska beteckningar för spritdrycker, användning av jordbruksalkohol och destillat av jordbruksprodukter i alkoholhaltiga drycker samt om upphävande av förordning (EG) nr 110/2008, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen,

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen, *eller*

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen,

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter anslutningen till

5. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1753 av den 23 oktober 2019 om unionens åtgärder efter

Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar, i *den ursprungliga lydelsen*.

anslutningen till Genèveakten inom Lissabonöverenskommelsen om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar, i *lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411, eller 6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2411 av den 18 oktober 2023 om skydd av geografiska beteckningar för hantverks- och industriprodukter och om ändring av förordningarna (EU) 2017/1001 och (EU) 2019/1753, i den ursprungliga lydelsen*.

2 §²

Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4),

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23),

8. avtalet mellan Europeiska unionen och Japan om ett ekonomiskt partnerskap, av den 17 juli 2018 (EUT L 330, 27.12.2018, s. 3),

9. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Singapore, av den 9. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Singapore, av den

² Senaste lydelse 2021:563.

19 oktober 2018 (EUT L 294, 14.11.2019, s. 3), *eller*

10. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam, av den 30 juni 2019 (EUT L 186, 12.6.2020, s. 3).

19 oktober 2018 (EUT L 294, 14.11.2019, s. 3),

10. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam, av den 30 juni 2019 (EUT L 186, 12.6.2020, s. 3),

11. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Nya Zeeland, av den 9 juli 2023 (EUT L, 2024/866, 25.3.2024), eller

12. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Chile, av den XXX (EUT XXX).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2025.
 2. De nya bestämmelserna tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet.
 3. De nya bestämmelserna som avser hänvisning till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

Efter remiss har yttranden över departementspromemorian kommit in från AIPPI Sverige, Bolagsverket, Ekonomistyrningsverket, FICPI Sweden, Företagarna, Institutet för språk och folkminnen, Internationella Handelskammaren, Internetstiftelsen, Jordbruksverket, Kommerskollegium, Konkursverket, Konsumentverket, Kulturrådet, Livsmedelsverket, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Patent- och registreringsverket, Post- och telestyrelsen, Regelrådet, Riksarkivet, Riksdagens ombudsmän, Sametinget, Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen), Stockholms universitet, Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen), Svenska Föreningen för Immaterialrätt, Svenska Föreningen mot Piratkopiering, Svenska Industrins IP Förening, Svenska institutet, Svenska Patentbyråers Förening, Svenska Patentombudsföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Swedac, Tillväxtverket, Trä- och möbelföretagen, Tullverket, Uppsala universitet.

Yttrande har också inkommit från Sveriges IP-ombuds Samfund.

Remissinstanserna Business Sweden, Destination Glasriket AB, Hantverkarnas Riksorganisation, Jernkontoret, Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd, Näringslivets regelnämnd, Småföretagarnas riksförbund, Stiftelsen Konsthantverkscentrum, Svensk Form, Svensk Handel, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, Svenska Samers Riksförbund, Sverige Kommuner och regioner, Sveriges Stenindustriförbund, Sveriges Guldsmedsmästares Riksförening, Sveriges Konsumenter har fått tillfälle att yttra sig, men har avstått från att göra det.